

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İSTANBUL ARAŞTIRMALARI ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İSTANBUL KADIKÖY HİLÂL-İ AHMER
CEMİYETİ'NİN TARİHÇESİ VE
1921-1922 YILLARI FAALİYETLERİ

Nida ÖZKAYMAK
2501100979

TEZ DANIŞMANI
Dr. Öğr. Üyesi Ercüment BALCI

İSTANBUL, 2019

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS
TEZ ONAYI

ÖĞRENCİNİN;

Adı ve Soyadı : NİDA ÖZKAYMAK Numarası : 2502501100979
Anabilim Dalı / Araştırma Dalı / Programı : İSTANBUL ARAŞTIRMALARI Danışmanı : DR.ÖĞR. ÜYESİ ERCÜMENT BALCI
Tez Savunma Tarihi : 26.06.2019 Saati : 15:00
Tez Başlığı : "İSTANBUL KADIKÖY HİLÂL-İ AHMER CEMİYETİ'NİN TARİHÇESİ VE 1921-1922 YILLARI FAALİYETLERİ"

TEZ SAVUNMA SINAVI, İÜ Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 36. Maddesi uyarınca yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin KABULÜ'NE OYBİRLİĞİ / OYÇOKLUĞUYLA karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
1-PROF.DR. AHMET KALA		KABUL
2-DR.ÖĞR. ÜYESİ ÇİĞDEM GÜRSOY		Kabul
3- DR.ÖĞR.ÜYESİ ERCÜMENT BALCI		Kabul

YEDEK JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
1-PROF.DR.MEHTAP ÖZDEĞER		
2-DR.ÖĞR. ÜYESİ MEHMET EMİN YARDIMCI		

ÖZ

İSTANBUL KADIKÖY HİLÂL-İ AHMER CEMİYETİ'NİN TARİHÇESİ VE 1921-1922 YILLARI FAALİYETLERİ

NİDA ÖZKAYMAK

Türk Kızılayı, dünyaca tanınan bir yardım kuruluşu olup 150. kuruluş yıldönümünü kutlamaktadır. İstanbul'da 11 Haziran 1868'de "Mecruhin ve Marda-yı Askeriyeye İmdad ve Muavenet Cemiyeti" adıyla faaliyete başlayan Kızılay, ilk şubelerinden birini İstanbul Kadıköy'de, Balkan Savaşları (1912-1913) döneminde açmış, ancak uzun soluklu bir faaliyet gösteremeden kapanmıştır. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi 1921 yılında yeniden teşkil edilmiş ve ancak bu dönemden itibaren düzenli bir şekilde yardım faaliyetlerini sürdürebilmiştir.

Bu tez, Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin tarihçesi ile 1921-1922 yılları faaliyetlerini ele almaktadır. Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin İstanbul'da ilk şubelerinden biri olan Kadıköy Şubesi'nin kuruluşu ve faaliyetleri, 1923 yılında yayınlanmış olan "Kadıköy Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti'nin Tarihçesi ve Hülâsa-i İcraatı (1337-1338)" isimli eserden hareketle incelenmiştir. Öncelikle; kitabın, Latin harflerine çevrilmesi yoluna gidilmiş ve tam transkripsiyonu yapılmıştır. Üç ana bölümde yapılan değerlendirme ve elde edilen sonuçlara ek olarak, tarafımızdan yapılmış olan transkripsiyon metni ile metnin tıpkıbasım (orijinal) fotoları da tezin arkasına eklenmek suretiyle, araştırmacıların kullanımına sunulmuştur. Tez, Osmanlı Devleti'nin son yılları ile Cumhuriyet'e geçiş sürecinde Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin bağış ve yardım faaliyetleri ile aynı zamanda İstanbul şehir tarihinde Kadıköy semt teşkilâtı hakkında bilgiler vererek dönemin sosyal yaşamına da ışık tutma amacındadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Kızılayı, Hilâl-i Ahmer Cemiyeti, Kadıköy, İstanbul, Millî Mücadele, Kurtuluş Savaşı.

ABSTRACT

**HISTORY OF THE RED CRESCENT ASSOCIATION’S
ISTANBUL KADIKOY BRANCH AND ITS ACTIVITIES IN
1921-1922**

NİDA ÖZKAYMAK

Turkish Red Crescent is a globally reknown aid organization, and is currently celebrating 150th anniversary of its foundation. Originally founded with the name “Mecruhin ve Marda-yı Askeriyeye İmdad ve Muavenet Cemiyeti,” one of Turkish Red Crescent’s first branches was inaugurated in Istanbul’s Kadıkoy district during The Balkan Wars (1912-1913), but this branch was closed after brief operations. Hilal-i Ahmer Association Kadıkoy Branch was reopened in 1921 and the organization has possible to run uninterrupted operations from thereon.

The subject matter of this thesis is the history of Hilal-i Ahmer Association Kadıkoy Branch’s history and its operations during 1921-1922. This period is reviewed through the book dated 1923, titled “Kadıköy Hilâl-i Ahmer Cem‘iyeti’nin Tarihçesi ve Hülâsa-i İcraatı (1337-1338)” Primarily, the book has been translated into the Latin alphabet and has been fully transcribed. In addition to the evaluation and findings of the first three main chapters, the exact (original) copy of the transcribed text is annexed and presented for researchers to make use of. The thesis sheds light to donation and aid operations of Hilal-i Ahmer Association Kadıkoy Branch during the final years of the Ottoman Empire, as well as during the Republican transition period. It also shed light on the period’s social life by means of providing information on Kadıkoy district organization within the context of Istanbul’s urban history.

Keywords: Turkish Red Crescent, The Red Crescent Association, Kadıkoy, Istanbul, National Struggle, Independence War.

ÖNSÖZ

İnsanlık tarihinde meydana gelen savaşların, olumsuz neticelerini gidermede devletler tek başlarına yeterli olamamışlar. Çekilen açlık, sefalet ve acıların giderilmesi hasta ve yaralı askerlere yardımda bulunulmasının bir insanlık borcu olduğu fikri benimsenmeye başlanmıştır. Bu fikirden yola çıkarak savaşta ve barışta tarafsız ve dokunulmazlığa sahip devletlerüstü oluşturulmuş iki kurumdan biri Avrupa’da Salib-i Ahmer (Kızılhaç), diğeri de Osmanlı Devleti’nde Hilâl-i Ahmer’dir (Kızılay).

22 Ağustos 1864 tarihinde Avrupa’da Kızılhaç Cemiyeti kurulmuştur. 11 Haziran 1868 tarihinde Osmanlı Devleti’nde “Mecruhin ve Marda-yı Askeriyeye İmdad ve Muavenet Cemiyeti” kurulmuştur. 1877 yılında Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti adını alan kuruluş, ilk yıllarında uluslararası antlaşmaların sağladığı imkânlar ve II. Meşrutiyet dönemindeki aydınlanma hareketi ile daha aktif bir rol üstlenmiştir. 1911 yılında yeniden yapılanma sürecinde Trablusgarp ve Balkan Savaşları’nda yaralı askerlere, esir ve göçmenlere her türlü yardımda bulunarak savaşın olumsuz sonuçlarını hafifletmeye çalışmıştır. Savaşta yaralananların bakım ve tedavisi amacına ek olarak sosyal ve iktisadi alanlarda da milli bilincin oluşmasında büyük katkıları olmuştur. Bu doğrultuda hizmetlerini daha yaygınlaştırmak için yurtiçi ve yurtdışında merkezler, şubeler açma yoluna gitmiştir.

Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesi tam bu zamanda teşkil edilmiştir. Kadıköy Şubesi’nin ilk kuruluşu Balkan Harbi (1912-1913) esnasında gerçekleştirilmişse de ancak bir yıl kadar faaliyet gösterebilmiştir. Dahiliye Nezareti valiliklere şubeler açılmasıyla ilgili talimatlar vermiştir. Bundan sonra 1914 yılında Cemiyet’in şube sayısının hızla artmaya başladığı görülmektedir. Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesi, 1915 yılında tekrar kurulmuş, yeni bir heyet oluşturulmuş, üç buçuk ay kadar kısa bir süre faaliyet gösterebilmiştir. Milli Mücadele döneminde, Kadıköy Hilâl-i Ahmer

Şubesi'ni yeniden teşkil edebilmek için Kadıköy'ün ileri gelenleri tarafından çalışmalar yapılmış, 8 Nisan 1921 tarihinde Süreyyâ Paşa başkanlığında sekiz kurucu üye seçilerek göreve başlamıştır.

Tezimizin konusu Milli Mücadele döneminde Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesi'nin tarihçesi ve faaliyetlerini kapsamaktadır. Amacımız, Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesi'nin 1921-1922 dönemi yaptığı faaliyetler ile Kurtuluş Savaşı'nda gösterdiği vatanperverlik duygusuyla sergiledikleri üstün gayret ve çalışmalarını, esir ve göçmenlere yapılan yardımları, sosyal yardım faaliyetlerini gün yüzüne çıkararak, Kadıköy'ün şehir tarihi ve sosyal yaşamına ışık tutmaktır. Bunun yanı sıra tezimiz, şu ana kadar Türk Kızılayı Kadıköy Şubesi ile ilgili herhangi bir çalışmanın yapılmamış olması ve bu alanda yapılacak çalışmalara öncülük etmesi bakımından da önem taşımaktadır. Tezimizin ana kaynağını oluşturan “Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338” isimli kitabın transkripsiyonu yapılarak, içerik değerlendirmesi yapılmıştır. Arşiv kaynakları, dönemin gazete ve mecmuaları, Hilâl-i Ahmer yıllık kongre ve raporları, kitaplar, dergiler, tezler taranarak, özgün bilgiler ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Anlatımı pekiştirmek amacıyla tablolara da yer verilmiştir.

“İstanbul Kadıköy Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin Tarihçesi ve 1921-1922 Yılları Faaliyetleri” isimli tezimiz toplam üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin Kuruluşu ve Tarihçesi, ikinci bölümde; Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin 1921 Yılı Faaliyetleri, üçüncü bölümde ise; Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin 1922 Yılı Faaliyetlerine ait bilgiler bulunmaktadır.

Tezimin belirlenmesi ve hazırlanması sürecinde bana zaman harcadığı ve daima destek veren, teşvik ederek yol gösteren değerli tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Ercüment BALCI'ya, çalışmalarım sırasında beni yüreklendirip desteklerini hiç esirgemeyen sevgili aileme, tezimi hazırlarken yanımda olan arkadaşlarıma, sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İstanbul, 2019

Nida ÖZKAYMAK

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER	vii
TABLOLAR LİSTESİ.....	x
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xi
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM HİLÂL-İ AHMER CEMİYETİ KADIKÖY ŞUBESİ'NİN KURULUŞU VE TARİHÇESİ

1.1. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin Tarihçesi.....	9
1.1.1. Kadıköy Şubesi'nin Kuruluşu, Kurucular Kurulu ve Şube Azaları.....	10
1.1.2. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin Amaçları	13
1.1.3. Genel Merkez Tarafından Kadıköy Şubesi'ne Verilmiş Olan Görev.....	14
1.1.4. Kadıköy Şubesi'nin Hizmet Binası ve Faaliyetleri	14
1.2. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'ne Bağlı Hanımlar Şubesi ile Tali Şubelerin Kuruluşu ve Faaliyetleri	18
1.2.1. Kadıköy Hanımlar Şubesi'nin Kuruluşu ve Faaliyetleri	18
1.2.2. Kadıköy Şubesi'ne Bağlı Tali Şubeler	19
1.2.3. 1921 Yılı İtibariyle Kadıköy Şubesine Bağlı Tali Şube Çalışanları	20
1.3. Semt Bağış Toplama Teşkilatı	22
1.3.1. Üsküdâr	23
1.3.2. Kadıköy.....	23

İKİNCİ BÖLÜM
HİLAL-İ AHMER CEMİYETİ KADIKÖY ŞUBESİ'NİN 1921 YILI
FAALİYETLERİ

2.1. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin 1921 Yılı Faaliyetleri.....	25
2.1.1. Yunanistan Muhacirlerine Yardım Faaliyeti.....	25
2.1.1.1. Muhacirlerin İaşesi.....	26
2.1.1.2. Muhacirler İçin Yapılan Muhtelif Yardımlar	28
2.1.1.3. Muhacir Çocuk ve Bebekler İçin Yapılan Yardımlar	29
2.1.2. Periyodik Şekilde Müsamare Düzenlenmesine Yönelik Faaliyetler	29
2.1.3. Kurtuluş Savaşı Yaralı Gazileri ve Aileleri Yararına Yapılan Yardım Faaliyetleri	30
2.2. 1921 Yılında Şubeye Büyük Miktarlarda Bağışta Bulunanlar ve Bağışlanan Eşyalar.....	31
2.2.1. Nakdi Olarak Bağışta Bulunan Kişi ve Cemiyetler	31
2.2.2. Aynî Olarak Bağışlanan Eşyalar ve Bağışçıları	33
2.3. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesinin 1921 Yılı Gelir-Gider Hesabı.....	34
2.3.1. Gelir Hesabı.....	34
2.3.2. Gider Hesabı.....	34
2.4. 1921 Yılında Hilal-i Ahmer Madalyası Verilerek Ödüllendirilen Bağışçılar	35

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
HİLAL-İ AHMER CEMİYETİ KADIKÖY ŞUBESİ'NİN
1922 YILI FAALİYETLERİ

3.1. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin 1922 Yılı Faaliyetleri.....	37
3.1.1. 1922 Yılında Kadıköy Şubesi'nin Düzenlediği Müsamereleler	37
3.1.2. Okul Defterleri Basımı ve Satışı Faaliyeti	38
3.1.3. Çamlıca ve Erenköy Kız Liselerinde Yapılan Faaliyetler.....	38
3.1.4. Hilal-i Ahmer Rozetleri Dağıtım Faaliyeti	40
3.2. Kadıköy Şubesi'ne Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Kemal ve Yardımcısı Hüseyin Rauf Bey Tarafından Gönderilen Telgraflar	40

3.3. Afyonkarahisar'ın Düşman İşgalinden Kurtuluş Kutlamalarında Toplanan Yardımlar	41
3.4. 1922 Yılında Şube'ye Büyük Miktarlarda Malî Yardımda Bulunanlar.....	41
3.4.1. Şahıslar Tarafından Yapılan Yardımlar	42
3.4.2. Mahallelerde Toplanan Yardımlar	43
3.4.3. Müsamereelerde Toplanan Yardımlar	47
3.4.4. Cemiyetler ve Okullarda Toplanan Yardımlar	48
3.4.5. Müzayedelerde Toplanan Yardımlar	49
3.5. İzmir'in Düşman İşgalinden Kurtuluş Kutlamalarında Toplanan Yardımlar	52
3.6. Refet (Bele) Paşa'nın Kadıköy Şubesi'ni Ziyareti	52
3.7. 1922 Yılı Kadıköy Şubesi'ne Bağlı Mahalle Mutemetleri	53
3.7.1. Üsküdar	54
3.7.2. Kadıköy.....	55
3.8. 1922 Yılı Sonunda Kadıköy Şubesi'nde Bulunan Bağış Eşyaların Genel Merkez'e Devri.....	56
3.9. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin 1922 Yılı Gelir-Gider Hesabı.....	56
3.9.1. Gelir Hesabı.....	57
3.9.2. Gider Hesabı.....	58
3.10.1921 ve 1922 Yılı Hesapları.....	58
3.11. 1922 Yılında Hilal-i Ahmer Madalyası Verilerek Ödüllendirilen Bağışçılar	59
 SONUÇ	60
KAYNAKÇA	62
EKLER.....	65
EK 1 Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesinin 1337-1338 Yılı Faaliyetleri Adlı Eserin Tam Transkripsiyon Metni.....	66
EK 2 Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesinin 1337-1338 Yılı Faaliyetleri Adlı Eserin Tıpkıbasım Tam Metni	96
EK 3 Kadıköy Mısırhoğlu /Kuşdili Sigorta Planı, Hilal-i Ahmer Cemiyeti Rozet ve Madalya Örnekleri.....	145

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1.1.	Balkan Harbi sonrasında kurulan ve üç buçuk ay görev yapmış olan Kadıköy Hilal-i Ahmer Cemiyeti Şubesi azaları	10
Tablo 1.2.	Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin kuruluşunu gerçekleştirenler (1921)	12
Tablo 1.3.	Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi azalarının isim, ünvan ve meslekleri.....	13
Tablo 1.4.	Kadıköy Şubesi'ne bağlı Hanımlar Şubesi azaları	18
Tablo 1.5.	Kadıköy Şubesine Bağlı Tali Şubeler	20
Tablo 2.1.	Muhacirler için yardımda bulunanlar ve yardım miktarları (1921).....	27
Tablo 2.2.	Muhtelif gıda maddesi yardımında bulunan kişiler ve yardım miktarları (1921)	28
Tablo 2.3.	Kurbanlık Koyun yardımında bulunan kişiler (1921).....	29
Tablo 2.4.	Büyük miktarda bağışta bulunan kişi ve cemiyetler ile yardım miktarları (1921)	31
Tablo 2.5.	Kadıköy Şubesi tarafından bağış olarak toplanan, imal edilen ve satın alınan giyim ve muhtelif eşya ve bağışçıları (1921)	33
Tablo 2.6.	Kadıköy Şubesi'nin 1921 senesi dokuz aylık gelir özeti.....	34
Tablo 2.7.	Kadıköy Şubesi'nin 1921 senesi dokuz aylık gider özeti	34
Tablo 2.8.	Yardımlarından dolayı madalya verilerek ödüllendirilen kişiler (1921).....	35
Tablo 3.1.	Büyük miktarda yardımda bulunan kişiler ile yardım miktarları (1922).....	42
Tablo 3.2.	Büyük miktarda yardımda bulunan mahalleler ile yardım miktarları (1922).....	43
Tablo 3.3.	Büyük miktarlarda yardım toplanan müsamereleler ile yardım miktarları (1922)	47
Tablo 3.4.	Büyük miktarda yardımda bulunan cemiyet ve okullar ile yardım miktarları (1922)	48
Tablo 3.5.	Büyük miktarda yardımlar toplanan müzayedeler ile yardım miktarları (1922)	49
Tablo 3.6.	Üsküdar'daki mutemetlerin isimleri ve çalıştıkları mahalleleler (1922).....	54
Tablo 3.7.	Kadıköy'deki mutemetlerin isimleri ve çalıştıkları mahalleleler (1922).....	55
Tablo 3.8.	Kadıköy Şubesi'nin 1922 senesi gelir özeti.....	57
Tablo 3.9.	Kadıköy Şubesi'nin 1922 senesi gider özeti.....	58
Tablo 3.10.	Kadıköy Şubesi'nin 1921-1922 senelerine ait toplam bağış miktarı	58
Tablo 3.11.	Yardımlarından dolayı madalya verilerek ödüllendirilen kişiler (1922).....	59

KISALTMALAR LİSTESİ

A.e.	: Aynı eser
A.g.e.	: Adı Geçen Eser
A.g.m.	: Adı Geçen Makale
Bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
Ed.	: Editör
No.	: Numara
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi

GİRİŞ

Çağlar boyunca insanlar, savaş, salgın hastalık, doğal afetler nedeniyle yıkıma uğramışlar. Yaşanan bu sıkıntılarda insanlar birbirlerine yardım eli uzatmışlardır. Yardımlaşma çağlar boyunca insanlar arasında var olsa da uluslararası kurumsallaşmaya dönük somut faaliyetler 19. yüzyılın ikinci yarısında gerçekleşmeye başlamıştır.

24 Haziran 1859 tarihinde Salferino’da Fransız ve İtalyan kuvvetleri Avusturya ordusuyla kanlı bir savaşa girmişti. O dönemde seyahat amacıyla İtalya’da bulunan İsviçreli Henry Dunant bu savaşa tanıklık etmiş, yaralı askerlerin durumundan çok etkilenmişti. 1862’de yayınladığı “Salferino Hatırası” adlı yapıtında savaştaki gözlemlerini anlatmış, kitabın sonunda “Amacı savaş esnasında yaralı askerleri tedavi etmek olan gönüllüler tarafından bir cemiyet kurmak mümkün olamaz mı? Bir kongrede bu derneklere temel olabilecek uluslararası sözleşmelere dayanan kutsal bazı prensiplerin formüle edilmesi değer görececek bir istek değil midir” diyerek kitabın sonunda birtakım öneriler sunmuştur.¹

Öneriler, yaralı askerlerin milliyet ve din farkı gözetilmeden, yetiştirilmiş sağlık personeli tarafından tedavisi, uluslararası anlaşmalar güvencesinde sağlık merkezlerinin saldırılardan korunması, askerlere gerekli yardımların sağlanmasını içeriyordu.²

Cenevre Halk İdaresi Başkanı Gustave Moynier, Henry Dunant’ın bu önerileriyle ilgilenerek, bu ideale hizmet edebilecek kişileri biraraya getirdi.³ Gustave Moynier, General Guillame H. Dufor, Henry Dunant, Dr. Théodore Maunoir, Dr. Louis Appia’dan oluşan ve Beşler Komitesi olarak isimlendirilen bu

¹ Zuhale Özyayın, “Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti’nin Kuruluşu ve Çalışmaları”, **Türkler**, C. XIII, Ankara, Yeni Türkiye Yayınları, 2002, s. 687.

² Seçil Karal Akgün, Murat Uluğtekin, **Hilal-i Ahmer’den Kızılay’a**, Ankara, Kızılay, 2000, s.22.

³ Zuhale Özyayın, “Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti Salnamesine Göre Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti’nin Kuruluşu”, **Tıp Tarihi Araştırmaları**, C.IV, İstanbul, 1990, s. 70.

kişiler, 17 Şubat 1863'te Cenevre'de gayri resmi bir toplantı düzenlediler. Bu toplantıda görüşlerini tekrar gözden geçirerek, konuyu diğer milletlerle de görüşmek üzere 16 ülkeden delege davet ettiler. Böylece Kızılhaç'ın (Salıb-i Ahmer) ilk temeli atılmış oldu. Davet edilen 16 ülkenin gayri resmi delegeleri 26-29 Ekim 1863'te toplanarak, konuyu ayrıntılı olarak görüştüler. Toplantıda savaşta yaralıların ve onları tedavi eden sağlık heyetinin tarafsızlığı, sağlık görevlilerini ayırt edecek bir sembolün belirlenmesi, bu sembolün bayrak olarak asıldığı yerlerin tarafsız kabul edilmesi gibi esaslara dayalı kararlar alınmıştı.⁴ Bu kararların resmîyet kazanması için Cenevre'de bir kongre tertipleyerek, İsviçre aracılığıyla tüm dünya devletlerinden birer delege göndermeleri istendi. Avrupa'dan 16 devletin katılımıyla Cenevre'de gerçekleşen kongre sonunda 22 Ağustos 1864 tarihinde Cenevre Sözleşmesi imzalandı. Toplantıya katılan devletlerin 12 tanesi sözleşmeyi imzalarken, imzalamayan veya toplantıya katılmayan diğer devletlere 1 yıl süre tanındı.⁵ Osmanlı Devleti kongreye delege göndermemişti, ancak tanınan bir yıl içinde 5 Temmuz 1865'te bir fayda sağlamamakla birlikte bir zarar da gelmeyeceği düşüncesiyle Cenevre sözleşmesini imzaladı.⁶

Osmanlı Devleti'nin ilk zamanlarda Kızılhaç'a benzer bir cemiyetin kurulmasına pek önem vermediği anlaşıyor. 1867'de Paris'te yapılan Uluslararası Kızılhaç Sıhhiye Konferansı'na Osmanlı delegesi olarak, Macar asıllı Abdullah Bey katıldı. Konferansta Osmanlı Devleti'nin Cenevre Sözleşmesi'ni uygulayacağını vaat etti, ancak döndüğünde tüm ısrarlarına rağmen yetkili makamlara konuyu kabul ettiremedi. Serdar-ı Ekrem Ömer Paşa konuyla ilgilendi, onun yardımları ve Abdullah Bey'in ısrarlı çalışmaları sonucunda, Tıbbiye Nazırı Marko Paşa'nın başkanlığında "Mecruhin ve Marda-yı Askeriyeye İmdad ve Muavenet Cemiyeti" 11 Haziran 1868'de kuruldu.⁷ Cemiyetin nizamnamesi hazırlanarak 1869'da hükümete sunuldu, ancak derneğin amacının yeterince anlaşılamaması, süre içinde de pek faal

⁴ Özaydın, **a.g.e.**, s. 70.

⁵ Türkiye Kızılay Derneği, **73 Yıllık Hayatı (1877-1949)**, Ankara, 1950, s. 7.

⁶ Ahmet Midhat Efendi, **Hilal-i Ahmer**, İstanbul, Kırk Anbar Matbaası, 1879, s. 53.

⁷ Ahmet Tetik, Mehmet Şükrü Güzel, **Kızılay ve Kızılhaç Belgeleriyle Osmanlılara Karşı İşlenen Savaş Suçları (1911-1921)**, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2013, s. 504.

olmaması gibi nedenlerden ötürü, hükümet tarafından sivillerin askeri alana karışması gibi algılandığından nizamname kabul edilmedi.⁸

1875-1876 Osmanlı-Sırp Savaşı ve hemen ardından patlak veren 1876-1877 Osmanlı Rus Savaşı'nda, Sırp ve Rus ordusuna Kızılhaçlar yardım ederken, Osmanlı ordusuna yardım edecek bir cemiyete ihtiyaç olduğu anlaşıldı. İlk teşebbüs 12 Ağustos 1876'da, Marko Paşa başkanlığında, görevli temsilcilerle bir toplantı yapıldı. Toplantıda Kızılhaç yerine Hilal-i Ahmer işaretinin kullanılması şartının tasvip edilmesi için diğer devletlere müracaat edilmesine karar verildi. Uluslararası Kızılhaç Komitesi'ne yapılan müracaatta, devletlerin çoğu, Kızılhaça riayet etmek koşuluyla Hilal-i Ahmer işaretinin kullanılmasını kabul ettiler. Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti II. Abdülhamid himayesinde, 14 Nisan 1877'de resmen kurulmuş oldu.⁹ Cemiyet Osmanlı-Rus Savaşı'nda yaralı askerlere yardım elini uzatarak büyük yararlılıklar göstermiştir. Savaş bitiminde Cemiyet baskıcı bir yönetim tutumundan dolayı suskunlaşmış, 1897 Osmanlı-Yunan Savaşı'nda göreve çağrılan Cemiyet savaş bitene kadar faaliyetlerini sürdürmüştür. Savaş bitiminde tekrar suskunluğa gömüldü. Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti, geleneksel Osmanlı yardım kurumları içinde farklı bir yere sahipti. Klasik Osmanlı yardımseverliği İslami kurallara bağlı olarak evkaf ve sadaka sistemine dayanıyordu. Hilal-i Ahmer Cemiyeti, uluslararası bağlantıları olan farklı bir yardım kuruluşuydu.¹⁰

23 Temmuz 1908'de II. Meşrutiyet'in ilanından sonra Hilal-i Ahmer Cemiyeti'nin yeniden güçlendirilerek kurulması için çalışmalara başlandı. Besim Ömer ve Esat Bey'in önderliğinde oluşturulan 6 kişilik heyet Cemiyet'in nizamnamesini hazırladı. Nizamname hükümet tarafından kabul edildi. Hemen kurucu azaları oluşturuldu. Azalar 20 Nisan 1911'de Tokatlıyan Oteli'nde Sadrazam Hakkı Paşa'nın başkanlığında biraraya gelerek, 30 kişiyi Genel Merkez üyeliğine seçtiler. Padişahın himayesine giren cemiyetin fahri başkanlığını Veliht Yusuf İzzettin Efendi üstlendi. Velihtın tahsis ettiği Tophane'de bulunan üç katlı bina

⁸ Seçil Karal Akgün, Murat Uluğtekin, **Hilal-i Ahmer'den Kızılay'a**, Ankara, Kızılay, 2000, s.22.

⁹ Mesut Çapa, **Kızılay [Hilal-i Ahmer] Cemiyeti (1914-1925)**, Ankara, Türkiye Kızılay Derneği, 2009, s. 12.

¹⁰ Ernest Tucker, "Osmanlı Modernleşmesinde Kızılay'ın Rolü: Hilal-i Ahmer Cemiyeti", **Toplumsal Tarih**, No: 151, Temmuz 2006, s. 33.

cemiyetin ilk genel merkezi oldu. Cemiyetin faaliyetlerinin artmasıyla birlikte, Sultan Mahmut Türbesi yakınında bulunan 4 katlı yeni bir bina kiralanarak, genel merkez buraya taşındı. Hükümet tarafından onaylanan ve 1925 yılına kadar yürürlükte kalacak olan cemiyet nizamnamesi, ilk toplantıda uygulanmaya başlandı. 10 kısımdan oluşan nizamnamede ilk kısım Cemiyet'in amaçlarını, ikinci kısım Cemiyet üyeleri ve yönetim teşkilatı, üçüncü kısım Genel Meclis'i, dördüncü kısım Genel Merkez ve görevlerini tanımlıyor, beşinci kısım İl Genel Meclisleri ile Merkezleri, altıncı kısım ise Şubeleri ele almıştı.¹¹

Hilal-i Ahmer Cemiyeti, nizamnamede şubeleri ele alan kısma göre; vilayetlerde "Merkez", liva ve kazalarda ise "Şube" teşkilatı kurulabiliyordu. Liva ve kaza şubeleri doğrudan doğruya mensup oldukları vilayet merkezlerine, yurt dışındaki şubeler ise İstanbul'da genel merkez'e bağlı olarak çalışabiliyorlardı.

1911-1912 yıllarında Cemiyetin yeniden teşkil edildiği yıllarda, sayıları zamanla çoğalacak merkez ve şubelerin ilkleri şunlardır: Merkezler: İzmir, Bursa, Hanya, Trabzon. Şubeler: Adalar, Ayastefanos-Makriköy Kadınlar Şubesi, Kadıköy, Erenköy ve Göztepe, Kütahya, İznik, Bodrum, Gemlik, Maçka ve Adana kazası.¹²

Açılması planlanan Merkez ve Şubeler için bir nizamname hazırlanmamıştı. Bu konuda yapılan ilk ciddi çalışma 1913-1914 yıllarında Genel Meclis tarafından yapılmıştır. Cemiyet Anadolu'da sayılarını artırmaya çalışıyordu, bu süreçte Dahiliye Nezareti de valiliklere şube açılmasıyla ilgili talimat vererek etkili olmuştur. Bundan sonra Cemiyet'in şube sayısının hızla artmaya başladığı görülmektedir.¹³

1. Dünya savaşı zamanında önemli merkezler: Çankırı şubesi ile, Ankara, İzmir, Sivas, Edirne, Bağdat, Yemen, ve Sofya¹⁴ Milli Mücadele dönemi önemli merkezleri: Erzurum, Kastamonu, Kayseri, Balıkesir, Afyonkarahisar, Samsun,

¹¹ Karal Akgün, Uluğtekin, **a.g.e.**, s.39.

¹² Karal Akgün, Uluğtekin, **a.g.e.**, s.42.

¹³ Buket Sarı, "Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Antalya Şubesi'nin Kuruluşu ve Faaliyetleri", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi, Uşak, 2010, s. 38.

¹⁴ Mesut Çapa, **Kızılay [Hilal-i Ahmer] Cemiyeti (1914-1925)**, Ankara, Türkiye Kızılay Derneği, 2009, s. 31.

Trabzon, Bursa, Zonguldak, Sinop, Diyarbakır, Adana, Denizli, gibi merkezlerle birçok şubenin faaliyette olduğu görülmektedir.¹⁵

II. Meşrutiyet'ten sonra yeniden yapılanan Hilal-i Ahmer'in en önemli etkinliklerinden biri de "Hilal-i Ahmer Hanımlar Merkezi"ni kurması oldu. Hilal-i Ahmer'in ilk kuruluş nizamnamesinde, kadınların Cemiyet'e üye olabileceği, aktif olarak görev alabileceklerini belirten maddeler vardı. Bu durumun gerçekleşmesi, ancak yıllar sonra yeniden yapılanma döneminde mümkün olabildi. Bu, şüphesiz devletin üst üste yaşadığı savaşlarda yaralı askerlere verilecek sağlık hizmetlerinde kadınlara duyulan ihtiyaç, II. Meşrutiyet'in siyasi ve sosyal gelişmeleri ve en üst kademedeki devlet yöneticilerinin olumlu destekleriyle yakından ilgilidir. Böylece Osmanlı kadınları Hilal-i Ahmer Cemiyeti içinde vatanperver duygularıyla hem sağlık hizmetlerinde hem de pek çok sosyal etkinlikte aktif olarak yer almışlardır.¹⁶

Dr. Besim Ömer Paşa'nın öncülüğünde Hanımlar Merkezi'nin kurulması çalışmaları başlamıştır.¹⁷ 20 Mart 1912 tarihinde, eski Bahriye Nazırı Mahmut Muhtar Paşa'nın eşi Prenses Nimet Hanım başkanlığında kurulmuştur. Sultan Reşat'ın Başkadın Efendisi'nin fahri başkan olarak Hanımlar Merkezi'ne başkanlık etmesi halka ayrı bir güven vermiş, birçok devlet yetkilisinin eşleri de merkeze üye olmuşlardır. Hanımlar Merkezi'nin üyeleri genelde Hilal-i Ahmer Cemiyet üyelerinin eşleri veya ileri gelen devlet adamlarının eşlerinden oluşmuştur.¹⁸

Hanımlar Merkezi, kurulmasından hemen sonra başlayan Trablusgarp Savaşı ve birkaç yıl sonra başlayan 1. Dünya Savaşı'nda ordunun her türlü ihtiyacını sağlayarak, hastanelerdeki personel boşluğunu doldurabilmek için canla başla çalışmışlardır. Bu dönemde cephedeki askerlerin sağlık sorunları, yaralıların bakımı, beslenme ve giyim gereksinimlerinin karşılanmasında yaptığı çalışmalarla devlete destek olmuşlar, padişahın takdirine mazhar olmuşlardır. Milli Mücadele döneminde İstanbul'un işgal edilmesiyle, etkinliklerinin engellenmesini önlemek amacıyla

¹⁵ Çapa, **a.g.e.**, s. 46.

¹⁶ Karal Akgün, Uluğtekin, **a.g.e.**, s. 141.

¹⁷ İsmail Hacı Fettahoğlu, **Dr. Besim Ömer-Hanımefendilere Hilâl-i Ahmer'e Dair Konferans**, Ankara, Türkiye Kızılay Derneği Yayınları, 2007, s.30

¹⁸ Çapa, **a.g.e.**, s. 46.

Hanımlar Merkezi Anadolu'ya taşınmıştır. Anadolu illerinde hanımların hastabakıcılık çalışmaları, bağış toplamaları devam etmiş, bunların yanısıra ek gelir sağlamak amacıyla müsamere, konser, sergi ve piyango çekilişleri de düzenlemişlerdir. Cumhuriyet'in ilanından sonra, kadın hakları ve kadın-erkek eşitliğini sağlayan pek çok yeni düzenleme ve çalışmalar yapılmıştır. 4 Ağustos 1925 yılında Hilal-i Ahmer Cemiyeti'nin 134 maddeden oluşan yeni nizamnamesine göre Hanımlar Merkezi, Genel Merkez'le birleştirilmiştir.¹⁹

II. Meşrutiyet döneminde Hilal-i Ahmer Cemiyeti 20 Nisan 1911'de yeniden yapılanmış, nizamnamesi tekrar düzenlenmişti. 29 Eylül 1911'de başlayan Trablusgarp Savaşı, Cemiyeti hazırlıksız yakalamış, yardım toplayabilmek için üst üste olağanüstü kongreler düzenlemiştir.²⁰ Cemiyetin kasasındaki parası elindeki malzeme yetersizdi, yurtdışından birçok ülkeye yardım talebinde bulundu, öncelikle Mısır'dan Hindistan'dan Bosna'dan daha sonra diğer Avrupa ülkelerinden yardımlar gelmeye başladı. Diğer taraftan devletin üst kademesindekiler de bağışlarıyla destek oldular.²¹ Cepheye yakın yerlerde gezici hastaneler ve yardım ekipleri oluşturuldu. Trablusgarp Savaşı'nın yaraları sarılamadan 8 Ekim 1912'de Balkan Savaşı çıktı. Osmanlı Devleti hem ekonomik, hem siyasi hem de toplumsal açıdan büyük sıkıntılar içindeydi.²² Cemiyet Balkan Savaşı'nda da aktif bir şekilde görev alarak, yaralı askerlere, göçmenlere ve esirlere yardımda bulunarak savaşın olumsuz etkilerini gidermeye çalıştı. Birçok yerde hastaneler açmış, bir yandan kolera salgınıyla mücadele etmiş, sağlık heyetleri oluşturmuş, her türlü zorluğa karşın her iki savaşta da hem yaptığı yardımlar hem de örgütlenmesiyle haklı bir başarı kazanmıştı. Cemiyet, Balkan Savaşı'ndan sonra Osmanlı İmparatorluğu'nun da katıldığı I. Dünya Savaşı'nda daha büyük katkılar sağlamış, daha etkin bir rol üstlenmişti.²³

¹⁹ Mesut Çapa, "Kızılay", **Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, C.XXV, Ankara, 2002, s. 546.

²⁰ Zuhâl Özyaydın, "Hilal-i Ahmer Cemiyeti Salnamesi", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 1987, s. 57.

²¹ Karal Akgün, Uluğtekin, **a.g.e.**, s. 52.

²² Zekerîya Türkmen, "Balkan Savaşlarında Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin Osmanlı Ordusuna Yönelik Sağlık Hizmetleri", **Belleten**, C.LXVIII, No: 252, 2004, s. 486.

²³ Karal Akgün, Uluğtekin, **a.g.e.**, s. 136.

16 Mart 1920’de İstanbul’un işgalinden sonra, hükümetin ve işgal kuvvetlerinin Hilal-i Ahmer üzerindeki baskıları yoğun bir biçimde artmıştı.²⁴ Milli Mücadele döneminde tüm baskı ve zorluklara rağmen, Türk ulusunun kurtuluşu ve bağımsızlığı için, Türk ordusuna destek vererek, yaptığı faydalı çalışmalarla TBMM’nin takdirini kazanmıştır.

1868 senesinde “Mecruhin ve Marda-yı Askeriyeye İmdad ve Muavenet Cemiyeti” olarak kurulan Türkiye Kızılay Derneği, 1877 yılında “Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” adını almıştır. 20. yüzyıl başlarında Osmanlı İmparatorluğu topraklarının sahne olduğu savaşlarda etkin insani yardımları bulunan Cemiyet, Cumhuriyet yönetiminin Osmanlı İmparatorluğu’ndan devraldığı nadir kurumlardan biridir.²⁵ Saltanatın kaldırılmasıyla birlikte 1923 yılında toplanan Genel Merkez kararıyla Cemiyet’in adı “Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti” olarak değiştirildi. 4 Ağustos 1925’te kabul edilen 134 maddelik yeni nizamname ile birlikte Cemiyet’in Genel Merkezi Ankara’ya taşındı.²⁶ Türk dilinin sadeleştirilmesi çalışmalarının yapıldığı 1935 yılında Atatürk’ün önerisiyle “Türkiye Kızılay Cemiyeti”, 1947 yılında da “Türkiye Kızılay Derneği” adını alan kurum, günümüze kadar etkinliğini sürdürerek gerek ulusal gerekse uluslararası yardım cemiyetleri arasında önemli bir konuma sahip olmuştur.²⁷

Bu tezin birincil kaynağı olan, “Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesi’nin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338” isimli kitap, Kadıköy Şubesi’nin kuruluşu ve 1921-1922 yıllarına ait icraat raporlarını kapsamaktadır. Kitabın orijinali (Osmanlıca) ve transkripsiyonu eklerde yer almaktadır. O dönemin mecmualarından Osmanlı Hilal-i Ahmer Mecmuası’nın 15 Temmuz 1923 tarihli sayısında tezin kaynağını oluşturan bu kitaptan ve Kadıköy Şubesi’nin başarısını övgüyle anlatan bir haber de mevcuttur.²⁸

²⁴ Mesut Çapa, **Kızılay [Hilal-i Ahmer] Cemiyeti (1914-1925)**, Ankara, Türkiye Kızılay Derneği, 2009, s. 23.

²⁵ Murat Uluğtekin, M. Gül Uluğtekin, **Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Hilal-i Ahmer İcraat Raporları 1914-1928**, Ankara, Türk Kızılayı, 2013, s. 3.

²⁶ Karal Akgün, Uluğtekin, **a.g.e.**, s. 310.

²⁷ Uluğtekin, Uluğtekin, **a.g.e.**, s. 3.

²⁸ “Kadıköy Hilal-i Ahmer Şubesi Raporu”, **Osmanlı Hilal-i Ahmer Mecmuası**, C.II, S:23, 15 Temmuz 1923, s. 305.

Tez üç bölümden oluşmaktadır:

Birinci bölümde, Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin kuruluşu ve tarihçesi, kuruluşunda görev alan kişiler, görevleri, Kadıköy Şubesi'nin amaçları, ilk hizmet binası ve faaliyetleri, Kadıköy Şubesi'ne bağlı tali şubeler ve çalışanları, semt teşkilatının nasıl organize edildiği, Hanımlar Şubesi'nin kuruluşu anlatılmaktadır.

İkinci bölümde, Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesinin 1921 yılında yaptığı faaliyetleri içeriyor, Yunanistan'dan gelen muhacirler ile savaş gazileri ve aileleri için bağış toplamak amacıyla yapılan müsamereler, sünnet düğünleri, hem ayni hem nakdi yüksek bağışlarda bulunan kişilerin listesi, ve madalyayla ödüllendirilenler, 1921 yılı gelir-gider hesapları yer almaktadır.

Üçüncü bölümde ise, Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesinin 1922 yılı faaliyetlerine yer verilmektedir, bağış toplamak için yapılan müsamereler, rozet satışları, Üsküdar ve Çamlıca Kız Lislerinde düzenlenen piyango çekilişleri ve konserler, Refet Paşa'nın Kadıköy Şubesi'ni ziyareti, Fenerbahçe-Altınordu maç müsabakasını izlemesi, bayramlarda çekilen kutlama mesajlarına TBMM Başkanı Mustafa Kemal ve yardımcısı Rauf Bey'den Şube'ye gelen teşekkür telgraf örnekleri, bu yıl yüksek miktarda bağışta bulunan kişilere verilen madalyalar, Afyonkarahisar ve İzmir'in düşman işgalinden kurtuluş kutlamalarında toplanan yardımlar, teşekkür mahiyetinde yardımseverlerin isimlerinin gazeteye ilan verilmesi, Kadıköy Şubesi'ne bağlı Kadıköy ve Üsküdar mahalle mutemetleri, 1922 yılı gelir-gider hesapları yer almaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

HİLÂL-İ AHMER CEMİYETİ

KADIKÖY ŞUBESİ'NİN KURULUŞU VE TARİHÇESİ

1.1. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin Tarihçesi

İstanbul'da 11 Haziran 1868'de "Mecruhin ve Marda-yı Askeriyeye İmdad ve Muavenet Cemiyeti" adıyla faaliyete başlayan Hilal-i Ahmer Cemiyeti, ilk şubelerinden birini İstanbul Kadıköy'de, Balkan Savaşları (1912-1913) döneminde açmış, ancak bir yıl kadar faaliyet gösterdikten sonra kapanmıştır. 1915 yılında tekrar kurulmuş, yeni bir heyet oluşturulmuş ancak üç buçuk ay gibi kısa bir süre faaliyet gösterebilmiştir. Araştırmalarımız esnasında 1915'ten 1921 yılına kadar tekrar açıldığı veya faaliyet gösterdiğiyle ilgili herhangi bir bilgi ve belgeye rastlamadık.¹ Milli Mücadele döneminde yeniden teşkil edebilmek için Kadıköy'ün ileri gelenleri tarafından çalışmalar yapılmış, 8 Nisan 1921 tarihinde Süreyyâ Paşa başkanlığında sekiz kurucu üye seçilerek göreve başlamış, ancak bu dönemden itibaren düzenli bir şekilde yardım faaliyetlerini sürdürebilmiştir. Kadıköy Şubesi, Millî Mücadele döneminde cephede yaralı askerlerin ve şehit düşenlerin geride bıraktıkları bakıma muhtaç eş ve çocuklarıyla; gaziler ile hasta ve yoksul insanların tedavi masrafları ve yaşeleri için aynî ve nakdî yardım faaliyetlerini organize ederek; bağış toplayabilmek için müsamere, sergi, konser, çiçek satışı, rozet satışı ve piyango çekilişleri gibi birtakım etkinlikler düzenleyerek; veya halkın kendiliğinden yaptığı bağışların toplanıp dağıtımında aktif bir rol üstlenerek, büyük yararlılıklar göstermiştir.

¹ "Kadıköy Şubesi", **Türkiye Kızılay Arşivi**, (Çevrimiçi) <http://kizilaytarih.org/arsiv-katalogu.html>, 3 Nisan 2019.

1.1.1. Kadıköy Şubesi'nin Kuruluşu, Kurucular Kurulu ve Şube Azaları

Balkan Harbi (1912-1913) esnâsında Dişçi Hoşyan Efendi'nin Kadıköy Mühürdar Caddesi'nde bulunan evinde² âyândan Nâil Bey, Selahaddin Ali Bey ve Meclis-i Mâlî âzâlığından emekli Cemil Paşa ve Hoşyan Efendi'den oluşan bir Hilâl-i Ahmer heyeti teşkîl edilmişti.³ Kurulan bu şubeye beş-altı yüz lira kadar nakit ve pek çok miktarda eşya toplanmıştı. Ancak Kadıköy Şubesi beklenen başarıyı sağlayamadığından ancak bir sene kadar faaliyetini sürdürebilmiştir.

Balkan Harbi'nden sonra 1915 yılında Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesi yeniden teşkîl edilmiş ve üç buçuk ay kadar faaliyette bulunabilmişti. Şube kuruluşunu gerçekleştirenlerin isimleri aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 1.1. Balkan Harbi sonrasında kurulan ve üç buçuk ay görev yapmış olan Kadıköy Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Şubesi azaları

Şube Azalarının İsimleri	Ünvan veya Mesleği	Şubedeki Görevi
Selahaddin Ali Bey	Dâmâd	Reîs
Sabri Bey	Saruhân mebûsu	Kâtib
Besim Bey	Doktor	Veznedâr
Tevfik Âmir Bey	Aza	
Âgah Bey	Aza	
Nüzhet Paşa	Aza	

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.3.

Üç buçuk ay kadar süren faaliyet esnasında, 350 lira kadar bir yardım toplanmıştır. Kısa sürede iyi bir miktar toplamasına karşın, bu yardımdan bir kısmının verildiği Kadıköy Hanımlar Şubesi'ndeki⁴, “açık vezne” makbûzlarından dolayı bir “*izzet-i nefîs meselesi zuhûr etmekle*” şube âzâları istifâ etmişlerdir.⁵ Nitekim Hilâl-i Ahmer ve şubeleri dönem dönem teftiş edilmekteydi lakin harp yıllarında gereğince teftiş edilememiştir. 1921 yılından itibaren Ankara hükümetinin

² **Annuaire Oriental 1921: Commerce, Industrie, Administration, Magistrature**, Constantinople, Alfred Rizzo, 1921, s. 399.

³ **Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338**, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.3.

⁴ Hilâl-i Ahmer Hanımlar Merkezi tarafından Kadıköy'de daha önceden açılmış olan Kadıköy Hanımlar Şubesi.

⁵ **A.e.**, s.3.

de desteğiyle güç kazanmaya başlayan Hilâl-i Ahmer, teftişi yapacak personelin seçiminde de söz sahibi olmuştu.⁶

Anadolu'daki Kurtuluş Savaşı mücadelesi İstanbul halkı arasında merak ve heyecanla takip edilen bir olaydı. Kadıköy semtinde ikamet etmekte olan halktan, ileri gelen şahıslar, Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin Kadıköy'de de bir şubesinin açılmasının, sürmekte olan mücadeleye iştirak etme ve yardım için önemli olacağını düşündüler. Bu düşünce doğrultusunda yapılan ön hazırlıklar neticesinde 8 Nisan 1921'de Kadıköy Pazaryolu'nda İzzet Efendi Apartmanı'nın ikinci katında bulunan "Etbâ-i Te'avün Cem'iyet-i İlmiyesi"ne ait dairede bir toplantı tertip edilmiştir. Toplantının yapıldığı yer doktorlara ait cemiyetin merkeziydi.⁷ Toplantıya semtin ileri gelenlerinden seksen civarı kişi katılmış ve yapılan müzakereler neticesinde Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin açılmasına karar verilmiştir.⁸

Toplantıya katılanların isimleri, ünvanları veya meslekleri aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

⁶ Taylan Esin, **Hilâl'in Karanlık Yüzü: Osmanlı Kızılayı, Teşkilatı Mahsusa ve Emval-i Metruke (1914-1921)**, 2. bs., İstanbul, Libra, 2018, s. 213.

⁷ Süreyya İlmen, **Teşebbüslerim ve Reisliklerim**, İstanbul, Hilmi Kitabevi, 1949, s. 7.

⁸ **Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338**, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 2.

Tablo 1.2. Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin kuruluşunu gerçekleştirenler (1921)

Şube Kuruluşunu Gerçekleştirenler	Mesleği veya Ünvanı
Hakkı Şinâsi Paşa	Doktor
İbrâhim Paşa	Doktor
Azmi Bey	Bursa eski Valisi
Kâmil Bey	Hariciye memuru
Fazlı Necib Bey	Eski Matbu'ât Müdürü
Neşet Ömer Bey	Doktor
Kemâl Bey	Mimâr
Âtîf Bey	Doktor
Mustafa Enver Bey	Doktor
Sâmi Bey	Gaz tüccârı
Rızâ Efendi	Bakkâl esnafı
Hacı Ahmed Bey	Esnaf
Sâlim Bey	Emekli asker
Yakub Efendi	Tüccâr
Diğer...	Halktan muteber kişiler

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.3.

Aynı toplantıya iştirak edenler arasında gönüllülük esasına göre şube âzâsı olmak isteyenlerin isimleri siyah büyük bir yazı tahtası üzerine tebeşir ile yazılarak oylama yapılmıştır. Neticede, sekiz kişi, fahri olarak hizmet etmek üzere seçilmiştir. Sekiz kişinin isimleri daha sonra bir kağıda yazılarak, Fazlı Necib Bey tarafından orada bulunanlar huzurunda bir mazbata tanzim edilmiştir. Süreyyâ Paşa reîs, Niyâzi Tevfik Bey kâtib, Zâhid Bey veznedâr seçilmişlerdir.⁹ İmzalanan mazbata, Hilal-i Ahmer Genel Merkezi'ne gönderilmiştir.¹⁰ Kadıköy Hilal-i Ahmer Cemiyeti Şube azaları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

⁹ Şube azalarına ait fotoğraf için bkz: Ek2, s. 115.

¹⁰ Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 2.

Tablo 1.3. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi azalarının isim, ünvan ve meslekleri

Şube Azalarının İsimleri	Ünvan veya Mesleği	Şubedeki Görevi
Süreyyâ Paşa	Serasker, Rızâ Paşazâde	Reis
Niyâzi Bey	Sultânî Mektebi müdürü	Katip
Zahid Bey	Zühdü Paşazâde	Veznedar
Rıfat Bey	Zühdü Paşazâde	
Kâsım Cimcoz Bey		
Besim Bey	Doktor	
Hamdi Suad Bey	Doktor	
Abdüllatif Efendi	Bakkal esnafından	

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.2

Şube reisi seçilen Süreyya (İlmen) Paşa, serasker Rıza Paşa'nın oğludur. 1874 yılında Podgoriçe (Yugoslavya)'de doğmuştur. 1897'de Erkân-ı Harbiye Mektebi'ni bitirerek kurmay yüzbaşı rütbesiyle orduya katılmıştır. 1916 yılında askerlikten ayrılarak Balat'ta bir dokuma fabrikası kurmuştur. Cumhuriyet döneminde siyasete atılarak, belediye meclis üyeliği, belediye fahri danışmanlığı yapmıştır. 1927'de İstanbul milletvekili olmuştur. 1930'da siyasetten çekilmiştir. Süreyya Paşa, Kadıköy'de kentsel hizmetlere yönelik sosyal ve kültürel amaçlı birçok girişimde bulunmuş kalıcı eserler meydana getirmiştir. Kadıköy Bahariye'deki Süreyya Sineması, Maltepe'de Süreyya Paşa Plajı ile Süreyya Paşa Sanatoryumu, Yoğurtçu Parkı, Moda Bahçesi hep onun girişimleriyle gerçekleşmiştir. 1955 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.¹¹

1.1.2. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin Amaçları

Gönüllü çalışmayı görev edinen Kadıköy Şubesi'nin amacı Hilal-i Ahmer yardımlarına herhangi bir zarar veya eksiklik getirmemek şartıyla:¹²

1. Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'ni kiradan kurtararak Kadıköy'de münasib bir binâ sahibi kılmak.

¹¹ "Süreyya İlmen," **Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi**, C. IV, İstanbul, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Kalkınma Vakfı, 1994, s. 160.

¹² **Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338**, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 36-37.

2. Kadıköy’de Şube’nin malı olmak üzere edinilecek kalıcı binanın altında bir eczane açarak; burada hemen hemen maliyetine veya maliyetine yakın çok cüzi bir kârla ilaç satmak; buna bile gücü yetmeyen fakir-fukaraya karşılıksız olarak ilaç tedarik ederek dağıtmak
3. Kadıköy’de edinilecek bina içinde bir muayenehane açarak; şube üyeleri arasında bulunan doktorlar vasıtasıyla; dışarıdan yardımsever bilgili doktorların da desteğiyle; hergün muhtelif hastalıklar için tayin edilmiş saatlerde, fakir-fukara halkı ücretsiz olarak tedavi etmek.
4. Kadıköy’de meydana gelecek kazalara acil müdahale ve yardımda bulunmak
5. Açılacak eczane ile muayenehanenin benzerlerini Kartal ve Üsküdar semtlerinde de açmak.¹³

1.1.3. Genel Merkez Tarafından Kadıköy Şubesi’ne Verilmiş Olan Görev

Kadıköy Şubesi’nin görevi, çok çalışarak, gayret göstererek büyük emekler vererek yardım toplamak ve toplanan yardımları Genel Merkez’e teslim etmektir, sadece bu vazifeyle sınırlı kalmayan Kadıköy Şubesi küçük Hilal-i Ahmer müesseseleri oluşturarak bölge dahilinde yardımseverlerden toplanan bağışları fakir ve ihtiyaç sahibi kimselere dağıtmış, büyük yararlılıklar göstermiş, Hilal-i Ahmer adını yücelterek onurlandırmıştır.¹⁴

1.1.4. Kadıköy Şubesi’nin Hizmet Binası ve Faaliyetleri

Kadıköy Şubesi 1921 yılında yeniden oluşturulunca ilk birkaç günlük çalışmasını kurulmuş olduğu İzzet Efendi Apartmanı’nda sürdürmüştür. Yardım toplama faaliyetleri esnasında, cemiyetin daha uygun bir mekânda çalışabilmesi için kiralık daire arayışlarına girişilmiştir. Nihayet, Kadıköy vapur iskelesi civarında, Muvakkithâne Caddesi’nin başında, altında çaycı vesaire gibi dükkanları bulunan

¹³ A.e., s. 36-37.

¹⁴ A.e., s. 37.

binada, üç odalı bir daire kiralanmıştır.¹⁵ Bu yeni adrese taşınma faaliyeti tamamlandıktan sonra, Şube'nin resmi bir göstergesi olarak iki tabela hazırlanmış ve biri kapıya biri de sokak tarafına asılmış, Genel Merkez'den gönderilen Hilal-i Ahmer Bayrağı da oda penceresi önüne asılarak şubenin yeni yerinin resmi açılışı gerçekleştirilmiştir.¹⁶

Bu sırada Kadıköy iskelesi civarında cadde üzerinde yer alan satış barakalarından (Büfe) birisi, yapılan mukavele yoluyla kiralanmış ve buraya bir kadın satış elemanı yerleştirilmek suretiyle, halkın şubeye yapacağı yardım faaliyetlerini kolaylaştırma yoluna gidilmiştir. Kadın görevli, kiralanmış büfede, Hilal-i Ahmer'e ait sigara kağıdı, süs eşyaları, vesaire gibi şeylerin satışını bir müddet sürdürmüştür. Bu süre altı ay kadar devam ettikten sonra, beklenen faydanın sağlanamadığına kanaatle, sözleşme süresi de sona erdiğinden, barakadaki satış faaliyetine son verilmiştir.¹⁷

Halkın yanısıra, mağaza-dükkan sahibi esnaflar da bir günlük kazançlarını Hilal-i Ahmer'e bırakarak vatanperverliklerini göstermişlerdir. Dükkan sahipleri, dükkanlarının önüne Hilal-i Ahmer bayraklarını koyarak, camlarına “Bugünkü hasılatımız Hilal-i Ahmer’indir” ibaresi yazan levhalar asmışlardır. Hilal-i Ahmer’den görevli bir kişi mühürlü kutusuyla dükkanın bir köşesinde oturarak beklemiş, bağışlar bu mühürlü kutuya atılmıştır.¹⁸

Kadıköy Şubesi'nin ilk zamanlarında halkı yardım yapmaya teşvik amacıyla el ilanları (broşürler) ve duvar ilanları (afişler) hazırlanmıştır. Birçok mahallede bina ve uygun yerlere yapıştırılan duvar ilanları (afişler) ile halka dağıtılan el ilanlarında (broşürler), Hilal-i Ahmer'e yapacakları yardımların mutlaka makbuz karşılığında olacağı halka bildirilmekteydi. Böylece, yapılacak yardımların resmi yollardan, kayıt altına alınarak toplandığı ve sonuçta da amacına uygun şekilde istenilen yere ulaştırılacağı yolunda halka güven telkin edilmek isteniyordu.

¹⁵ İlmen, **a.g.e.**, s. 9.

¹⁶ **Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338**, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 3.

¹⁷ **A.e.**, s. 4.

¹⁸ İlmen, **a.g.e.**, s. 14.

Şube'nin yararına birçok aktiviteler düzenlenerek gelir elde edilmeye çalışılmıştır. Şark Musiki Cemiyeti tarafından düzenlenen konser, spor kulüplerinin katılımıyla İttihad Spor Kulübü'nde gerçekleşen muazzam bir spor şenliği, Mısırlıoğlu Bahçesi'nde düzenlenen gösteriler takdire lâyıktır:

Dönemin ünlü musiki cemiyeti Şark Musiki Cemiyeti, 1918 yılında müzik öğretmeni ve bestekâr Leon Hancıyan tarafından kurulmuş ve Kadıköy'de Yoğurtçu Çayırı'nda bulunan Madenci Köşkü'nde çalışmalarına başlamıştır. Cemiyet bir süre sonra maddi zorluklar yaşamaya başlamış, cemiyeti maddi olarak destekleyecek ve faaliyetlerini sürdürecektir olan Ali Rıfat Çağatay başkan olarak seçilmiş ancak kendisine karşı olanlar tarafından anlaşmazlığa düşünce görevinden ayrılmıştır. 1923 yılında başkanlığa Süreyya Paşa seçilmiş, cemiyet bir çok konserler vermiş, Atatürk'ün Mudanya ve Bursa gezilerinde görev almış, Muzaffer İlkar, Müzeyyen Senar gibi ünlü sanatçılarımızın yetişmesine vesile olmuştur. 1930'lu yıllarda kapandığı tahmin edilmektedir.¹⁹

Şube'ye gelir elde etmek amacıyla düzenlenen spor şenliklerine katılan dönemin ünlü spor kulüplerinin kısaca nasıl kurulduklarına değinirsek; Osmanlı İmparatorluğu'nda büyük kentlerde yabancıların başlattığı ve daha sonra aralarına gayrimüslimlerin katıldıkları modern spor faaliyetlerine Müslüman Türk gençlerinin katılması pek kolay olmamıştır.²⁰ İngilizlerin Kadıköy Moda çayırılarında yaptıkları futbol maçları Türk gençlerinde de ilgi ve heves uyandırmış, Kadıköy gençleri hem aile hem de devlet yönetiminin baskısı nedeniyle kulüp kurmakta muvaffak olamamıştır. 1903 yılında bir grup Türk genci, ilk Türk spor kulübü olan Beşiktaş kulübünü kurarak, öncülük etmiş ardından bir çok spor kulüpleri kurulmaya başlamıştır. Daha sonra sırasıyla 1905'te Galatasaray, 1907'de Kadıköy'lü gençlerin kurduğu Fenerbahçe kulübü de bu akıma öncülük etmiştir. 1920 yılına kadar kurulan Türk Spor Kulüplerine, Altınordu, Anadolu, Süleymaniye, Anadoluhisarı İdman

¹⁹ Adnan Giz, **Bir Zamanlar Kadıköy**, 3. bs., İstanbul, İletişim Yayınları, 1994, s. 250.

²⁰ Gülsün Düzenli, Zafer Toprak, "Galatasaray Lisesi Özel Dosya", **Toplumsal Tarih**, C.5, No:26, 1996, s. 20-42.

Yurdu, Vefa, Darüşşafaka, Hilal, Bakırköy, Nişantaşı, Türk Gücü, İttihad Spor Kulübü'nü örnek olarak verebiliriz.²¹

Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi yararına düzenlenen müsamereler, sünnet düğünleri gibi etkinliklere ev sahipliği yapan dönemin en gözde eğlence mekanlarından biri olan Mısırlıoğlu Bahçesi, Kadıköy İskelesi'nden Altıyol'a çıkarken, soldaki Halitağa Caddesi'nden biraz yürüdükten sonra, tarihi Askerlik Şubesi binasının karşısındaki Bayram Yeri Sokağı ile Yavuztürk Sokağı arasında kalan alanı kapsıyordu, burası bölgenin eğlence sitesi olarak görülürdü.²² Mısırlıoğlu Bahçesi'nin içinde, kışlık ve yazlık olmak üzere ayrı ayrı sinema ve tiyatro alanları ile gazinosu vardı. Tanzimat dönemi zenginlerinden Mısırlıoğlu ailesine (Katolik Ermeni olan ailenin bilinen ilk mensubu, 1824'te vefat eden rahip Andon Mısırlıyan'dır.²³) ait bahçenin işletmesi Dr. Niyazi Bey tarafından yapılıyor ve Hilal-i Ahmer Cemiyeti'ne etkinliklerini gerçekleştirmesi için uygun şartlarla veriliyordu.²⁴

Bayramlarda Genel Merkez'den gönderilen kutu ve sepetler düzgün bir program yapılarak erkek ve kız çocuklarına dağıtılmış, bayram süresince çocuklar Hilal-i Ahmer çiçeklerinin satışını yaparak, yardım toplamışlar. Çocukların yardımlar konusundaki gayretlerini teşvik etmek amacıyla, Şube'ye yakın bir fotoğrafçıda fotoğrafları çekilerek kendilerine hediye olarak verilmiştir.²⁵ 8 Haziran 1921 tarihine denk gelen Ramazan Bayramı'nda yine aynı şekilde her kutunun içeriği ayrı ayrı sayılarak, kutu sahiplerine yardım makbuzları da o oranda kesilerek verilmiştir. Bu bayram çiçek satışından elde edilen kazanç 1124 liraya ulaşmıştır.

²¹ Cem Atabeyoğlu, **Türk Spor Tarihi Ansiklopedisi 1453-1991**, İstanbul, Fotospor, 1991, s. 83.

²² İlhan Tekeli v.d., **Jacques Pervititch Sigorta Haritalarında İstanbul**, İstanbul, Axa Oyak, 2000, s. 217. Kadıköy Mısırlıoğlu/Kuşdili Sigorta Planı için bkz. Ek 3, s. 146.

²³ Tamer Kütükçü, **Kadıköy'ün Kitabı: Geçmiş Zamanların, Mekânların ve Hatırlamaların Rafında**, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2014, s. 68.

²⁴ İlmen, **a.g.e.**, s. 12.

²⁵ Çocukların kutu ve sepetlerle çekilen fotoğrafları için bkz. Ek2, sayfa: 116, 125, 141, 142.

1.2. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'ne Bağlı Hanımlar Şubesi ile Tali Şubelerin Kuruluşu ve Faaliyetleri

1.2.1. Kadıköy Hanımlar Şubesi'nin Kuruluşu ve Faaliyetleri

Kadıköy'de Hanımlar Şubesi'ne de ihtiyaç ortaya çıkınca, Hilal-i Ahmer yönetmeliğine uygun olarak Kadıköy Şubesi'ne bağlı "Hanımlar Şubesi" kurulmasına karar verilmiş. Görevdeki Hilal-i Ahmer Cemiyeti üyelerinin eşleri tarafından seçilen Kadıköylü hanımlar, Kadıköy Şubesi'nin bulunduğu binada kendilerine verilen bir odada görevlerini yerine getirmeye başlamışlardır.²⁶ Üye kayıtları, bağışların toplanması, müsamerelerin tertip edimesinde yardımda bulunmuşlar. Askerler için çamaşır ve hırkalar toplayıp, aynı zamanda kendileri de dikmişler, dikilen çamaşır ve hırkalara Hilal-i Ahmer Kadıköy Şubesi mührü vurarak, Anadolu'ya sevk edilmek üzere Genel Merkez'e göndermişlerdir.²⁷ Kadıköy Şubesi'ne bağlı Hanımlar Şubesi için seçilen hanımların isimleri ve görevleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.²⁸

Tablo 1.4. Kadıköy Şubesi'ne bağlı Hanımlar Şubesi azaları

Kadıköy Şubesine Bağlı Hanımlar Şubesi Azaları	Görevleri
Nâyâb Azmi Hanımefendi	Başkan
Ranâ Sâni Hanımefendi	Katibe
Asiye Reşâd Hanımefendi	Veznedâr
Âişe Kâmil Hanımefendi	Aza
Neyyire Besim Hanımefendi	Aza
Nâciye Cimcoz Hanımefendi	Aza
Hatice Fâik Hanımefendi	Aza
Merzûke Tevfik Hanımefendi	Aza

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 4-5.

²⁶ Kadıköy Şubesi'ne bağlı Hanımlar Şubesi azaları fotoğrafı için bkz. Ek2, s. 106.

²⁷ İlmen, a.g.e., s. 21.

²⁸ Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 4-5

1.2.2. Kadıköy Şubesi'ne Bağlı Tali Şubeler

Kadıköy Şubesi'nin faaliyete geçmesini mütakiben, Anadolu'daki mücadeleden de yeni bilgiler İstanbul'a gelmeye devam etmekteydi. Gelen bilgilerin içerikleri halkın hissiyatına tesir etmekteydi ve bu hissiyatın bir tezahürü olarak gösteriler ve faaliyetlerde bulunuyorlardı. 23 Mart-1 Nisan 1921 tarihleri arasında İnönü Mevkînde gerçekleşen ve İkinci İnönü Zaferi olarak tarihimizde yer alan başarı ki, uzunca bir süredir düşman karşısında geri çekilmekte olan ordunun ilk büyük başarısı olarak, halkın galeyanına ve sevinç gösterilerine sebep olmuştur. Bu sevincin bir tezahürü olarak Hilal-i Ahmer Cemiyeti'ne yardımda bulunmak arzusuyla halkın şubeye akın etmesi üzerine, mahallelerde bu tür yardımların daha kolaylıkla teminini sağlamak üzere, imâmlar, muhtarlar ve ihtiyar heyetlerinden uygun kişiler seçilerek, "Tâlî Şubeler" oluşturulmasına gidilmiştir.²⁹ Kurulan tali şubeler aracılığıyla pek çok yardım toplanmasına muvaffak olunmuştur.

1921 yılı Nisan ayı içinde, Kadıköy Hilal-i Ahmer Cemiyeti'ne bağlı oluşturulan 20 adet Tali Şube aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

²⁹ A.e., s. 3.

Tablo 1.5. Kadıköy Şubesine Bağlı Tali Şubeler

Sıra No	Tali Şubeler
1	Cafer Ağa
2	Osmân Ağa
3	Râsim Paşa
4	Hasan Paşa
5	İkbâliye
6	İbrâhim Ağa
7	Mecîdiye
8	Osmâniye
9	Zühdü Paşa
10	Tuğlacı
11	Göztepe
12	Erenköy
13	Sahrâyı Cedîd
14	Kozyatâğı
15	Suâdiye
16	İçerenköy
17	Bostancı
18	Maltepe
19	Kartal
20	Pendik

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 3-4.

1.2.3. 1921 Yılı İtibariyle Kadıköy Şubesine Bağlı Tali Şube Çalışanları

1921 senesinde Kadıköy Şubesi'ne bağlı tali şubelerin kurul çalışanları ve mutemetleri şu şekilde sıralanmaktaydı.

Cafer Ağa Mahallesi: Hırka-i Saadette Hacı Ahmed Bey, Emekli Denizci Binbaşı Ahmed Bey, Mahalle İmamı Mustafa Efendi, Tüccar Cafer Efendi.

Osman Ağa Mahallesi: Kars Eski Sorgu Hakimi Burhan Bey, Divân-ı Muhâsebât Mümeyyizlerinden Nâhid Bey, Burdur Bidâyet Aza-yı Sabıkasından Sabri Bey, Süvari Yüzbaşı Nizâmeddin Bey, Gümrük Memuru Ahmed İhsan Bey.

Rasim Paşa Mahallesi: Emekli Ferîk Hasan Kamil Paşa, Albay Sami Bey, Tahsil Şubesi Memurlarından Sami Bey, Süleymaniye Ahz-ı Asker Şubesi Başkanı Safder Bey, Denizci Binbaşı Yakup Bey, Denizci Binbaşı Ziya Bey.

Hasan Paşa Mahallesi: Cemiyet-i Belediye Eski Mümeyyizi Hüsamettin Bey, Mahalle İmamı İbrahim Efendi, Muhtar Necip Bey.

Zühtü Paşa Mahallesi: Adana Eski Valisi Nazım Bey, Emekli Tuğgeneral Cavit Paşa, Zühtü Paşa'nın Damadı Ağâh Bey, Danıştay Üyeliğinden Emekli Nazif Surûrî Bey, Doktor Cavit Bey, Meclis-i Mebusan Mümeyyizlerinden Ziya Bey, Muhtar Galip Bey, İmam Ali Rıza Efendi.

Tuğlacı Mahallesi: Sarh-ı Emîn Sâbıkı Hacı Galip Bey, Eski Baştabiplerden Hacı Ahmet Bey, Savcı Fethi Bey, Dava Vekili Cemâl Bey, Tüccar Tevfik Bey, Birinci muhtar Fâik Bey, İkinci muhtar Lütî Bey, İmam İsmâil Efendi.

Göztepe Mahallesi: Refet Paşa'nın Kızkardeşi Melek Hanım, Doktor Rıfat Hüsamettin Paşa Hanımı Sabiha Hanım, Hüsnü Paşa Hanımı Naciye Hanım, Eski Musahib Nadir Ağa, Ankara Vakıflar Eski Müdürü Ragıp Bey, Müezzîn Mehmet Efendi.

İbrâhim Ağa Mahallesi: Emekli Abdülvehhâb Bey, İkinci muhtar Talat Bey, İşâr memuru Mustafa Efendi.

Merdivenköy: Âsaf Bey, Haydar Bey, Pehlivan Neşet Efendi.

İçerenköy: Kaymakam Hidayet Bey, İmam Tahir Efendi ve İsmail Efendi.

Kartal: Muhtar Cemal Bey ve Hüsnü Efendi.

Pendik: İmam Osman Efendi ve Seyr-i Sefâ'in memurlarından Hafız Hüsnü Efendi.

Erenköy: Öğretmen Suat Bey.

Osmaniye Mahallesi: Birinci muhtar Osman Bey.

Mecidiye Mahallesi: İkinci muhtar Hüseyin Efendi.

Bostancı Mahallesi: Birinci muhtar Mahmut Bey.

Maltepe Karyesi: Baytar Kolağalığından Emekli Belediye Başkanı Selahattin Bey.

1.3. Semt Bağış Toplama Teşkilatı

Hilal-i Ahmer Genel Merkezi tarafından verilen karara göre Kadıköy'e bağlı olan yerler ile Üsküdar ve çevresinin semt teşkilatının faaliyetlerinin yazılı olmasına, gelen emir ve talimatname gereğince her polis merkezinin olduğu yer bir semt olarak kabul edilerek her semtte yardım toplayacak 5 kişinin seçilmesi gerekiyordu. Bu durum Kadıköy Şubesi tarafından incelenmiş ancak Üsküdar'da 3 polis merkezi, Kadıköy'de ise sadece 1 polis merkezi mevcut olduğundan, toplamda fahri olarak atanacak 20 kişiyle Üsküdar ve Kadıköye bağlı olan yerlerin idare edilmesinin mümkün olamayacağı anlaşılmış, sonuçta bu emrin Kadıköy Şubesi'nce uygulanamayacağına karar verilmiştir. Kadıköy Şubesi, her mahallede bağımsız bir Hilal-i Ahmer bağış toplama heyeti oluşturulmasına, mahalle imamları, mahalle muhtarları ve ihtiyar heyetlerince, mahallenin ileri gelenleri arasından seçilecek 10'ar kişinin isimlerinin Şube'ye bildirilmeleri istenmiştir.³⁰

Kadıköy Şubesi'nin semtlerin içinde bulunduğu koşullara göre düzenlediği semt teşkilatını haber alan Genel Merkez bildirdikleri talimatnameye uygun olarak hareket etmeleri gerekliliği konusunda ısrar etmiş, Kadıköy Şubesi konuyla ilgili durumu tekrar bildirmiş, Genel Merkez ancak orta yol bulunması şartıyla izin vermiştir. Mevcut duruma göre; 3-4 veya daha fazla mahalle birleştirilerek, semt bağış toplama heyetleri oluşturulmasına karar verilmiş. Bu suretle aşağıdaki 25 adet semt bağış toplama heyeti teşkil edilmiştir.³¹ Semt teşkilatı krokisi ekte yer almaktadır.³²

³⁰ A.e., s. 34-35.

³¹ A.e., s. 35.

³² Bkz. Ek2, s. 144.

1.3.1. Üsküdâr

1. Hoca Hüsnâ Hâtun Mahallesi'yle Selmân Ağa Mahallesi
2. Rum Mehmed Paşa, Görede, Gülfem Hâtun, Karadavud Paşa Mahalleleri
3. Tenbel Hacı Mehmed, Evliyâ Hoca, Bulgurlu Mescid, Durbâlî, Togyar Hamza, Solak Sinân, Selâmi Ali Efendi Mahalleleri [İşbu semte Togyar Hamza cem'-i i'ânât heyeti nâmı verilmiştir.]
4. Ayazma, Hamza Fakih, Salacak, Sinân Paşa, Ahmed Çelebi, İmrahor Mahalleleri [İşbu semte İmrahor cem'-i i'ânât heyeti nâmı verilmiştir.]
5. Kefçedede, Çakırcı Hasan Paşa, Hayreddin Çavuş, Tavâşî Hasan Ağa, Debbâğlar Mahalleleri
6. Selimiye ve İhsâniye Mahalleleri [İşbu semte Selimiye cem'-i i'ânât heyeti nâmı verilmiştir.]
7. Vâlide-i Atîk, Murad Reîs, Arakiyeci Hacı Ca'fer, Arakiyeci Hacı Mehmed, Kazasker Ahmed Efendi, Pazarbaşı, Aşçıbaşı Mahalleleri [İşbu semte Vâlide-i Atîk cem'-i i'ânât heyeti nâmı verilmiştir.]
8. İcâdiye
9. Altunizâde
10. Kısıklı, Bulgurlu, Ümraniye mahalleleri [işbu semte Çamlıca cem'-i i'ânât heyeti nâmı verilmiştir.]
11. Kuzguncuk
12. Burhaniye

1.3.2. Kadıköy

1. Ca'fer Ağa
2. Osman Ağa, Rasim Paşa mahalleleri [işbu semte Osman Ağa cem'-i i'ânât heyeti nâmı verilmiştir.]
3. Hasan Paşa, İkbaliye mahalleleri
4. İbrahim Ağa, Mecidiye, Osmaniye mahalleleri
5. Zühdü Paşa, Tuğlacı mahalleleri [işbu semte Zühdü Paşa cem'-i i'ânât heyeti nâmı verilmiştir.]

6. Göztepe
7. Merdivenköy
8. Sahrayı Cedid, Suadiye, Kozyatağı mahalleleri [işbu semte Erenköy cem‘-i i‘anat heyeti nâmi verilmiştir.]
9. Bostancı
10. İçerenköy
11. Maltepe
12. Kartal
13. Pendik
14. Gebze teşkilâtı derdest-i icrâdır.³³

³³ **Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338**, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 36.

İKİNCİ BÖLÜM

HİLAL-İ AHMER CEMİYETİ KADIKÖY ŞUBESİ'NİN 1921 YILI FAALİYETLERİ

2.1. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin 1921 Yılı Faaliyetleri

Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi 1921 yılında birçok faaliyette bulunmuştur. İstanbul'da bulunan göçmenlere yemek, giysi, çamaşır, yeni doğan bebeklere kundaklar temin etmiş, savaşta yaralanan gaziler için, Hanımlar Şubesi'nin gayretleriyle pamuklu giysiler dikilerek veya bağış yoluyla tedarik edilerek Genel Merkez'e göndermiştir. Gebze'de müsamere ve sünnet düğünleri düzenleyerek çok miktarda bağışın toplanmasına vesile olmuştur. 1921 senesinde Kadıköy Şubesi tarafından muhtelif yerlere yaklaşık 245 tezkere ve tahrirat yazılmıştır.¹

2.1.1. Yunanistan Muhacirlerine Yardım Faaliyeti

5 Haziran 1921'de yayınlanan bir nizamname ile muhacir işleri Sıhhiye ve Muavenet-i İçtimaiye Vekaleti'ne verilmiştir. Vekalet bünyesinde muhacir ve mülteci işleri ile ilgilenmek üzere "Muhacirin Müdüriyeti" kurulmuştur.²

Yunan zulmünden Selimiye Kışlası'na sığınan 1800 civarında Müslüman göçmene yardım etmek amacıyla İzzet Efendi Apatmanı'nda toplanan Cemiyât-ı Hayriyye'ye Şube'den de delege göndererek göçmenlerin yiyecek ve içecek ihtiyaçlarının karşılanması için gerekli yardımlarda bulunmak üzere iştirak edilmiştir. Muhacirler ve mültecilerden sorumlu Hilal-i Ahmer ile Muhacirin Müdüriyeti mevcut bütçeleri ile çok yetersiz kalmışlardı.. Balkan Harbinden Milli mücadele dönemine kadar İstanbul'da yerli nüfusun dışında 50 bin Müslüman, 40 bin Rus, 4

¹ Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 8.

² Sağlık Hizmetlerinde 50 Yıl, Ankara, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, 1973, s. 32.

bin Rum ve Ermeni mülteci yaşamaktaydı.³ Selimiye'deki göçmenlere Hilal-i Ahmer Genel Merkezi tarafından bir miktar ekmek dağıtılsa da Muhacirin (Göçmen) Müdüriyeti haftada sadece iki gün sıcak yemek dağıtabildiğinden, Kadıköy Şubesi geriye kalan beş gün için sıcak yemek temin edebilmek için çalışmalara başlamış, ilk teşebbüsünde 16 lira kadar bir masrafla 1800 göçmenin bir günlük sıcak yemeğini karşılayacak yardımsever kişiler bulmuş, bu şekilde 158 gün göçmenlerin sıcak yemek ihtiyaçlarının karşılanmasına vesile olmuştur. Kadıköy Şubesi tarafından hazırlanan sıcak yemeklerin dağıtımını Şube azaları ile eşleri denetlemişlerdir.

2.1.1.1. Muhacirlerin İaşesi

Muhacirlerin yemek ihtiyacının karşılanması için yardımda bulunan kişiler:

³ Esin, **a.g.e.**, s. 194.

Tablo 2.1. Muhacirler için yardımda bulunanlar ve yardım miktarları (1921)

Yardımseverler	Yardım Miktarı (Kuruş)
Kurban bayramında muhâcirîn i‘âşesiçün tevzî‘ edilen rozet hâsılâtı	95 640
Kadıköy Mühürdâr Kulübü a‘zâ-yı kirâmı	15 000
İsmi söylemeyen bir hanımefendi	12 200
Maltepe ahâlî-i muhteremesi	9 980
Ca‘fer Ağa Mahallesi ahâlî-i muhteremesi	9 500
Hasan Paşa Mahallesi ahâlî-i muhteremesi	9 245
Zevât-ı muhtelif	8 960
Mısırlıoğlu Sineması müste‘ciri Niyâzi Bey’in terk eylediği iki günlük hâsılâtı	3 375
Bulgurlu ahâlî-i muhteremesi tarafından düğün esnâsında	3 360
Şu‘bemiz reîsi Süreyyâ Paşa	3 200
Tüccârdan Erzurumlu Necib Beyefendi	3 200
Mahsûsât-ı Zâtiye İdâresi mu‘temedleri	2 600
Müşîr Doktor Ârif Paşa Hazretleri	2 500
Erenköy ahâlî-i muhteremesi	2 100
Tunuslu Ceylânî bin Ramazan Beyefendi	2 000
Su‘âdiye Mahallesi ahâlî-i muhteremesi	1 800
Serasker Rızâ Paşa merhûm haremi Adeviyye Hanımefendi	1 600
Serasker Rızâ Paşa mahdûmu Şükrü Paşa	1 600
Serasker Rızâ Paşa merhûm mahdûmu Ziyâ Bey	1 600
Ma‘denci Osmân Bey haremi Lütfiye Hanımefendi	1 600
Sa‘ib Beyefendi	1 600
Keresteci Hacı Seyyid Efendi hafîdi Neş‘et Beyefendi	1 600
Çerkeş Şeyhzâde Muhyiddîn Beyefendi	1 600
Bursa meb‘ûs-ı esbakı Memduh Beyefendi	1 500
Mühendis Ferid Bey zevcesi Fâtıma Feride Hanımefendi	1 000
Hârrân Şeyhzâde Midhat Beyefendi	1 000
Şu‘bemiz veznedârı Zahid Beyefendi	900
Şu‘bemiz a‘zâsından Kâsım Cimecöz Beyefendi	900
Toplam	164.160

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 5-6.

Yunanistan’dan gelen muhacirlerin yemek ihtiyaçlarının sağlanması için Kadıköy Şubesi büyük bir gayret göstermiş, yukarıdaki tabloda da gördüğümüz üzere Kadıköy Şube Başkanı Süreyya Paşa başta olmak üzere şube üyeleri ile eşraftan toplanan bağışların yanısıra, bayramlarda Hilal-i Ahmer rozetleri satarak 95 640 lira

gelir sağlanmışır. Kadıköy Mühürdar Kulübü üyeleri 15 000 lira, ismini vermeyen bir hanımefendi 12 200 lira bağışta bulunarak katkı sağlamışlardır.

2.1.1.2. Muhacirler İçin Yapılan Muhtelif Yardımlar

Muhacirler için yapılan yardımların nakdi olarak yapıldığını görmekte birlikte çoğu zaman aynı yani mal cinsinden yapıldığını da görüyoruz. Aşağıdaki tabloda, yapılan aynı yardımların pirinç, fasulye, soğan, yağ, tuz başta olmak üzere temel gıda maddelerinden oluştuğunu ve bu yardımların genelde bakkal esnafı tarafından sağlandığını anlıyoruz.

Tablo 2.2. Muhtelif gıda maddesi yardımında bulunan kişiler ve yardım miktarları (1921)

Gıda Çeşitleri	Miktarı (Kıyye)	Yardımseverlerin İsimleri
Pirinç	79	Adliye veznedârı merhûm Hüseyin Efendi haremi hanımefendi
Fasulye	101	Adliye veznedârı merhûm Hüseyin Efendi haremi
Fasulye	100	Bakkâl Receb Kânî Beyefendi
Soğan	10	Bakkâl Receb Kânî Beyefendi
Amerikan yağı	8	Bakkâl Receb Kânî Beyefendi
Tuz	5	Bakkâl Receb Kânî Beyefendi
Fasulye	275	Bakkâl Hâşim Bey

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 7-8.

Aynı yardımların bir kısmı koyun bağışı olarak ta yapılmış. Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere, Şube başkanı Süreyya Paşa, üye Kasım Cimcoz Bey, tüccar Osman Beyefendi ile birlikte vatanperver hanımefendi ve esnaftan 10 kişi birer adet koyun bağışlamışlardır.

Tablo 2.3. Kurbanlık Koyun yardımında bulunan kişiler (1921)

Kurbanlık Cinsi	Miktarı (adet)	Yardıms severlerin İsimleri
Koyun	1	Tüccar Osmân Beyefendi
Koyun	1	Mersinli Cemâl Paşa haremi Bediye Hanım
Koyun	1	Mütekâ'id-i ferîk Hasan Kamil Paşa Hazretleri
Koyun	1	Merhûm Behcet Bey kerîmesi Hâdiye Hanımefendi
Koyun	1	Giresunlu Hasan Efendi
Koyun	1	Müşîr Doktor Ârif Paşa Hazretleri
Koyun	1	Şubemiz reîsi Süreyyâ Paşa
Koyun	1	Şubemiz âzâsından Kâsım Cimcoz Beyefendi
Koyun	1	Merkez-i umûmiyemiz â'zâsından Azmi Beyefendi delâletiyle bir hanımefendi
Koyun	1	Mütekâ'idînden Şükrü Beyefendi
	10	Toplam

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 7-8.

2.1.1.3. Muhacir Çocuk ve Bebekler İçin Yapılan Yardımlar

Kadıköy Şubesi aracılığıyla toplanan birçok giysi, çamaşır, vs. göçmenlerin çocuklarına dağıtılmış, yeni doğan bebekler için de Hilal-i Ahmer Hanımlar Merkezi'nden bebek kundakları temin edilmiştir. Göçmenlerin birçoğu Selimiye Kışlası'nda doğan çocuklarına "Selim" ve "Selime" isimlerini vermişlerdir.⁴

2.1.2. Periyodik Şekilde Müsamare Düzenlenmesine Yönelik Faaliyetler

Kadıköy Şubesi tarafından tertip edilecek müsamarelerin, İlkbahar, Yaz, Sonbahar, Kış müsamareleri olmak üzere, senede dört defa yapılmasına karar verilmiştir.

15 Eylül 1921 tarihinde, Mısırlıoğlu Bahçesi'nde gerçekleşen sonbahar müsamaresi ile Selimiye'deki beyefendiler tarafından aynı anda düzenlenen sünnet düğünü bereket vesilesi sayılarak onurla yapılmıştır. Başarılı bir şekilde gerçekleşen müsamarenin bitiminde okunan bayrak şiiri üzerine muhterem halkımız vatanperver

⁴ Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 7.

hisleriyle yarış edercesine kağıt paraları bayrağımızın iki tarafına iğneleyerek bayrağımızı adeta kağıt paralarla kaplamışlar, bu suretle Hilal-i Ahmer'imize 803 lira 98,5 kuruş bağışta bulunmuşlardır. Müsamere hasılatı ise 328 lira 40 kuruştan ibarettir.⁵

2.1.3. Kurtuluş Savaşı Yaralı Gazileri ve Aileleri Yararına Yapılan Yardım Faaliyetleri

Kurtuluş Savaşı'nda yaralanan gaziler için Kadıköy Şubesi tarafından toplanan ve tedarik edilen çok miktarda çamaşır Genel Merkeze gönderilmiş, Hanımlar Şubesi de üstün gayret göstererek 1000'den fazla pamuklu imal etmişlerdir.

Gebze'de Hilal-i Ahmer yararına Kadıköy Şubesi denetiminde 19-20 Ekim 1921 tarihlerinde düzenlenen sünnet düğününde 4305 lira 90 kuruş gelir sağlamakla beraber, düğün sırasında coşan vatanperver halk tarafından bayrağımızın üzerine altın kapaklı bir saat ve 290 lira 95 kuruş asılmıştır.⁶

Gebze değerli halkıyla sözü edilen müsamere ve düğünü düzenleyen ilçe kaymakamı Kemal Bey, dispanser doktoru Mehmet Muhsin Bey, jandarma bölük komutanı yüzbaşı Süheyl İzzet Bey, bahriye mümeyyizlerinden Hakkı Bey, veteriner Ömer Lütfi Bey, Zükûr Mektebi baş muallimi Abbâs Hilmi Efendi, Zükûr Mektebi öğretmenlerinden Kemâl Bey ve İbrâhim Mustafa Efendi ve Abdi Sezâi Bey, Harbiye Nezâreti memurlarından Hüseyin Efendi, dava vekili Osman Zeki Bey, eşraftan Kâtibzâde Hâfız Ali Efendi, eşraftan Mollazâde Abidâh Efendi, eşraftan Belediye başkanı İzzet Efendi, eşraftan Kandilcizâde İsmâil Ağa, eşraftan Akifzade İsmail Ağa, eşraftan Hacı Hüseyinzade Fahri Ağa, eşraftan Tekdurmaz Hüseyin Ağa, eşraftan bahçıvan Mehmet Ağa ve bir çok hanımlar gibi değerli kişilerin gösterdikleri vatanını, milletini, koruma çabası takdire şayandır.⁷

⁵ A.e., s. 7-8.

⁶ A.e., s. 8.

⁷ A.e., s. 8.

2.2. 1921 Yılında Şubeye Büyük Miktarlarda Bağışta Bulunanlar ve Bağışlanan Eşyalar

2.2.1. Nakdi Olarak Bağışta Bulunan Kişi ve Cemiyetler

Kadıköy Şubesi'ne 1921 senesinde en fazla yardımda bulunan kişi ve cemiyetler ile yaptıkları yardım miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:⁸

Tablo 2.4. Büyük miktarda bağışta bulunan kişi ve cemiyetler ile yardım miktarları (1921)

Kişi ve Cemiyet İsimleri	Yardım Miktarı (Kuruş)
Zühdü Paşa ve Tuğlacı mahalleleri ahâlî-i hamiiyetmendânı	219 600
Şehzâde Abdülkadir Efendi Hazretleri	100 000
Osman Ağa Mahallesi ahâlî-i hamiiyetmendânı	88 560
Ca'fer Ağa Mahallesi ahâlî-i hamiiyetmendânı	74 770
Erenköy mahallesi ahâlî-i hamiiyetmendânı	63 495
Maltepe Karyesi mahallesi ahâlî-i hamiiyetmendânı	60 040
Kartal mahallesi ahâlî-i hamiiyetmendânı	51 700
Göztepe mahallesi ahâlî-i hamiiyetmendânı	51 615
Rasim Paşa mahallesi ahâlî-i hamiiyetmendânı	37 530
Müşîr Doktor Ârif Paşa Hazretleri	35 250
Şark Mûsîkî Cem'iyeti tarafından 19 Mayıs 1921 târihinde verilen müsâmere hâsılâtı	34 850
Hasan Paşa	33 775
Yeldeğirmeni Musevî Cem'âtî	33 590
Süleymâniye Ahz-ı Askeriyye Şu'besi'nden Safder Beyefendi delâletiyle	31 790
Çamlıca İnâs Sultânîsi	30 000
Asya Gazinosunda bir demet çiçek vesaire müzayedesı hasılâtı	25 530
İçerenköyü'nde 29 Eylül 1921 târihinde icrâ kılınan sünnet düğünü hâsılâtı	21 660
Şu'bemiz reîsi Süreyyâ Paşa	20 000
Kadıköy Kırâ'athânesi müste'ciri Ali Asfer Efendi	18 055
İbrahim Ağa	16 920
Kadıköy Sultânîsi	13 395
Merdivenköy mahallesi ahâlî-i hamiiyetmendânı	12 390
Mecidiye mahallesi ahâlî-i hamiiyetmendânı	12 200
İçerenköyü'nde 29 Eylül 1921 tarihinde icrâ kılınan sünnet düğününde Gazi Edhem Paşa hazretlerinin Dömeke Kal'asına keşide eyledikleri tarihî Türk sancağına te'allik olunan	11 445
Yakacık mahallesi ahâlî-i hamiiyetmendânı	10 500

⁸ A.e., s. 8-11.

Tablo 2.4'ün devamı

Kişi ve Cemiyet Adı	Yardım Miktarı (Kuruş)
Kadıköy İskelesi Hamalları Cem'iyeti	10 000
Kadıköy Arabacılar Cem'iyeti	10 000
Bostancı mahallesi ahâlî-i hamiiyetmendânı	8 000
Mısırlıoğlu Sineması'nda 27 Mayıs 1921'de icrâ edilen sinema hâsılâtı	7 620
Zühdü Paşa Mahallesi'nde Çerkeş Şeyhzâde Muhyiddin Bey ve haremi hanımefendi	7 000
Maltepe eşrâfından Kemâhlı Hüseyin Çavuş	6 000
Kuşdili Tiyatrosunda portakal müzayedesini hasılâtı	5 800
Kuşdili sinema müsteciri Levon Servoçikyan Efendinin 7 Mayıs 1921' de teberru' eylediği sinema hâsılâtı	5 350
Pendik mahallesi ahâlî-i hamiiyetmendânı	5 290
Doktor Niyâzi İsmet Bey ve âilesi	5 250
Şu'bemiz veznedârı Zâhid Beyefendi	5 000
Şu'bemiz â'zâsından Kâsım Cimcoz Beyefendi	5 000
Müşîr merhûm Şevket Paşa haremi hanımefendi	5 000
Mersinli Cemâl Paşa haremi Bedriye Hanımefendi	5 000
Merhûm Reşid Paşa haremi Şekîbe Hanımefendi	5 000
Kızıltoprâk'ta Posta ve Telgrâf Fen Müşâvirliği'nden mütekâ'id Râfet Beyefendi	5 000
Bahriye hukûk müşâviri Hâlis Bey delâletiyle Almanya'da bulunan bir vatandaş	5 000
Şehzâde Mehmed Âbid Efendi Hazretleri	4 965
Moda Apollon Sineması'nın 2 Aralık 1921'deki hâsılâtı	4 500
Kadıköy otomobilcileri	4 230
Mâhfîrûz Mektebi	3 815
Moda İnâs Numûne Mektebi	3 790
Kuleli İ'dâdî-i Askeriyesi talebesi	3 060
Osmaniye mahallesi ahâlî-i hamiiyetmendânı	3 000
27 Eylül 1921'de İttihad Spor Klubünde icrâ kılınan idman müsabakası hâsılâtı	2 615

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 8-11.

Yukarıdaki tabloya göre, 1921 senesinde en yüksek bağış miktarında bulunan kişinin, 100.000 lira bağış ile Şehzade Abdülkadir Efendi Hazretleri olduğunu görüyoruz. Doktor Arif Paşa Hazretleri 35.250 lira ile ikinci sırada, Safder Beyefendi 31.790 lira ile üçüncü sırada, Kadıköy Şube Başkanı Süreyya Paşa 20.000 lira ile dördüncü sırada yer alıyor.

Yardımsever mahalle ahalisi de oldukça yüklü bağışlarda bulunmuşlar, en yüksek bağışta bulunan mahalleler sırasıyla, Zühdü Paşa ve Tuğlacı Mahalleleri, Osmanağa, Caferağa, Erenköy, Maltepe, Göztepe, Rasim Paşa mahalleleridir.

Bunların dışında tabloda birtakım cemiyet ve okullarında yüksek miktarlarda bağışta bulunduklarını görüyoruz. Şark Musiki Cemiyeti, Yel değirmeni Musevi Cemâati, Kadıköy Arabacılar Cemiyeti, Kadıköy İskelesi Hamalları Cemiyeti, Çamlıca Kız Lisesi, Kadıköy Sultanisi (İstanbul Anadolu Lisesi), Moda İnas Numune Mektebi'ni örnek olarak verebiliriz.

Bağış toplamak için yapılan müzayedede, sünnet düğünü ve spor müsabakalarından toplanan hasılatlar da tabloda önemli kalemlerdendir. Örneğin İçerenköy'de yapılan sünnet düğününde 21.660 lira, Asya Gazinosu'nda yapılan müzayedede 25.530 lira yardım toplanmıştır.

2.2.2. Aynî Olarak Bağışlanan Eşyalar ve Bağışçıları

Kadıköy Şubesi tarafından 1921 senesinde toplanan, üretilen, satın alınan çamaşır ve pamuklu:

Tablo 2.5. Kadıköy Şubesi tarafından bağış olarak toplanan, imal edilen ve satın alınan giyim ve muhtelif eşya ve bağışçıları (1921)

Malzeme Türü	Miktarı (adet)	Yardım Şekli ve Yardım Sahipleri
Gömlek	686	Ahâlî-i muhtereme tarafından teberru' edilen
Don	686	Ahâlî-i muhtereme tarafından teberru' edilen
Çorap	454	Ahâlî-i muhtereme tarafından teberru' edilen
Pamuklu	104	Ahâlî-i muhtereme tarafından teberru' edilen
Muhtelif eşyâ	224	Ahâlî-i muhtereme tarafından teberru' edilen
Gömlek	250	Bedeli ahâlî-i muhtereme tarafından i'tâ edilip şu'bemiz tarafından mübâya'a edilen
Don	250	Bedeli ahâlî-i muhtereme tarafından i'tâ edilip şu'bemiz tarafından mübâya'a edilen
Çorap (çift)	250	Bedeli ahâlî-i muhtereme tarafından i'tâ edilip şu'bemiz tarafından mübâya'a edilen
Pamuklu	1014	Bedeli ahâlî-i muhtereme tarafından i'tâ edilip şu'bemiz tarafından mübâya'a edilen

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.12.

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere aynı olarak bağışlanan giyim eşyasının gömlek, don, çorap, pamuklu ve muhtelif eşyadan ibaret olup, toplam 2154 adeti muhterem halk tarafından bağışlanmış. 1764 adetinin bedeli halk tarafından ödenerek Kadıköy Şubesi tarafından satın alınmıştır.

2.3. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesinin 1921 Yılı Gelir-Gider Hesabı

2.3.1. Gelir Hesabı

Kadıköy Şubesi 1921 senesine ait 9 aylık gelir özeti aşağıdaki gibidir.

Tablo 2.6. Kadıköy Şubesi'nin 1921 senesi dokuz aylık gelir özeti

Gelirler	Miktarı (Kuruş)
Maktû' makbûz mukâbili derc olunan i'ânât	1 458 460
Bilâ makbûz şu'bemizce derc olunan i'ânât	731 581 25
Maktû' makbûz mukâbili merkez-i umûmiyemiz müsâmeresi hâsılâtı	64 500
Â'zâ-yı âmile ta'ahhüdât senevîsi	27 700
Toplam	2 282 241 25

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.11.

2.3.2. Gider Hesabı

Kadıköy Şubesi 1921 senesine ait 9 aylık gider özeti aşağıdaki gibidir.

Tablo 2.7. Kadıköy Şubesi'nin 1921 senesi dokuz aylık gider özeti

Giderler	Miktarı (Kuruş)
Merkez-i umûmiyemiz veznesine irsâl edilen	1 837 460,05
Anadolu mecrûhîn-i gazâtına şu'bemizce Feshâne'den mübâya'a edilen çamaşır bedeli	26 250
Selimiye Kışlası'ndaki muhâcirîn i'âşesine sarf edilen	165 103,20
Anadolu mecrûhînine pamuklu i'mâliçün sarf edilen	56 924
Şu'bemizin masârif te'sisiyyesi ve müstahdemini masârifâtıyla bedel-i icârı	99 426
1922 senesine devir edilen	97 028
Toplam	2 282 241,25

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.11

Kadıköy Şubesi 1921 senesi Gelir-Gider Özet tablolarına göre, 1921 senesi gelirleri şu kalemlerden oluşmaktadır: Kesilmiş makbuzlar dahilinde kayıt altına alınan bağışlar, makbuzsuz Şube tarafından kayıt altına alınan bağışlar, müsamere hasılatları, senelik Şube üyelik aidatları.

Kadıköy Şubesi 1921 senesi giderleri ise: Hilal-i Ahmer Genel Merkez veznesine gönderilen bağışlar, Anadolu'daki yaralı gaziler için Feshane'den satın alınan çamaşır bedeli, Selimiye Kışlası'ndaki muhacirler için harcanan yemek bedeli, Anadolu'daki yaralılar için üretilen pamuklu masrafı, şubenin kuruluş masrafları ve şube çalışanlarının maaş masraflarından oluşmaktadır.

2.4. 1921 Yılında Hilal-i Ahmer Madalyası Verilerek Ödüllendirilen Bağışçılar

Yönetmelik gereğince Hilal-i Ahmer madalyalarıyla⁹ ödüllendirilmek üzere Genel Merkez'e sunulan kişilerin isimleri aşağıdaki gibidir:¹⁰

Tablo 2.8. Yardımlarından dolayı madalya verilerek ödüllendirilen kişiler (1921)

Madalya Verilen Kişiler	Madalya Türü
Şehzâde Abdülkadir Efendi Hazretleri'ne	Altın
Kadıköy Kırâ'athânesi müste'ciri Ali Asfer Efendi'ye	Tunç
Gekbuze kâimmakâmı Kemâl Bey'e	Tunç
Eşrâftan Kâtibzâde Hâfız Ali Efendi'ye	Tunç
Eşrâftan Âkifzâde Halil Efendi'ye	Tunç
Eşrâftan Mollazâde Abidâh Efendi'ye	Tunç
Bahriye mümeyyizlerinden Hakkı Bey'e	Tunç
Belediye reîsi İzzet Efendi'ye	Tunç
Eşrâftan Kandilcizâde İsmâil Ağa'ya	Tunç
Eşrâftan Âkifzâde İsmâil Ağa'ya	Tunç
Eşrâftan Hacı Hüseyinzâde Fahri Ağa'ya	Tunç
Eşrâftan Tekdurmaz Hüseyin Ağa'ya	Tunç
Eşrâftan Bahçivân Mehmed Ağa'ya	Tunç

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.11.

⁹ Madalya örnekleri için bkz.: Ek3, s.148. "İsa Akbaş Koleksiyonu" SALT Araştırma, Belge no: ANUDM00291, ANUDM00293, ANUDM00294, ANUDM00296, (Çevrimiçi) <https://archives.saltresearch.org/>, 3 Nisan 2019.

¹⁰ Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 11.

Kadıköy Şubesi'ne yaptıkları yardım ve katkılarından dolayı yukarıdaki tabloda bulunan bağışçıların Hilal-i Ahmer madalyaları ile ödüllendirilmeleri uygun görülmüştür. Madalyalar, Altın, Tunç ve Gümüş olmak üzere bağış miktarları ve sağladıkları katkılara göre kişilere verilmiştir. Altın madalya 100.000 lira ile en çok bağışta bulunan Şehzade Abdülkadir Efendi Hazretlerine verilmiştir. Diğer 12 adet Tunç madalya başta Belediye Reisi İzzet Efendi, Gebze Kaymakamı Kemal Bey, Kadıköy Kırathanesi kiracısı Ali Asfer Efendi ve Kadıköy'ün tanınmış söz sahibi kişilerine verilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HİLAL-İ AHMER CEMİYETİ KADIKÖY ŞUBESİ’NİN 1922 YILI FAALİYETLERİ

3.1. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi’nin 1922 Yılı Faaliyetleri

Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi, bir taraftan bağış toplamaya devam ederken bir taraftanda etkinlikler düzenleyerek gelirlerini artırmaya devam etmiştir. Kış, İlkbahar ve Sonbahar Müsamereleri tertip etmiş, öğrenciler için okul defterleri bastırılıp piyasadan daha ucuza satışa sunulmuş, Çamlıca ve Erenköy Kız Liselerinde piyango çekilişleri düzenlemiş, birçok yerde rozet satışı organize etmiştir. 1922 senesinde Kadıköy Şubesi’nden mahalleler ve genel merkeze 365 resmi belge gönderilmiştir.¹

3.1.1. 1922 Yılında Kadıköy Şubesi’nin Düzenlediği Müsamereler

Kadıköy Şubesi 1922 senesinde geçen yıl kararlaştırıldığı şekilde senede dört defa yapılacak olan müsamereleri düzenlemiştir.

Kış müsameresi, 18 Şubat 1922 tarihinde Kuşdili Tiyatrosu’nda düzenlenmiş, Mabeyn İncesaz Heyeti ve Dârülbedâyi’nin birlikte hazırladıkları mükemmel bir oyun sergilenmiştir. Bu oyundan 524 lira 59 kuruş 30 para net gelir elde edilmiştir.² Kuşdili Tiyatrosu, Birinci Dünya Savaşı’nın son yıllarında faaliyet gösterdiğinden Meşrutiyet döneminde kurulduğu tahmin ediliyor. Kuşdili Tiyatrosu, halk sanatı olan Tuluat’ın merkezi olmuş, aynı zamanda sinema olarak ta kullanılmıştır.³

¹ Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 30.

² A.e., s. 15.

³ Giz, A.g.e., s. 83.

29 Haziran 1922 tarihinde Kadıköy Şubesi tarafından düzenlenen İlkbahar müsameresi neticesinde, 75 lira 8 kuruşluk net bir gelir elde edilebilmişse de bu meblağ beklentilerin çok altında kaldığından düzenleme heyetince üzüntü duyulmuştur.⁴ (Belki bu nedenle Yaz müsamaresi de gerçekleşmemiş olabilir.)

12 Ekim 1922’de Mısırlıoğlu Bahçesi’nde Kadıköy Şubesi’nin hazırlayıp düzenlediği Sonbahar müsameresi gayet başarılı bir şekilde gerçekleşmiştir. Aynı zamanda operatör Halid İzzet, Rıfkı, Osmân Adil, Feridûn Şevket Beyefendi’lerin yardım ve değerli çabalarıyla birçok sünnet töreni de icra edilmiştir. Müsamere geliri 1,062 lira 79 kuruş olup, ayrıca müsamere esnasında yapılan müzayedede fotoğrafçı Ferit İbrahim Bey’in hediye ettiği Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri’nin fotoğrafından 695 lira 45 kuruş gelir sağlanmıştır. Müsamerede şube hanımları tarafından idare edilen büfe geliri de 115 lira 45 kuruşa ulaşmıştır.⁵

3.1.2. Okul Defterleri Basımı ve Satışı Faaliyeti

Hilal-i Ahmer yararına olmak üzere Kadıköy Şubesi basılması ve hazırlanması kararlaştırılan 26.000 adetten fazla sayıda defter bastırılmıştır. Bu defterler şekil ve büyüklük bakımından birbirinden farklı olarak imal edilmiş olup; 686 lira 22 kuruş, 75 paraya mal olmuştur. Defterler, piyasada satılmakta olan defterlerden daha ucuz bir fiyattan okullara dağıtılarak, öğrencilerin yararlanmasına hizmet edilmiş hem de Hilal-i Ahmer’e bir miktar fayda sağlanmasına çalışılmıştır.⁶

3.1.3. Çamlıca ve Erenköy Kız Liselerinde Yapılan Faaliyetler

Çamlıca Kız Lisesi, 1903 yılında II. Abdülhamit döneminde Hicaz Valisi Ahmet Ratip Paşa tarafından yaptırılan köşktür. 1908 yılında Maarif Nazırı Şükrü Bey tarafından satın alınmıştır. İlk yatılı kız okulu olarak Çamlıca İnas Sultaniyesi

⁴ A.e., s. 16.

⁵ A.e., s. 28.

⁶ A.e., s. 15.

adıyla açılmıştır. Sultaniyelerin Liselere dönüştürülmesinin ardından Çamlıca Kız Lisesi olarak hizmet etmiştir.⁷

Çamlıca Kız Lisesi müdürü Âkil Beyefendi ile müdürresi Sâmiye Hanımefendi ve öğretim kadrosuyla öğrencileri tarafından kendi el işlerinden ve bazı hediyelerden düzenlenen piyango da Kadıköy Şubesi denetiminde 2 Nisan 1922 tarihinde çekilişi yapılarak, elde edilen 1000 lira gelirin okulun öğrencilerinin isteği ile Genel Merkez'in vasıtasıyla Ankara'da Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri'ne gönderilmiş, bu yardımın şehit yakınlarına harcandığına dair Paşa'nın kendisinden gelen telgraf okul müdürlerine gönderilmiştir. Piyango çekiliş günü öğrencilerin el emeği göz nuru kıymetli el işleri sergilenmiş ve sergi aracılığıyla çağırılan Mabeyn Musikisi de şarkılar söylemiş, sergiyi tertipleyenlerin çoğu o gün hazır bulunmuştu. Okul müdürü Âkil Beyefendi tarafından yapılan konuşmaya, Şube tarafından yapılan konuşmayla karşılık verilmiş, günün anlam ve önemi anlatılmış, öğrencilerin vatanperver duygularla yaptığı güzel el işleri takdir edilerek teşekkür edilmiştir.⁸

Erenköy Kız Lisesi, 1916 yılında Rıdvan Paşa Köşkü'nde "Erenköy Leyli İnas Sultanisi" adıyla kurulmuştur.⁹

20 Temmuz 1922 tarihinde Erenköy Kız Lisesi müdürü Mâhir Beyefendi ile müdürresi Leman Hanımefendi ve öğrencileri tarafından Kadıköy Şubesi denetiminde bir piyango çekilişi düzenlenip hazırlanmıştır. Öğrencilerin verdikleri hediyeler ve yaptıkları el işleriyle gerçekleşen piyangodan 1751 lira gelir elde edilmiş. Bu gelir bağış olarak şehit çocuklarına verilmek üzere Ankara'ya Mustafa Kemâl Paşa'ya gönderilmiştir. Okul salonunda sergilenen eşyalar gayet cezbedici bir sunum ve zerafetle düzenlenmişti. Rengarenk sancak ve bayraklarla süslenen okul bahçesinde, Şube tarafından davet edilen Mabeyn Musikisi de bir konser vermiştir. Okul müdürü Mahir Beyefendi bir konuşma yapmış, Kadıköy Şubesi'de bir konuşma yaparak bu

⁷ Şerafettin Turan, **Tarihe Tanıklık Eden Okullar 2**, Ankara, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2011, s. 211.

⁸ **Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338**, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 15.

⁹ Giz, **A.g.e.**, s. 24.

güzel serginin hazırlanmasında emeği geçen öğrenci ve öğretmenleri tebrik ederek teşekkürlerini sunmuştur.¹⁰

3.1.4. Hilal-i Ahmer Rozetleri Dağıtım Faaliyeti

29 Mayıs 1922 Ramazan Bayramı'nda değerli halka dağıtılacak rozetler için gerekli organizasyon yapılmış, Genel Merkez'in izni alınarak, Üsküdar'a, Boğaziçinin Anadolu yakası sahilindeki köylere, Gebze ve Yarımcı'ya kadar Hilal-i Ahmer kutu ve sepetleriyle birlikte rozetler gönderilmiştir.¹¹ Bu suretle 2889 lira 45 kuruş 35 para net gelir elde edilmiştir.¹²

3.2. Kadıköy Şubesi'ne Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Kemal ve Yardımcısı Hüseyin Rauf Bey Tarafından Gönderilen Telgraflar

Kadıköy Şubesi, Ramazan ve Kurban Bayramları'nda Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti'ne bayram kutlama telgrafları çekmiş, meclis tarafından verilen cevaplar da aşağıda sunulmuştur:¹³

Telgraf

“Kadıköy Hilâl-i Ahmer Riyâsetine,
Bayram tebriğini hâvî telgrâfnâmeniz heyet-i umûmiyede okundu arz-ı teşekkür olunur efendim.
15 Ağustos 1922
Türkiye Büyük Millet Meclisi reîsi
Mustafa Kemâl”

¹⁰ **Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338**, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 16.

¹¹ Hilal-i Ahmer Rozet örnekleri için bkz. Ek3, s. 147. “İsa Akbaş Koleksiyonu” **SALT Araştırma**, Belge no: ANUY00029, ANUY00030, ANUY00030E001, (Çevrimiçi) <https://archives.saltresearch.org/>, 3 Nisan 2019.

¹² **Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338**, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 16.

¹³ **A.e.**, s. 16-17.

Telgraf

“Dersa’âdet’te Kadıköy Hilâl-i Ahmer Cem’iyyet-i Riyâseti’ne,

Iyd-ı sa’îd-i fitrın tebrîğini muhtevî telgrâfnâmeleri hey’et-i umûmiyede kırâ’at edildi bu vesîle ile de izhâr edilen hissiyâtın dolayı teşekkür olunur efendim.

3 Haziran 1922

Büyük Millet Meclisi reîs-i sânisî

Hüseyin Raûf”

3.3. Afyonkarahisar’ın Düşman İşgalinden Kurtuluş Kutlamalarında Toplanan Yardımlar

27 Ağustos 1922 tarihinde Afyonkarahisar’ın düşman işgalinden kurtuluşu ile büyük bir sevinç ve coşku yaşayan halkımız bağış ve yardımda bulunmak için Hilal-i Ahmer’e akın etmiş. Kadıköy Şubesi vakit kaybetmeden Anadolu yakası Boğaziçi sahil köyleriyle, Üsküdar, Kadıköy, Anadolu demiryolu hattı boyunca Gebze ve Yarımca’ya kadar olan köylerde hemen bir yardım heyeti oluşturulması için çalışmalara başlamış. Yardım heyetleri ve mutemetlerin üstün gayretleriyle pekçok miktarda bağış toplanılmasına mavaffak olunmuştur.¹⁴

Genel Merkez’in müsaadesiyle Kadıköy Şubesi’ne numarası 566 olan bir telefon yerleştirilmiş. Kadıköy Askerî İnzibat Komutanlığı tarafından bağışlanan resmi bir telefonla da resmi merkezler Şube’ye bağlanmıştır.¹⁵

3.4. 1922 Yılında Şube’ye Büyük Miktarlarda Malî Yardımda Bulunanlar

1922 senesinde Kadıköy Şubesi’ne en yüksek miktarda yardımlarda bulunan kişi, mahalle, köy, cemiyet, okullar ile bağış toplamak için yapılan etkinlikler, müsamereler, sünnet düğünleri, sinema gösterimleri, müzayedeler ve bağış miktarlarını gösteren tablolar aşağıda ayrıntılı bir şekilde verilmiştir:

¹⁴ A.e., s. 17.

¹⁵ A.e., s. 28.

3.4.1. Şahıslar Tarafından Yapılan Yardımlar

Tablo 3.1. Büyük miktarda yardımda bulunan kişiler ile yardım miktarları (1922)

Yardımda Bulunan Kişilerin İsimleri	Yardım Miktarı (Kuruş)
Tüccâr İlyâs Bey ve oğlu Receb Beyefendi	50 000
Doktor Müşîr Ârif Paşa Hazretleri	43 500
Caddebostân'da pazar kayıkcısı İnebolu'da İlişli Hacı Mahmud oğullarından Japon İsmâil kaptân	20 000
Şu‘bemiz reîsi Süreyya Paşa ile haremi hanım ve kerîmesi hanım	12 500
Serasker merhûm Rızâ Paşa haremi Adeviyye Hanımefendi	10 000
Serasker merhûm Rızâ Paşa mahdûmu Şükrü Paşa	10 000
Serasker merhûm Rızâ Paşa mahdûmu Ziyâ Bey	10 000
Bursa vâli-i esbakı Halil Paşa Hazretleri	10 000
Gekbuze eşrâfindan Âkifzâde Kadir Ağa	10 000
Gekbuze eşrâfindan Hacı Mehmed Ağazâde Kadir Ağa	10 000
Prenses Tevhîde Nedîm Hanımefendi	10 000
Prenses Tevhîde Nedîm Hanımefendi birâderi Ali Haydâr Beyefendi	10 000
Prenses Tevhîde Nedîm Hanımefendi birâderi Sâlih Beyefendi	10 000
Beykoz'da gazinocu Halil Bey	10 000
Hâkân merhûm Abdülhamid-i sâninin üçüncü kadını Müşfike ve Nâciye kadın efendiler	9 000
Rukiye Sultân hazretleri	6 000
Şeyhzâde Mehmed Âbid Efendi	6 000
Doktor Niyâzi İsmet Bey ve haremi hanımefendi	5 500
Kadıköyü'nde sebzeci ve sütücü Tefvîk Ağa	5 465
Posta ve Telgrâf Nezâreti Fen Müşâvirliği'nden mütekâ'id Re'fet Bey	5 000
Vaniköyü'nde tüccârdan el-kitâbzâde Reşid Bey	5 000
Vaniköyü'nde bandırmalı Hacı Hâfız Sâmi Bey	5 000
Âdile Sultân hazretleri	5 000

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.17-18.

Yukarıdaki tabloya baktığımızda en yüksek miktar olan 50.000 liralık bağış ile ilk sırada Tüccar İlyas Bey ve oğlu Recep Beyefendi'yi görüyoruz. İkinci sırada 43.500 lira bağış ile Doktor Müşir Arif Paşa, üçüncü sırada 20.000 lira bağış ile Caddebostan Pazar kayıkcısı İsmail Kaptan, dördüncü sırada 12.500 lira bağış ile Kadıköy Şube Başkanı Süreyya Paşa, eşi ve kızı yer almaktadır. Tabloda 10.000 lira bağışta bulunanlara örnek olarak; Serasker merhum Rıza Paşa'nın eşi Adviiye

Hanım ile oğulları Şükrü Paşa ve Ziya Bey, Gebze eşrafından Akifzade Kadir Ağa ile Hacı Mehmed Ağazade Kadir Ağa, Prenses Tevhide Nedim Hanımefendi ve erkek kardeşleri Ali Haydar ile Salih Beyefendiler, gösterilebilir.

Kadıköy Şubesi, yardımlarda bulunan vatanperver kişilerin isimlerinin düzenli olarak gazetelerde yayınlanması için de çaba göstermiş dönemin gazetelerine ilanlar göndermiş, gönderilen ilanların bazıları yayınlanırken bazıları yayınlanmamıştır.¹⁶

3.4.2. Mahallelerde Toplanan Yardımlar

Tablo 3.2. Büyük miktarda yardımda bulunan mahalleler ile yardım miktarları (1922)

Yardımda Bulunan Mahallat İsimleri	Yardım Miktarı (Kuruş)
Gekbuze	116 495
Anadoluhisâr Göksu Yeni Mahalle	103 000
Sahrâ-yı Cedîd Mahallesi	101 520
Âlemdağı'nda Sultân Çiftliği, Reşâdiye, Âlemdar, Çekmeköy, Küçükakkâl, Sarıgâzi, Dudullu karyeleri	95 225
Beykoz	82 980
Göztepe	78 000
Zühdü Paşa ve Tuğlacı Mahalleleri	73 595
Kadıköy Hasan Paşa Mahallesi	69 315
Kadıköy Ca'fer Ağa Mahallesi	56 750
Kadıköy Osmân Ağa Mahallesi	52 635
Hereke Fabrikası me'mûr ve müstahdemîni	50 000
Üsküdâr İnzibât Kumândânlığı'ndan	42 000
Haydarpaşa Musevî Cem'âti tarafından	40 300
Üsküdâr Selimiye Mahallesi	39 550
Haydarpaşa Emniyet Müfettişliği Kontrol Kalemi	38 000
Gekbuzeye tâbi' Darıca karyesi	33 175
Gekbuzeye tâbi' Aydınli	30 100
Gekbuzeye tâbi' Tavşancıl	30 000
Üsküdâr Rum Mehmed Paşa Mahallesi	28 000
Anadolu Hisâr Mahallesi	27 920
Kadıköy Polis Merkez me'mûrîni tarafından	27 500

¹⁶ A.e., s. 27.

Tablo 3.2'nin devam

Yardımda Bulunan Mahallat İsimleri	Miktarı (Kuruş)
Su'âdiye Mahallesi	26 595
Maltepe	25 150
Hereke	25 000
Kartal karyesi	24 135
Bostâncı Mahallesi	22 435
İçerenköy	20 830
Kadıköy İbrâhim Ağa Mahallesi	20 530
Çamlıca'da Ümrâniye karyesi	20 500
Kandilli	20 010
Beykoz'da Akbaba karyesi	20 000
Tuzla karyesi	20 000
Gekbuzeye tâbi' Tepe viran karyesi	20 000
Anadolu Kavağı	18 685
Selimiye Ahz-ı Asker Şu'besi tarafından	18 635
Üsküdâr Gülfem Hâtun Mahallesi	18 225
İkbâliye Mahallesi	16 675
Üsküdâr Ahmed Çelebi Mahallesi	16 660
Vaniköy	16 350
Kozyatağı	16 350
Pendik	15 655
Üsküdâr Tavâşî Hasan Ağa Mahallesi	13 935
Üsküdâr Hayrettin Çavuş Mehmed Mahallesi	13 250
Üsküdâr İhsâniye Mahallesi	13 200
Gekbuzeye tâbi' Taşköprü nâhiyesinde Çavuşlu Dîvânı	13 050
Üsküdâr Muhâsebe-i Husûsiyyesi tarafından	13 000
Üsküdâr Kazasker Ahmed Efendi Mahallesi	12 165
Üsküdâr Ayazma Mahallesi	12 000
Merdivenköy	11 780
Gekbuzeye tâbi' Köseler karyesi	11 750
Kartal kazâsı dâhilinde Kurtköy karyesi	11 600
Anadolu Kavağı	11 420
Gekbuzeye tâbi' Denizli karyesi	11 350
Gekbuzeye tâbi' Tavşanlı karyesi	10 600
Gekbuzeye tâbi' Cu'ma karyesi	10 530
Gekbuzeye tâbi' Orhanlı karyesi	10 500
Gekbuzeye tâbi' Taşköprü nâhiyesinde Kaşıklı Dîvânı	10 500
Üsküdâr Pazarbaşı	10 408
Paşabahçe ve Polonezköy	10 000
Gekbuzeye tâbi' Balçık karyesi	10 000
Gekbuzeye tâbi' Taşköprü nâhiyesinde Himmetli Dîvânı	10 000

Tablo 3.2'nin devam

Yardımda Bulunan Mahallat İsimleri	Miktarı (Kuruş)
Gekbuzeye tâbi' Taşköprü nâhiyesinde Karagöllü Dîvânı	10 000
Gekbuzeye tâbi' Taşköprü nâhiyesinde Cu'ma Dîvânı	10 000
Taşköprü	9 675
Üsküdâr Karadavud Paşa Mahallesi	9 175
Gekbuzeye tâbi' Taşköprü nâhiyesinde Şemseddin Dîvânı	9 150
Seyr-i Sefâ'in İdâresi Kadıköy iskele me'mûrları tarafından	8 685
Gekbuzeye tâbi' Mua'llim karyesi	8 500
Üsküdâr Selman Ağa Mahallesi	8 260
Gekbuzeye tâbi' Sunduklu karyesi	8 050
Maltepe İnzibat Kumândânlığı delaletiyle	8 000
Gekbuzeye tâbi' Ali Hocalar Divânı	8 000
Gekbuzeye tâbi' Karçe Ali Divânı	7 920
Erenköy Mahallesi	7 820
Üsküdâr Arakiyeci Hacı Ca'fer Mahallesi	7 600
Gekbuzeye tâbi' Çerkesli karyesi	7 300
Gekbuzeye tâbi' Akviran karyesi	7 200
Maltepe'de Başbüyük karyesi	7 150
Çamlıca'da Bulgurlu Mahallesi	7 110
Kadıköy Mecîdiye Mahallesi	7 000
Gekbuzeye tâbi' Mudurlu karyesi	7 000
Gekbuzeye tâbi' Taşköprü nâhiyesinde Kutluca Dîvânı	6 580
Gekbuzeye tâbi' Taşköprü nâhiyesinde Na'ib ve Elmacık Dîvânı	6 280
Gekbuzeye tâbi' Taşköprü nâhiyesinde Kara Ya'kublu Dîvânı	6 110
Gekbuzeye tâbi' Eskihişâr	6 100
Kartal kazasında Dolayoba karyesi	6 005
Üsküdâr Kefçedede Mahallesi	6 000
Gekbuzeye tâbi' Yapalı karyesi	6 000
Üsküdâr İmrahor Mahallesi	5 860
Kartal kazâsı dâhilinde Dolayoba karyesi	5 700
Kartal kazâsı dâhilinde Samandıra karyesi	5 400
Üsküdâr Hâce Hüsnâ Hâtun Mahallesi	5 390
Beykoz'da Mahmud Şevket Paşa karyesi	5 000
Beykoz'da Dereseki	5 000
Üsküdâr Salacak Mahallesi	4 660
Molla Fenâri karyesi	4 400
Gekbuzeye tâbi' Taşköprü nâhiyesinde Osmânî nâhiyesi	4 275
Üsküdâr Derebâlî Mahallesi	4 200
Gekbuzeye tâbi' Kargalı karyesi	4 200
Çamlıca'da Kısıklı Mahallesi	4 000
Kartal kazasında Kurna Köy	3 985

Tablo 3.2'nin devam

Yardımda Bulunan Mahallat İsimleri	Miktarı (Kuruş)
Kadıköy Osmâniye Mahallesi	3 800
Üsküdâr Sinan Paşa Mahallesi	3 800
Üsküdâr Selâmi Ali Efendi Mahallesi	3 280
Üsküdâr Arakiyeci Hacı Mehmed Mahallesi	3 195
Gekbuzeye tâbi' Kahallı karyesi	3 100
Üsküdâr Vâlîde-i Atîk Mahallesi	2 800
Gekbuzeye tâbi' Bağcılar karyesi	2 700
Gekbuzeye tâbi' Duraklı karyesi	2 600
Üsküdâr Evliyâ Hoca Mahallesi	2 500
Gekbuzeye tâbi' Melemezli? karyesi	2 100
Gekbuzeye tâbi' Metayer? karyesi	1 900
Gekbuzeye tâbi' Demirciler karyesi	1 800
Gekbuzeye tâbi' Hatibler karyesi	1 800
Gekbuzeye tâbi' Ahlatlı karyesi	1 600
Gekbuzeye tâbi' Ayayışlı karyesi	800
Gekbuzeye tâbi' Kancılı karyesi	800

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.18-22

1922 senesinde yüksek miktarda bağışta bulunan mahalle, nahiye ve köyleri yukarıdaki tabloda ayrıntılı olarak görebiliriz. Kadıköy, Üsküdar, Beykoz, Alemdağ, Gebze, Hereke halkının yaptığı yüksek miktardaki bağışlar Şube aracılığıyla İstanbul ve Anadolu'da bulunan yaralı askerler için büyük yararlılıklar sağlamıştır. Tabloya göre en yüksek bağışta bulunan mahalleleri sıralamak gerekirse, Kadıköy'de Sahrayı Cedid Mahallesi 101. 520 lira, Üsküdar'da Selimiye Mahallesi 39.550 lira, Beykoz 82. 980 lira, Anadoluhisar Göksu Yeni Mahalle 103.000 lira, Alemdağ'da Sultan Çiftliği, Reşadiye, Alemdar, Çekmeköy, Küçükakkal, Sarıgazi, Dudullu köyleri 95. 225 lira, Gebze (Gekbuze) halkı 116.495 lira, Gebze'ye bağlı köylerden Darıca 33.175 lira, Tepeviran 20.000 lira, Gebze'ye bağlı Taşköprü nahiyesinde Çavuşlu Divanı 13.050 lira, Hereke Fabrikası memur ve hizmetlileri 50.000 lira ile en yüksek miktarda bağışta bulunan mahallelerdir.

3.4.3. Müsamereelerde Toplanan Yardımlar

Tablo 3.3. Büyük miktarlarda yardım toplanan müsamereler ile yardım miktarları (1922)

Yardım Toplamak Amacıyla Yapılan Müsâmereler	Yardım Miktarı (Kuruş)
İttihâd Spor Kulübü'nde 2 Kasım 1922'de Re'fet Paşa Hazretleri'nin teşrifleri müsâmeresi hâsılâtı	49 760
Üsküdâr Ayazma sünnet düğünü hâsılâtı	23 650
Kartal'da güreş müsâmeresi hâsılâtı	22 750
Üsküdâr Karadavud Paşa müsâmeresi hâsılâtı	16 120
Erenköy Sefâ Bahçesi Hilâl-i Ahmer müsâmeresi duhûliyye hâsılâtı	15 135
Üsküdâr Kefçedede Mahallesi sünnet düğünü hâsılâtı	12 920
Kartal'da Soğanlık karyesi sünnet düğünü hâsılâtı	12 050
Üsküdâr Ayazma Mahallesi sünnet düğünü hâsılâtı	9 405
Üsküdâr Selimiye Mahallesinde sünnet düğünü hâsılâtı	9 350
Üsküdâr Karacaahmed Edhem Efendi Kahvesi eğlencesi hâsılâtı	9 215
-----	9 215
Üsküdâr Park Sineması hâsılâtı	8 860
Üsküdâr İcâdiye Mahallesi sünnet düğünü hâsılâtı	8 635
Üsküdâr Selâmi Ali Efendi Mahallesi sünnet düğünü hâsılâtı	8 300
Üsküdâr Hamza Fakih Mahallesinde sünnet düğünü hâsılâtı	7 620
Apollon Sineması hâsılâtı	6 003
Üsküdâr Gülfem Hâtun Mahallesinde sünnet düğünü hâsılâtı	5 825
Üsküdâr At pazarı Mahallesi sünnet düğünü hâsılâtı	5 165
Üsküdâr Vâlîde-i Atîk sünnet düğünü hâsılâtı	4 190
Mısırlıoğlu Sineması'nın 15 Eylül 1922 hâsılâtı	3 020
Kuşdili Sineması'nın 18 Eylül 1922 hâsılâtı	3 020
Üsküdâr Tunus Bağı sünnet düğünü hâsılâtı	2 960
Mısırlıoğlu Sineması hâsılâtı	1 283
Üsküdâr İcâdiye sünnet düğününde çiçek hâsılâtı	1 135

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.22-23

Yukarıdaki tabloya göre 1922 senesinde gerçekleştirilen müsamere, sünnet düğünü, sinema gösterimi hasılatlarından en yüksek miktarda bağış sağlananlar şunlardır:

Sünnet düğünleri içinde Üsküdar Ayazma sünnet düğünü 23.650 lira, müsamerelerden İttihad Spor Kulübünde Refet Paşa Hazretleri'nin teşrifiyle

gerçekleşen müsamere 49.760 lira, sinema gösterimlerinde ise Apollon Sinema hasılatı 6.003 lira ile ilk sırada yer alır.

3.4.4. Cemiyetler ve Okullarda Toplanan Yardımlar

Tablo 3.4. Büyük miktarda yardımda bulunan cemiyet ve okullar ile yardım miktarları (1922)

Yardımda Bulunan Cemiyet ve Okullar	Yardım Miktarı (Kuruş)
Üsküdâr otomobilcileri	40 000
Duhân Osmânî Anonim Şirketi Üsküdâr Şu'besi kaz amelesi	17 600
Kadıköy yük arabacıları	17 235
Üsküdâr iskelesi kayıkçıları	17 000
Kadıköy binek arabacıları	15 000
Çamlıca İnâs Sultanîyesi tâlibâtı	10 600
Gekbuze Reji İdâresi me'mûrîn ve müstahdemîni	10 050
Üsküdâr arabacıları	9 580
Gekbuze İnâs Sultanîyesi mu'allimleri	7 780
Gekbuze me'mûr mu'allim ve mu'allimleri	7 200
Kadıköy Müslümân otomobilcileri	6 900
Kadıköy kayıkçıları	6 500
Kadıköy kuru kahvecileri	5 340
Üsküdâr yük iskelesi hamâlları	5 000
Kadıköy iskele hamâlları	5 000
Üsküdâr Paşalimanı hamâlları	4 500
Altunizâde Numûne Mektebi	4 000
Moda İnâs Numûne Mektebi	3 660
Bostâncı hanımları	3 000
Kadıköy şekerci esnâfi	2 500
Kadıköy sucu esnâfi	2 350
Anadolu Demiryolu kumpanyası Müslüman müstahdemîni	2 080
Kadıköy Sultanî talebesi	1 825
Kadıköy aşçı esnâfi	1 600
Kartal İnâs Mektebi tâlibâtı	975

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.23-24

En yüksek bağışta bulunan Cemiyet ve Okullar tablosuna baktığımızda, cemiyetler içinde, Üsküdar Otomobilcileri, Üsküdar İskelesi Kayıkçıları, Kadıköy Yük Arabacıları, Kadıköy Kuru Kahvecileri, Üsküdar Paşalimanı Hamalları,

Kadıköy Sucu, Aşçı, Şekerci Esnafları, Bostancı Hanımları gibi çok çeşitli topluluklar göze çarpmaktadır. Okullar içinde gözümüze çarpan özellik kız liseleri olmaları, örneğin; Çamlıca Kız Lisesi, Gebze (Gekbuze) Kız Lisesi, Kartal Kız Lisesi, Moda Kız Numune Mektebi.

3.4.5. Müzayedelerde Toplanan Yardımlar

Aşağıdaki tabloya baktığımızda 1922 senesinde bağış toplayabilmek için çok çeşitli isimler altında müzayedeler düzenlendiğini görüyoruz. Bunların içinde 80.000 lira miktarda bağış ile Kanlıcadaki oğlak müzayedesini, en çok bağış toplanan müzayedeler içinde ilk sırada yer alır. Onu Hasanpaşa Mahallesi'nde düzenlenen Koç müzayedesini izler, ardından Beykoz Yalı Köyü'nde ve Paşabahçe Mustafa Kemal Paşa Parkı'nda düzenlenen tezahüratta müzayedesini, Kısıklı'da Mahmud Şevket Paşa madalyası müzayedesini, Kanlıca'da Heykel müzayedesini, Kartal'da Kılıncı müzayedesini gelir. Öne çıkan bir diğer müzayede ise Mustafa Kemal Paşa'nın resim (fotoğraf) müzayedesidir ki, Erenköy Sefa Bahçesi, Kadıköy Mısırlıoğlu Sineması, Üsküdar Murad Reis Mahallesi olmak üzere üç ayrı yerde düzenlenmiştir.

Tablo 3.5. Büyük miktarda yardımlar toplanan müzayedeler ile yardım miktarları (1922)

Yardım Toplamak Amacıyla Yapılan Müzayedeler	Yardım Miktarı (Kuruş)
Hasan Paşa Mahallesi'nde Misâk-ı Millî levhâsıyla koç ve sâ'ire müzâyedesini	90 215
Kanlıca'da oğlak müzâyedesini	80 000
Beykoz Yalı Köyü'nde tezâhürâtta müzâyedesini hâsılâtı	70 000
Beykoz meydânında tezâhürâtta müzâyede hâsılâtı	57 250
Paşabahçesi'nde Mustafa Kemâl Paşa Parkı'nda tezâhürâtta müzâyedesini hâsılâtı	49 080
Erenköy'ünde Sefâ Bahçesi'nde Hilâl-i Ahmer müsâmeresinde Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri'nin resmi müzâyedesini	41 725
Kısıklı'da Mahmud Şevket Paşa madâlyası müzâyedesini	28 500
Üsküdâr'da At Pazarı'nda tosun müzâyedesini	25 900
Kanlıca'da heykel müzâyedesini	25 000
Üsküdâr Yeni Câmi-i 'Şerîf karşısında Vezirzâde Kadrî ve Ahmed Beylerle Şehîme Hanım'ın sancâk müzâyedesini	22 885
Kadıköy arabacıları tarafından karpuz müzâyedesini	22 710
Kartal'da kılıncı müzâyedesini	22 190

Tablo 3.5'in devamı

Yardım Toplamak için Yapılan Müzayedeler	Miktarı (Kuruş)
Kuşdili Bahçesi'nde 16 Ağustos 338 târihinde Hilâl-i Ahmer sancâğına ta'lik olunan	21 950
Kadıköyü'nde Camcı Hüseyin Ağa delâletiyle camlı köşk müzâyesesi	20 805
Gekbuze'de Misâk-ı Millî feneri müzâyesesi	19 800
Gekbuze'de bir çift peç tavuğu ve ördek müzâyesesi	15 000
Kartal'da ağızlık müzâyesesi	14 575
Üsküdâr Arakiyeci Hacı Mehmed Mahallesi'nde loca müzâyesesi	13 200
Selimiye sünnet düğününde Edirne'de Selimiye Câmî'-i Şerîfi şekerlemesi müzâyesesi	13 100
Üsküdâr'da Ayazma sünnet düğününde câmlı köşk müzâyesesi	12 750
Üsküdâr'da İcâdiye sünnet düğününde Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri'nin resmi müzâyesesi	12 455
Tuğlacı Mahallesi'nde fener müzâyesesi	12 380
Üsküdâr Murad Reîs Mahallesi'nde Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri'nin resmi müzâyesesi	12 280
Üsküdâr Kazasker Mahallesi'nde müzâyede hâsılâtı	12 165
Üsküdâr'da müzâyede hâsılâtı	11 355
Beykoz Yalı Köyü'nde Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri'nin resmi müzâyesesi	11 100
Mısırlıoğlu Tiyatrosu'nda 6 Eylül 338 târihinde milli sancâğa ta'lik olunan	11 100
Üsküdâr Gülfem Hâtun Mahallesi'nde sâ'at müzâyesesi	10 830
Bulgurlu'da Meserret Bahçesi'nde su takımı müzâyesesi	9 305
Üsküdâr Hamza Fakih Mahallesi'nde Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri'nin resmi müzâyesesi	8 880
Mısırlıoğlu Sineması'nda Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri'nin resmi müzâyesesi	8 765
Üsküdâr'da Karadavud Paşa Mahallesi'nde 313 Yunân Muhâberesi musavver mendil müzâyesesi	8 135
Kartal'da armut müzâyesesi	7 700
Üsküdâr Kefçedede Mahallesi'nde çiçek müzâyesesi	7 200
Kuşdili Çayırı'nda def müzâyesesi	6 935
Üsküdâr'da Vâlide-i Atîk Mahallesi'nde levhâ müzâyesesi	6 685
Bulgurlu'da su takımları ve çiçeklik müzâyesesi	6 680
Gekbuze'de Ulu Câmî'-i Şerîf'in resmi müzâyesesi	6 600
Erenköy istâsyonunda tavuk müzâyesesi	6 315
Kartal'da Ankara Marşı tagannîsi müzâyesesi	6 260
Üsküdâr Gülfem Hâtun sünnet düğününde yorgân müzâyesesi	6 125
Bostâncı'da karpuz müzâyesesi	6 030
Anadoluhisârı'nda kuzu ve yüzük müzâyesesi	5 840
Üsküdâr'da Vâlide-i Atîk Mahallesi'nde sünnet düğününde Edirne sabunu müzâyesesi	5 800
Tunus Bağında sünnet düğününde levhâ müzâyesesi	5 540

Tablo 3.5'in devamı

Yardım Toplamak için Yapılan Müzâyedeler	Miktarı (Kuruş)
Kurukahveci İbrâhim Ağa müzâyedesi	5 500
Üsküdâr Hayreddin Çavuş Mahallesi'nde karpuz müzâyedesi	5 500
Üsküdâr Gülfem Hâtun sünnet düğününde arslân heykeli müzâyedesi	4 830
Gekbuze'de İzmir'in istirdâdını mübeşşir telgrâf kırâ'ati müzâyedesi	4 800
Üsküdâr'da Selâmî Ali Efendi Mahallesi'nde heykel müzâyedesi	4 610
Erenköyü'nde Sefâ Bahçesi'nde İstiklâl Marşı müzâyedesi	4 165
Üsküdâr Vâlîde-i Atîk Mahallesi'nde karpuz müzâyedesi	4 015
Gekbuze'de bir aded hindi müzâyedesi	4 000
Üsküdâr'da Karacaahmed'de Edhem Efendi Kahvesinde Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri'nin resmi müzâyedesi	3 785
Üsküdâr'da Karadavud Paşa Mahallesi'nde kurban derisi müzâyedesi	3 750
Üsküdâr İskeleyi'nde kurban derisi müzâyedesi	3 660
Libâde'de (Libadiye'de) çiçeklik müzâyedesi	3 420
Su'âdiye Mahallesi'nde kuzu müzâyedesi	3 405
Kandilli'de bahçivân Kâmil Ağa'nın tatlı takımı müzâyedesi	3 360
Üsküdâr Hanımlar Dikişi Yurdu'nda bluz müzâyedesi	3 165
Osmân Ağa'da tesbîh müzâyedesi	3 100
Üsküdâr'da At Pazarı'nda ayva müzâyedesi	2 960
Kandilli'de Cevâd Behcet Bey'in heykeli müzâyedesi	2 885
Anadoluhisârı'nda horoz ve sâire müzâyedesi	2 880
Kadıköyü'nde şekerleme müzâyedesi	2 540
Kandilli'de şeker tabağı müzâyedesi	2 240
Gekbuze'de Tepecik karyesinde armud müzâyedesi	2 011
Erenköy Sineması'nda çiçek müzâyedesi	1 940
Gekbuze'de Motorlu karyesinde cüz'dân müzâyedesi	1 913
Üsküdâr Park Sineması'nda müzâyede hâsılâtı	1 760
Kandilli'de Doktor Ömer Nâzım Bey'in heykeli müzâyedesi	1 730
Gekbuze'de Taş Köprü nâhiyesinde Tevhîd-i Efkâr Gazetesi müzâyedesi	1 705
Pendik'de portakal müzâyedesi	1 630
Üsküdâr'da Gülfem Hâtun Mahallesinde sâ'at müzâyedesi	1 600
Gekbuze'de Ovacık karyesinde kurşun kalemi müzâyedesi	1 550
Kadıköyü'nde Âsım Reîs Kahvesi'nde ağızlık müzâyedesi	1 530
Üsküdâr'da Karadavud Paşa Mahallesi'nde diğer müzâyedeler hâsılâtı	1 460
Üsküdâr Kefçedede Mahallesi'nde baston müzâyedesi	1 300
Merdivenköyü'nde sigara müzâyedesi	1 153
Kadıköy'ünde Ulu Câmi'-i Şerîfî resmi müzâyedesi	1 085
Üsküdâr'da Karacaahmed'de Edhem Efendi Kahvesinde yüzük müzâyedesi	920
Kandilli'de horoz müzâyedesi	435

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.24-27

3.5. İzmir'in Düşman İşgalinden Kurtuluş Kutlamalarında Toplanan Yardımlar

İzmir'in geri alınması nedeniyle her tarafında toplanan yardımlardan başka büyük bir coşku ve sevinçle yapılmakta olan müzayedeler, sünnet törenleri ve müsamereler gibi etkinliklerin gelirleri fazla olduğundan ayrı ayrı yazılmış ve Genel Merkez'den gelen yönergeye göre, Şube tarafından özel memurlar gönderilerek tüm etkinlikler denetim altında tutulmaya çalışılmıştır.¹⁷

Anadolu ve Trakya'da Yunan zulmünden aç ve çıplak kalarak kurtulmuş olan Müslüman halkı kışın soğuktan korumak amacıyla çamaşır bağışında bulunulması için gazetelere ilan vererek çağrıda bulunan Kadıköy Şubesi, fazla miktarda toplanan çamaşırları Genel Merkez'e göndermiştir.¹⁸

Kadıköy'de Moda Parkı'nda 22 Eylül 1922 tarihinde Şube'nin denetiminde girişimci kişiler tarafından düzenlenen müsamere başarıyla gerçekleştirilmiş, aynı zamanda Koç müzayedesini de icra edilmiş, bu müzayedenin gelirinin 315 lira 15 kuruş olmasıyla genel gelir tutarı 675 lira 44 kuruşa yükselmiştir. Kadıköy Şubesi, az önce girişimci kişiler olarak sözü edilen Zeynep Fatîn Hanımefendi ile Meliha Zeki Hanımefendiye, Fatîn ve Hikmet Beyefendilere bu teşebbüslerinden ötürü teşekkürlerini ve takdirlerini sunmuştur.¹⁹

3.6. Refet (Bele) Paşa'nın Kadıköy Şubesi'ni Ziyareti

31 Ekim 1922 tarihinde Kadıköy Şubesi'ne teşrif eden Refet Paşa'ya ikram ve hürmette kusur edilmemiş, kendisi de imzalı olmayan fotoğraflarını şube hanımları ve azalarına hediye etmiştir. Fotoğrafların arkasına kendi el yazısıyla şu cümleyi yazmıştır: "Çok sevgili ve azîz Hilâl-i Ahmer'in Kadıköyü'ndeki çok şefik şu'besine nişâne-i hürmet ve takdîr"²⁰

¹⁷ A.e., s. 28.

¹⁸ A.e., s. 29.

¹⁹ A.e., s. 28.

²⁰ A.e., s. 29.

2 Kasım 1922 tarihinde Refet Paşa Hazretleri'nin himayelerinde İttihâd Spor Kulübü'nde Hilâl-i Ahmer yararına Kadıköy Şubesi'nin denetiminde gerçekleştirilen müsamereye katılım çok fazla olmuş ve geliri 497 lira 60 kuruşa yükseltmiştir.²¹

Fenerbahçe ve Altınordu arasındaki futbol maçı bereabere sonuçlanmış, kazanana mükafat olarak verilecek kupa Refet Paşa Hazretleri'nin emriyle ikinci bir müsabakada galip gelen tarafa verilmek üzere Şube'de koruma altına alınmıştır. Aynı gün Refet Paşa Hazretleri ile bereberindeki muhterem kişilere, Kadıköy Şube başkanı Süreyya Paşa'nın eşi tarafından 200 kişilik bir çay ziyafeti düzenlenmiştir.²²

3.7. 1922 Yılı Kadıköy Şubesi'ne Bağlı Mahalle Mutemetleri

1922 senesinde mahallelerde imam, muhtar ve ihtiyar heyetleriyle görüşerek, irtibat kurarak çalışan mutemetlerin isimleri ve çalıştıkları Üsküdar, Kadıköy mahalle isimleri aşağıdaki tablolarda verilmiştir:

²¹ Refet Paşa'nın katıldığı müsamere fotoğrafı için bkz. Ek2, s. 136.

²² **Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338**, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 29.

3.7.1. Üsküdar

Tablo 3.6. Üsküdar'daki mutemetlerin isimleri ve çalıştıkları mahalleler (1922)

Mutemetlerin İsimleri	Çalıştıkları Mahalleler
Muhtâr-ı sâni Ömer Fevzi Efendi	İhsâniye Mahallesi
Hasan Fehmi Efendi	Ayazma Mahallesi
İmâm Eşref Efendi	Evliyâ Hoca Mahallesi
Hasan Tahsin Efendi	Ahmed Çelebi Mahallesi
Cemil Bey	Bulgurlu Mahallesi
Ali Nutkî Baba Efendi	Çamlıca-Kısıklı Mahallesi
Cemil Bey	Ümrâniye Mahallesi
Osmân Efendi	Hamza Fakih Mahallesi
Muhtâr-ı sâni Sa'îd Efendi	Hoca Hesnâ Hâtun Mahallesi Mahallesi
Hilmi Efendi	Hayreddin Çavuş Mahallesi
Selahaddin Efendi	Davud Paşa Mahallesi
Muhtâr-ı evvel Ekrem Bey	Durbâlî Mahallesi
İmâm Ali Rızâ Efendi	Rum Mehmed Paşa Mahallesi
Selahaddin Bey	Selimiye Mahallesi
Ahmed Hilmi Efendi	Selâmi Ali Efendi Mahallesi
Mehmed Sabri Efendi	Tavâşî Hasan Ağa Mahallesi
Mustafa Sâ'im Efendi	Toygar Hamza Mahallesi
İmâm vekîli Mehmed Fahreddin Efendi	Ahmediye Mahallesi
Mehmed Tal'at ve Osmân Bey	Arakiyeci Hacı Mehmed Mahallesi
Kerameddin Bey	Arakiyeci Hacı Ca'fer Mahallesi
Sâlih Efendi	Kazasker Ahmed Efendi Mahallesi
Muhtâr Abdülkadir Efendi	Karadavud Paşa Mahallesi
Hüseyin Hüsnü Efendi	Gülfem Hâtun Mahallesi
Muhtâr Ahmed Efendi	Kefçe Dede Mahallesi
Buns Efendi	Murad Reîs Mahallesi
Muhtâr Şeyh Mâcid Efendi	Vâlîde-i Atîk Mahallesi

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.32-33

3.7.2. Kadıköy

Tablo 3.7. Kadıköy’deki mutemetlerin isimleri ve çalıştıkları mahalleler (1922)

Mutemetlerin İsimleri	Çalıştıkları Mahalleler
Hacı Ahmed, Ahmed Beylerle İmâm Mustafa Efendi	Ca‘fer Ağa Mahallesi
Muhtâr Sâmi Bey	Osmân Ağa Mahallesi
Muhtâr Kâmil Efendi	Hasan Paşa Mahallesi
Hakkı Bey	Zühdü Paşa Mahallesi
Safder Bey	Râsim Paşa Mahallesi
İmâm İsmâil Hakkı Efendi ve Sabri Bey	İbrâhim Ağa Mahallesi
İmâm Sâlih Sıdkı Efendi	İkbâliye Mahallesi
İmâm Tâhir Efendi	İçerenköy Mahallesi
İmâm İsmâil Hakkı Efendi ve Muhtâr Lütfi Bey	Tuğlacı Mahallesi
Mu‘allim Su‘âd Bey	Erenköy Mahallesi
Râgıb Bey	Göztepe Mahallesi
Muhtâr Nabi Mehmed Efendi	Göztepe Mehmed Efendi Mahallesi
Ali Rızâ Efendi	Sahrâ-yı Cedîd Mahallesi
İmâm Hâfız Hâlid Efendi	Su‘âdiye Mahallesi
İmâm Tevfik Efendi	Osmâniye Mahallesi
Muhtâr-ı evvel mu‘allim Hâfız Receb Efendi	Kozyatağı Mahallesi
Hıdır Bey	Merdivenköy Mahallesi
Sâlih Efendi	Mecîdiye Mahallesi
Muhtâr-ı evvel Mahmud Eşref Bey	Bostâncı Mahallesi
Kâmil Bey	Bostâncı Yeni Mahalle Mahallesi
Selahaddin Bey	Maltepe karyesi
Belediye reîs-i Edhem Bey ve mütekâ‘id Hüseyin Hüsnü Efendi	Kartal
İmâm Hâfız Osmân Efendi ile iskele	Pendik
Kâimmakâm-ı kazâ Rıf‘at Bey, İbrâhim Efendi, Abdullah Efendi, Kâmil Bey, Ahmed Besim Bey, belediye reîs-i Hüseyin Efendi, İsmâil Efendi, Abdülkâdir Efendi	Gekbuze
Eczâcî Ferîd Bey	Beykoz
Ahmed Bey	Anadoluhisâr Göksu Yeni Mahalle
Behcet Bey	Kandilli
İmâm Gâlib Efendi	Anadoluhisârı
İmâm Cemâleddin Efendi	Vaniköyü
Muhtâr-ı evvel Mehmed Gâlib Efendi	Tuzla

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.33-34.

3.8. 1922 Yılı Sonunda Kadıköy Şubesi'nde Bulunan Bağış Eşyaların Genel Merkez'e Devri

Yardımseverler tarafından, müsamere, müzayede vb. etkinlikler sayesinde veya doğrudan Şube'ye yapılan bağışlar ile Çamlıca ve Erenköy Liseleri piyangolarından arda kalan ve sahipleri tarafından alınmamış Şube'ye devretmiş bir çok el işleri ve resimler ile bağışlanan pek çok eşyayı, Mısırlıoğlu Bahçesi'nde bir sonbahar müsameresinde kullanmak üzere sergi ve piyango düzenlemeyi tasarlamışlar, bunun için Genel Merkez'den izin alınmış ancak sonrasında müsaade edilmemiş olduğundan bahsedilen eşyanın nakde çevrilmesi ertelenmiş, saklanıp korunmasına karar verilmiştir. 1923 senesi Ramazan'ında Genel Merkez Hanımlar Şubesi tarafından düzenlenecek piyangoda Kadıköy Şubesi namına gösterilmek ve konulmak üzere Genel Merkez'e gönderilerek teslim edilmiştir.

3.9. Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesi'nin 1922 Yılı Gelir-Gider Hesabı

Kadıköy Şubesi'nin 1922 senesi gelir-gider özeti aşağıdaki tablolarda ayrıntılı olarak görülebilir.

Gelir tablosuna baktığımızda en yüksek gelir getiren kalemin 4.010.281,00 lira ile kesilmiş makbuzlar dahilinde kayıt altına alınan bağışlar olduğunu görüyoruz. Sırasıyla diğer kalemler, Şeker Bayramı'nda satılan çiçeklerden elde edilen gelir ile Çamlıca ve Erenköy Kız Liselerinde düzenlenen piyango çekilişleri, müsamereleden elde edilen gelirler, tabloda en yüksek gelir getiren kalemler olarak görünüyor.

Gider tablosuna baktığımızda, Genel Merkez veznesine gönderilen teslimat kalemi dışında, okul defterleri, icar bedeli, ve şube hizmetlilerinin maaşları, düzenlenen etkinliklerin masrafları, harcırah ve mutemet masrafları, tamirat, sigorta gibi kalemler yer almaktadır.

3.9.1. Gelir Hesabı

Tablo 3.8. Kadıköy Şubesi'nin 1922 senesi gelir özeti

Gelirler	Miktarı (Kuruş)
Maktû makbûz mukâbili	4.010.281,00
Âzâ-yı âmile	17.600,00
Geçen seneden müdevvir	97.028,00
Müzeyyenât satışından	11.369,20
Şu'bemizin müsâmereleri hâsılâtı	166.546,30
Şu'be defterleri satışından	24.000,00
Çamlıca ve Erenköy Sultânî Mektepleri piyângoları	275.100,00
Hâricden verilen müsâmereler	30.036,00
Âyine piyângosu	8.700,00
Tüccâr İlyâs Beyefendi'den	50.000,00
Şeker bayramında çiçek hâsılâtı	288.954,35
Avansdan istirdâd	2.712,20
Gekbuze'dan gelen eşyâ-i fûrûhtı	400,00
Toplam	4.982.728,25

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.31.

3.9.2. Gider Hesabı

Tablo 3.9. Kadıköy Şubesi'nin 1922 senesi gider özeti

Giderler	Miktarı (kuruş)
Merkez-i umûmi veznesine teslimât	4.533.526,05
Şu'benin müstahdemîn ma'âşâtı	32.277,00
Bedel-i îcâr	45.325,00
Mekteb defterleri	68.622,30
Odun	1.481,20
Müteferrika	12.696,00
Ta'mîrât	5.062,20
Kırtâsiye ve gazeteler	4.265,00
Çamlıca ve Erenköy Sultânîleri piyânço masrafı	11.485,00
Harcırâh ve mu'temedler masârifâtı	33.790,20
Demirbaş eşyâ	19.124,20
Sigorta	2.530,00
Müsâmereler ve müzâyedeler masârifâtı	26.214,20
Sahte evrâk-ı nakdiyye	100,00
1923 senesine devr olunan	186.228,10
Toplam	4.982.728,25

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.31.

3.10. 1921 ve 1922 Yılı Hesapları

Kadıköy Hilal-i Ahmer Şubesi'nin kuruluşundan itibaren 1 sene 9 ay zaman zarfında topladığı bağışların toplamı: 7.167.941, 50 kuruş (Yetmiş bir bin altı yüz yetmiş dokuz lira kırk bir buçuk guruşdan) ibârettir.²³

Tablo 3.10. Kadıköy Şubesi'nin 1921-1922 senelerine ait toplam bağış miktarı

Yıllar	Toplanan Yardım Miktarı (Kuruş)
1921 (9 aylık)	2.282.241,25
1922	4.885.700,25
Toplam	7.167.941,50

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s. 32.

²³ A.e., s. 32.

3.11. 1922 Yılında Hilal-i Ahmer Madalyası Verilerek Ödüllendirilen Bağışçılar

1922 senesinde Kadıköy Şubesi tarafından gerek yardımda bulunarak gerekse toplu bağışlarda gösterdikleri hizmetlerden dolayı Hilal-i Ahmer madalyalarıyla ödüllendirilmek üzere Genel Merkez'e yazılarak önerilen kişiler aşağıdadır:

Tablo 3.11. Yardımlarından dolayı madalya verilerek ödüllendirilen kişiler (1922)

Madalya Verilen Kişiler	Madalya Türü
Doktor Müşir Ârif Paşa Hazretleri	Gümüş
Çamlıca İnâs Sultânîsi nâmına	Gümüş
Anadoluhisâr Yeni Mahalle ahâlî-i muhteremesi nâmına	Gümüş
Kızıltoprak'ta Prenses Tevhîde Hanımefendi'nin birâderi Ali Haydâr Beyefendi'ye	Gümüş
Posta ve Telgrâf Nezâreti Fen Müşâvirliği'nden mütakâ'id Re'fet Beyefendi'ye	Tunç
Serasker merhûm Rıza Paşa haremî Adeviyye Hanımefendi'ye	Tunç
Serasker merhûm Rıza Paşa mahdûmu Şükrü Paşa'ya	Tunç
Serasker merhûm Rıza Paşa mahdûmu Ziya Bey'e	Tunç
Süleymânîye Ahz-ı Asker Şu'besi reîsi Safder Beyefendi'ye	Tunç
Maltepe belediye reîsi Selahaddin Beyefendi'ye	Tunç
Caddebostân'da pazar kayıkcısı İnebolulu Japon İsmâil kaptâna	Tunç
Bursa vâli-i esbakı Halil Paşa Hazretleri'ne	Tunç
Kızıltoprak'ta Prenses Tevhîde Hanımefendi'ye	Tunç
Kızıltoprak'ta Prenses Tevhîde Hanımefendi'nin birâderi Sâlih Beyefendi'ye	Tunç

Kaynak: Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesinin Tarihçesi ve Hûlâsa-i İcraâtı 1337-1338, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339, s.30

1922 senesinde de yaptıkları bağış ve desteklerinden dolayı Kadıköy Şubesi tarafından 4 adet Gümüş madalya ile ödüllendirilen isimler: Doktor Müşir Arif Paşa, Çamlıca İnâs Sultanisi, Anadoluhisar Yeni Mahalle Halkı namına, Kızıltoprak'ta Prenses Tevhide Hanımefendi'nin erkek kardeşi Ali Haydar Beyefendi. 10 adet Tunç madalya ile birlikte toplamda 14 madalya, 14 ayrı kişiye verilmiştir.

SONUÇ

Hilal-i Ahmer Cemiyeti halkın faydasına çalışan milli bir yardım cemiyeti olmasının yanısıra, 1864 Cenevre Sözleşmesi'ne bağlı olması nedeniyle milletlerarası tarafsız bir özelliğe de sahipti. Salib-i Ahmer'in (Kızılhaç) batılı çalışma esaslarını örnek alarak Cumhuriyet'ten önce Batılılaşan ilk kurumlardan biri olma özelliğine sahiptir. Aslında yardımseverlik Türk halkının ruhunda hep vardı, Hilal-i Ahmer (Kızılay) var olan bir yardımseverliğin batı tarzında teşkilatlanmasıyla ortaya çıkan bir kurum oldu.

Hilal-i Ahmer'in 1911 yılında yeniden yapılanma sürecinde yönetim kadrosunu tıp doktoru ile yurtdışında eğitim görmüş kişiler oluşturmaktaydı. Yönetim kadrosu sadece sağlık alanında değil birçok alanda başarılı çalışmalarda bulunmuşlardı. Hilal-i Ahmer'in gelir kaynağının çoğu halktan toplanan bağışlardan oluşuyordu. Halk verdiği yardımların, dürüst ve idealist yöneticiler tarafından değerlendirilerek, savaşta yaralı askerlere ve ihtiyaç sahibi kişilere ulaştığını görünce Cemiyeti daha çok benimseyerek, gönül rahatlığıyla bağışta bulunuyorlardı.

Hilal-i Ahmer bu yeniden yapılanma döneminde, oluşturulan yeni nizamnamesinde belirtilen şekilde, başka illerde "Merkez", liva ve kazalarda ise "Şube"ler açarak örgütleniyordu. Bu bağlamda Kadıköy Hilal-i Ahmer Şubesi de ilk şubelerinden biri olma özelliğini taşıyor. Balkan Harbi (1912-1913) esnasında kurulan Kadıköy Şubesi bir yıl kadar faaliyet gösterebilmişti, 1915 yılında yeni bir heyetle tekrar teşkil edilmiş ancak üç buçuk ay kadar kısa bir süre aktif olabilmıştır. Araştırmamız boyunca 1921 yılına dek herhangi bir faaliyetini gösterir bir belgeye rastlamadık.

8 Nisan 1921 tarihinde yeniden faaliyete geçen Kadıköy Şubesi, çok çalışarak üstün gayretler göstererek bağışlar toplamış. Savaşta yaralanan askerlere yardım eli uzatmış, savaş sonrası esir düşen yurttaşların aileleri ile iletişimini sağlamış, anavatanlarına dönmelerinde hizmet etmiştir. İstanbul'a gelen muhacir ve

mübadillerin yeme-içme, sağlık ve barınma ihtiyaçlarını karşılamıştır. Bu ihtiyaçları karşılariken de yine halkın desteğini almıştır. Bunların yanı sıra Kadıköy Şubesi çeşitli etkinlikler düzenleyerek bağış temin etmeye çalışmıştır. Bu etkinliklerin başında müsamereler, müzayedeler, bayramlarda çiçek ve rozet satışı, konserler, sünnet düğünü, piyango çekilişleri gelmektedir. Bu etkinliklere halk büyük bir ilgi göstermiş, önemli miktarlarda bağışta bulunmuşlardır. Kadıköy Şubesi büyük miktarlarda yardımda bulunan kişilere Hilal-i Ahmer'e özel madalyalar vererek halkı ödüllendirerek teşvik etmiştir. Kadıköy Şubesi kendine bağlı tali şubeler de oluşturarak hizmet ağını genişletmiş, yapılan tüm etkinlikler alt şubelerin olduğu semtlerde de gerçekleştirilmiştir.

Kadıköy Şubesi'nin yaptığı hizmetleri Ankara Hükümeti de takdir etmiş ve desteklemiştir. Kadıköy Şubesi, Ramazan ve Kurban Bayramları'nda Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti'ne kutlama telgrafları çekmiş, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Kemal ve yardımcısı Hüseyin Rauf Bey tarafından teşekkürlerini bildiren cevaplar gelmiştir. Refet Paşa İstanbul'a geldiğinde 31 Ekim 1922 tarihinde Şube'ye teşrif ederek, üyelere fotoğrafını dağıtmış, Fenerbahçe-Altınordu arasındaki maç müsabakasını izlemiştir.

8 Nisan 1921'den itibaren Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesi çeşitli değişimler geçirmekle birlikte amacından sapmadan, varlığını günümüze kadar sürdürmüştür. Kadıköy Şubesi'nin kurum kimliğinde kuruluş tarihi 1 Ocak 1923 olarak görünmekte ise de Osmanlı'dan Cumhuriyet'e devamlılığını koruyan nadir kurumlardan biri olarak şu anda Kadıköy'de Osmanağa Mahallesi Rıhtım Caddesinde bulunan altı katlı binasında hizmet vermektedir. Bu bina Lamia Güvener ve kardeşi Naşit Halit tarafından 1989 yılında Türk Kızılayı'na bağışlanmıştır. Ekim 2013 yılına kadar hastane olarak hizmet veren Kızılay Kadıköy Şubesi, bu tarihten sonra kan bağış merkezi olarak hizmet vermeye devam etmektedir.

KAYNAKÇA

- Annuaire Oriental 1921: Commerce, Industrie, Administration, Magistrature,** Constantinople, Alfred Rizzo, 1921.
- “Süreyya İlmen”, **Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi**, C. IV, İstanbul, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Kalkınma Vakfı, 1994.
- Ahmet Midhat Efendi: **Hilal-i Ahmer**, İstanbul, Kırk Anbar Matbaası, 1879.
- Akgün, Seçil Karal, Murat Uluğtekin: **Hilâl-i Ahmer'den Kızılay'a I**, Ankara, Kızılay, 2000.
- Akgün, Seçil Karal, Murat Uluğtekin: **Hilâl-i Ahmer'den Kızılay'a II**, Ankara, Kızılay, 2001.
- Atabeyoğlu, Cem: **Türk Spor Tarihi Ansiklopedisi 1453-1991**, İstanbul, Fotospor, 1991.
- Çapa, Mesut: “Kızılay”, **Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, C.XXV, Ankara, 2002.
- Çapa, Mesut: **Kızılay (Hilâl-i Ahmer) Cemiyeti (1914-1925)**, Ankara, Türkiye Kızılay Derneği Yayınları, 2010.
- Düzenli, Gülsüm, Zafer Toprak: “Galatasaray Lisesi Özel Dosya”, **Toplumsal Tarih**, İstanbul, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, C.V, No: 26, 1996, s. 20-42.
- Esin, Taylan: **Hilâl'in Karanlık Yüzü: Osmanlı Kızılayı, Teşkilatı Mahsusa ve Emval-i Metruke (1914-1921)**, 2. bs., İstanbul, Libra, 2018.
- Giz, Adnan: **Bir Zamanlar Kadıköy**, 3. bs. İstanbul, İletişim Yayınları, 1994.

- Hacıfettahoğlu, İsmail: **Dr. Besim Ömer-Hanımefendilere Hilâl-i Ahmer'e Dair Konferans**, Ankara, Türkiye Kızılay Derneği Yayınları, 2007.
- İlmen, Süreyya: **Teşebbüslerim ve Reisliklerim**, İstanbul, Hilmi Kitabevi, 1949.
- Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesi: **Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şubesi'nin Tarihçesi ve Hûlasa-i İcraatı 1337-1338**, İstanbul, Matbaa-i Bahriye, 1339.
- Kütükçü, Tamer: **Kadıköy'ün Kitabı: Geçmiş Zamanların, Mekânların ve Hatırlamaların Rafında**, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2014.
- Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti: **Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti (1329-1331) Salnamesi**. İstanbul, Ahmed İhsan ve Şürekası, 1331.
- Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti: “Kadıköy Hilal-i Ahmer Şubesi Raporu”, **Osmanlı Hilal-i Ahmer Mecmuası**, C.II, S:23, 15 Temmuz 1923, s. 305-307.
- Özaydın, Zuhâl: “Hilal-i Ahmer Cemiyeti Salnamesi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Deontoloji Anabilim Dalı, İstanbul, 1987.
- Özaydın, Zuhâl: “Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti Salnamesine Göre Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti'nin Kuruluşu”, **Tıp Tarihi Araştırmaları**, C.IV, İstanbul, 1990, s. 70-79.
- Özaydın, Zuhâl: “Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin Kuruluşu ve Çalışmaları”, **Türkler**, C.XIII, Ankara, Yeni Türkiye Yayınları, 2002, s. 685-698.
- Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı: **Sağlık Hizmetlerinde 50 Yıl**, Ankara, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, 1973.
- SALT Araştırma: “İsa Akbaş Koleksiyonu” **SALT Araştırma**, (Çevrimiçi) <https://archives.saltresearch.org/>, 3 Nisan 2019.

- Sarı, Buket: “Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Antalya Şubesi’nin Kuruluşu ve Faaliyetleri”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Uşak, 2010.
- Tekeli, İlhan, v.d.: **Jacques Pervititch Sigorta Haritalarında İstanbul**, İstanbul, Axa Oyak, 2000.
- Tetik, Ahmet, Mehmet Şükrü Güzel: **Kızılay ve Kızılhaç Belgeleriyle Osmanlılara Karşı İşlenen Savaş Suçları (1911-1921)**, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2013.
- Tucker, Ernest: “Osmanlı Modernleşmesinde Kızılay’ın Rolü: Hilal-i Ahmer Cemiyeti”, **Toplumsal Tarih**, No: 151, Temmuz 2006, s. 32-37.
- Turan, Şerafettin: **Tarihe Tanıklık Eden Okullar 2**, Ankara, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2011.
- Türkiye Kızılay Arşivi: “Kadıköy Şubesi” **Türkiye Kızılay Arşivi**, (Çevrimiçi) <http://kizilaytarih.org/arsiv-katalogu.html>, 3 Nisan 2019.
- Türkiye Kızılay Derneği: **73 Yıllık Hayatı (1877-1949)**, Ankara, 1950
- Türkmen, Zekeriya: “Balkan Savaşlarında Hilâl-i Ahmer Cemiyeti’nin Osmanlı Ordusuna Yönelik Sağlık Hizmetleri”, **Belleten**, C.LXVIII, No:252, 2004, s. 483-518.
- Uluğtekin, Murat, M. Gül Uluğtekin: **Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Hilal-i Ahmer İcraat Raporları 1914-1928**, Ankara, Türk Kızılayı, 2013.

EK 1

Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesinin 1337-1338 Yılı Faaliyetleri Adlı Eserin Tam Transkripsiyon Metni

Hilâl-i Ahmer'e Muavenet Her Müslümanın Borcudur

**KADIKÖY HİLÂL-İ AHMER ŞUBESİ'NİN TARİHÇESİ VE HÛLASA-İ
İCRÂATI
1338-1337**

Matbâa-i Bahriye

1339

(2)

**Kadıköy Hilal-i Ahmer Şubesi'nin Tarihçesi ve Hülasa-i İcraatı
1338 - 1237¹**

8 Nisan 337 târihinde Kadıköyü'nde pazar yolunda İzzet Efendi Apartmanı'nda Etbâ-i Te'âvün Cem'iyet-i İlmiyesi'ne âid sâlonunda Doktor Hakkı Şinâsi Paşa, merhûm Doktor İbrâhim Paşa, Bursa vâli-i esbakı Azmi Bey, me'mûrîn-i hâriciyyeden Kâmil Bey, matbu'ât müdür-i esbakı Fazlı Necib Bey, Doktor Neş'et Ömer Bey, mi'mâr Kemâl Bey, Doktor Âtîf Bey, Doktor Mustafa Enver Bey, gaz tüccârı Sâmi Bey, bakkâl esnafından Rızâ Efendi, Hacı Ahmed Bey, mütekâ'idîn-i askeriyyeden merhûm Sâlim Bey ve tüccâr Ya'kub Efendi ve ba'dehû şu'be â'zâsı intihâb edilmiş olan zevât ve daha birçok zevât-ı muhtereme akd-i ictimâ ederek Anadolu mücaâdesine iştirâk etmek husûsunda Kadıköy ahâlî-i muhteremesinin arzusu üzerine Kadıköyü'nde bir Hilâl-i Ahmer Şu'besi'nin teşkîli zımnında müzâkereden sonra şu'be â'zâsına âid namzetler esâmîsi bir siyâh tâhta üzerine tebeşir ile yazılarak re'y-i hafî ile sekiz zât intihâb edilmiş ve fahriyyen ifâ-yı vazîfe edecek olan işbu sekiz zâtın esâmîsi ba'dehû bir kağıda yazılarak Fazlı Necib Bey tarafından tebriken mazbatası tanzîm ve hâzirûn-ı mezkûr mazbatayı imzâ ederek Hilâl-i Ahmer Merkez-i Umûmiyesi'ne irsâl eylemişlerdir.

Şube â'zâsı olarak intihâb edilmiş olan: serasker merhûm Rızâ Paşazâde Süreyyâ Paşa, Zühdü Paşazâde Zahid ve Rıf'at Beyler, Kâsım Cımcöz Bey, Doktor Besim ve Hamdi Sua'd Beyler, Sultânî Mektebi müdürü Niyâzi Bey ve bakkâl esnâfından Abdüllatif Efendi dahî aralarında bi'l-ictimâ' Süreyyâ Paşa reîs, Niyâzi Tevfik Bey kâtib, Zâhid Bey veznedâr intihâb edilmiştir.

(3)

Evvelce Balkan Harbi esnâsında Kadıköyü'nde Dişçi Hoşyan Efendi'nin hânesinde â'yândan merhûm Nâil Bey ile Selahaddin Ali Bey merhûm ve meclis mâlî â'zâlığından mütekâ'id Cemil Paşa ve Hoşyan Efendi'den mürekkeb bir Hilâl-i Ahmer hey'eti teşkîl kılınmış ve beş altı yüz lira kadar nakd ve pek çok miktarda eşya cem' edilebilmiş ise de ancak bir seneyi mütecâviz bir müddet pâйдâr olmuş ve Balkan Harbi'nden sonra Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şu'besi yeniden teşkîl kılınarak üç buçuk ay kadar ifâ-yı vazîfe eylemiştir.

İşbu şu'be; Dâmâd Selahaddin Ali Bey merhûm reîs, Saruhân meb'ûsu Sabri Bey kâtib, Doktor Besim Bey veznedâr, Tevfik Âmir ve Âgah Beylerle Nüzhet Paşa â'zâ olmak üzere teşkîl kılınmış idi. Mezkûr üç buçuk ay zarfında üç yüz elli lira kadar bir i'âne cem' olunabilmiş ise de Hilâl-i Ahmer Hanımlar Merkezi tarafından evvelce müstakilen Kadıköyü'nde teşkîl kılınmış olan Hanımlar Şubesi'ne verilmiş olan açık vezne

¹ Baskı hatası yapılmış. 1337 olmalı.

makbûzlarından dolayı bir izzet-i nefîs meselesi zuhûr etmekle şû'be â'zâları istifâlarını vermişlerdir.

Bu kere 337 senesinde tekrâr teşkil edilmiş olan Kadıköy Hilâl-i Ahmer Şû'besi hemen ifâ-yı vazîfeye ibtidâr ile birkaç gün İzzet Efendi Apartmanı'nda ictimâ' edip cem'-i i'âneye mübâşeret etmiş ve en münâsib bir şû'be mahallî olmak üzere Kadıköy İskeleyi civârında Muvakkithâne Caddesinde Kadıköy Çayhânesi'nin üzerinde kâin odalardan birisini istîcâr ederek nakl-i mekân ile sokâk tarafına ve kapıya lazım gelen levhâlar bi't-ta'lik merkez-i umûmiyeden irsâl edilmiş olan Hilâl-i Ahmer bayrağını odanın penceresi önüne keşîde ederek şû'beyi küşâd eylemiştir.

Bu sıralarda İkinci İnönü Zaferi münâsebetiyle hamiiyyeten galeyâna gelen ahâlî-i muhtereme Hilâl-i Ahmer'e mu'âvenet zımnında şû'bemize mürâca'at etmeye başlamış olduklarından kendilerine daha ziyâde bir teshîlât ibrâzı için mahallâtta derc-i i'âne etmek üzere şû'bemizce her mahalleden imâm ve muhtarân ve heyet-i ihtiyâriyyeden münâsib zevât bir intihâb tâlî şû'beler ihdâs edilmiş ve bu vechle cem'-i i'âneye çalışılmıştır. Şû'bemize merbût olan Ca'fer Ağa, Osmân Ağa, Râsim Paşa, Hasan Paşa, İkbâliye, İbrâhim Ağa, Mecîdiye, Osmâniye, Zühdü Paşa, Tuğlacı, Göztepe, Erenköy, Sahrâ-yı Cedîd, Kozyatâğı, Su'âdiye, İçerenköy,

(4)

Bostâncı, Maltepe, Kartal, Pendik gibi mahallâtın lâzım gelen teşkilât bu sûretle ikmâl edilerek az zamanda pek çok i'âne cem'ine muvaffakiyyet hâsıl olmuştur.

Yine ahâlî-i muhteremeye teshîlât-ı lâzıme ibrâzı zımnında iskele civârında cadde üzerinde kâin satış barakalarından birisi dahî istikrâ edilerek oraya bir me'mûre hanım ta'yîn edilmiş ve Hilâl-i Ahmer'e âid müzeyyenât eşyâsıyla defter-i sigara ve sâire-i fûrûhtî ve Hilâl-i Ahmer'e i'âne i'tâsını arzu edenlere hemen Hilâl-i Ahmer makbûzunu kat' vazîfesiyle mezkûr me'mûre tavzîf edilmiş idi. Her ne kadar me'mûre hanım altı ay kadar ifâ-yı vazîfe eylemiş ise de ümîd edilen fâide ve kâr te'mîn edilemediğinden mukâvele müddetinin hitâmında mezkûr baraka terk edilmiştir.

Şû'bemizin bidâyet-i teşekkülünde ahâlî-i muhteremeye makbûz mukâbilinde i'âne i'tâsını i'lân zımnında tab' ettirilmiş olan duvâr i'lânları muhtelif mahallâtta duvârlara yapıştırılmış ve ahâlî-i muhteremeyi i'âneye teşvîk maksâdıyla el i'lânları dahî tevzî' kılınmıştır.

Ahâlî-i muhtereme gibi esnâf ile mağaza ve dükkân sâhibleri dahî birer günlük hâsılâtını Hilâl-i Ahmer'imize terk etmekle ibrâz-ı hamiiyyet eylemişlerdir. Şû'bemiz menfa'atine Şark Mûsîkî Cem'iyeti tarafından tertîb edilen konser ile bütün spor kulüplerinin iştirâkiyle İttihâd Spor Kulübü'nde icrâ edilen mu'azzam bir idmân bayramı ve Mısırlıoğlu Bahçesi'nde kezâ tertîb edilen müsâmere şâyân-ı zikr ve şükrândır.

Ramazan bayramında merkez-i umûmiyemizden celb edilen kutular ile sepetler muntazam bir program tahtında küçük hanımlarla küçük efendilere tevzî' edilerek Hilâl-i Ahmer çiçekleri tevzî' ve i'âne-i cem' edilmiş ve şu'bemize yakın bulunan fotoğrafhanede işbu küçük hanımlarla küçük efendilerin fotoğrafları aldırılarak bir ay teşvîk kendilerine hediye edilmiş ve her kutu muhteviyâtı ayrı ayrı bi't-ta'dâd kutu sâhiblerine maktû' makbûz i'tâ kılınmıştır.

8 Haziran 337 târihine müsâdif olan işbu Ramazan Bayramında çiçek hâsılâtı 1124 liraya bâliğ olmuştur. Şu'bemize merbût olmak üzere nizâm-nâme-i dâhiliyemiz mücebince hanımlar şu'besinde ihtiyâc hâsıl olduğundan bu husûsta şu'bemize da'vet edilen Hilâl-i Ahmer a'zâ-yı âmile hanımları tarafından intihâb edilmiş olan hanımlar şu'bemiz dahî hemen ifâ-yı vazîfeye ibtidâr eylemiştir. İşbu hanımlar şu'bemiz; Nâyâb Azmi Hanımefendi

(5)

reîse Ranâ Sâni Hanımefendi kâtibe ve Asiye Reşâd Hanımefendi veznedâr, Âişe Kâmil, Nîre Besim, Nâciye Cimez, Hatice Fâik, Merzûke Tefîk Hanımefendiler de a'zâ olmak üzere teşekkül etmiştir.

Yunân mezâliminden Selimiye Kışlası'na ilticâ bin sekiz yüz kadar muhâcirîn-i islâmiyeye muâvenet zımnında İzzet Efendi Apartmanı'nda ictimâ' eden Cemiyât-ı Hayriyye'ye şu'bemizce de murahhas gönderilerek mezkûr mu'âvenete muhâcirîn'in i'âşesi nokta-i nazarından iştirâk edilmiştir. Selimiye'deki muhâcirîne her ne kadar Hilâl-i Ahmer merkezi umûmiyemizce günde bir mikdâr ekmek tevzî' kılınmakta ise de muhâcirîn müdürîyeti haftada ancak iki gün sıcak yemek tevzî' edebildiğinden şu'bemiz haftada mûtebâkî beş günlük ya'ni ayda yirmi iki günlük sıcak yemek dahî te'mîn zımnında ashâb-ı hamîyyete mürâca'ata karâr vermiş ve tecrübe zımnında yapılan ilk teşebbüste on altı lira kadar bir masrafla bin sekiz yüz muhâcirîn için bir günlük sıcak yemek ihzârına muvaffakiyyet hâsıl olmağla mâhiyye on altı lira i'âne i'tâ edecek Kadıköy'nde yirmi iki zâtın elde edilmesine çalışılmış ve 158 gün bu sûretle işbu muhâcirîn'in i'âşesi te'mîn kılınmıştır.

Muhâcirîn i'âşesiçün zevât-ı âtiye i'tâ-yı i'âne eylemişlerdir:

Guruş

- 15 000 Kadıköy Mühürdâr Kulübü a'zâ-yı kirâmı tarafından
- 12 200 İsmi söylemeyen bir hanımefendi tarafından
- 9 245 Hasan Paşa Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından
- 9 980 Maltepe ahâlî-i muhteremesi tarafından
- 2 500 Müşîr Doktor Ârif Paşa Hazretleri tarafından
- 95 640 Kurban bayramında muhâcirîn i'âşesiçün tevzî' edilen rozet hâsılâtı
- 3 375 Mısırlıoğlu Sineması müste'ciri Niyâzi Bey'in terk eylediği iki günlük hâsılâtı
- 3 200 Şu'bemiz reîsi Süreyyâ Paşa tarafından
- 9 500 Ca'fer Ağa Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından

- 1 600 Serasker Rızâ Paşa merhûm haremi Adeviyye Hanımefendi tarafından
1 600 Serasker Rızâ Paşa mahdûmu Şükrü Paşa tarafından

(6)

- 1 600 Serasker Rızâ Paşa merhûm mahdûmu Ziyâ Bey tarafından
3 200 Tüccârdan Erzurumlu Necib Beyefendi tarafından
1 600 Ma'denci Osmân Bey haremi Lütfiye Hanımefendi tarafından
1 500 Bursa meb'ûs-ı esbakı Memduh Beyefendi tarafından
2 000 Tunuslu Ceylânî bin Ramazan Beyefendi tarafından
1 600 Sa'ib Beyefendi tarafından
1 600 Keresteci Hacı Seyyid Efendi hafîdi Neş'et Beyefendi tarafından
1 600 Çerkeş Şeyhzâde Muhyiddîn Beyefendi tarafından
1 000 Mühendis Ferid Bey zevcesi Fâtıma Feride Hanımefendi tarafından
1 000 Hârrân Şeyhzâde Midhat Beyefendi tarafından
2 600 Mahsûsât-ı Zâtiye İdâresi mu'temedleri tarafından
1 800 Su'âdiye Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından
900 Şu'bemiz veznedârı Zahid Beyefendi tarafından
900 Şu'bemiz a'zâsından Kâsım Cımcöz Beyefendi tarafından
3 360 Bulgurlu ahâlî-i muhteremesi tarafından düğün esnâsında
2 100 Erenköy ahâlî-i muhteremesi tarafından
8 960 Zevât-ı muhtelifi tarafından

164 160

Zevât-ı âtiyede aynen teberrü'âtta bulunmuşlardır:

79	kıyye piring	Adliye veznedârı merhûm Hüseyin Efendi haremi hanımefendi tarafından
101	“ fasulye	Adliye veznedârı merhûm Hüseyin Efendi haremi
1	aded koyun	Tüccârdan Osmân Beyefendi tarafından
100	kıyye fasulye	Bakkâl Receb Kânî Beyefendi tarafından
10	“ soğan	“ “ “ “ “
8	“ Amerikan yağı	“ “ “ “ “

(7)

5	kıyye tuz	Bakkâl Receb Kânî Beyefendi tarafından
1	aded koyun	Mersinli Cemâl Paşa haremi Bediye Hanımefendi tarafından
1	“ “	Müttekâ'id-i ferîk Hasan Kamil Paşa Hazretleri tarafından
1	“ “	Merhûm Behcet Bey kerîmesi Hâdiye Hanımefendi tarafından
1	“ “	Giresunlu Hasan Efendi tarafından
1	“ “	Müşîr Doktor Ârif Paşa Hazretleri tarafından
275	kıyye fasulye	Bakkâl Hâşim Bey tarafından

- 1 aded koyun Şu‘bemiz reîsi Süreyyâ Paşa tarafından
1 “ “ Şu‘bemiz â‘zâsından Kâsım Cımcöz Beyefendi tarafından
1 “ “ Merkez-i umûmiyemiz â‘zâsından Azmi Beyefendi delâletiyle bir hanımefendi tarafından
1 aded koyun Müttekâ‘idinden Şükrü Beyefendi tarafından

Şu‘bemiz delâletiyle cem‘ edilen bir çok çamaşır ve sâire dahî muhâcirîn-i mezkûreye tevzî‘ kılındığı gibi yeni doğmakta olan çocuklar için Hilâl-i Ahmer Hanımlar Merkezi’nden çocuk kundâkları dahî celb edilmiştir. Muhâcirîn-i mezkûre Selimiye Kışlası’nda dünyâya gelen çocuklarının ekserisini bir hâtırâ olmak üzere Selim ve Selime nâmlarıyla tesmiye eylemiştir.

Şu‘bemiz tarafından ihzâr edilen sıcak yemeklerin tevzî‘ine şu‘bemiz â‘zâsı ile şu‘be hanımefendileri nezâret eylemişlerdir.

Şu‘bemizce verilecek müsâmere adedi dahî bi’t-ta‘yîn ilkbahar, yaz, sonbahar, kış müsâmereleri nâmıyla senede dört müsâmerenin i‘tâsına karâr verilmiştir.

337 senesi sonbahar müsâmeresi 15 Eylül 337 târihinde Mısırlıoğlu Bahçesi’nde i‘tâ edilerek aynı zamânda icrâ edilen sünnet düğününde Selimiye’deki beyefendiler tarafından teberrûkan ve fahriyyen icrâ kılınmıştır. Pek pârlâk bir derecede icrâ edilmiş icrâ edilmiş olan

(8)

işbu müsâmere hitâmında sancâk neşîdesi üzerine ahâlî-i muhtereme adına yarış edercesine evrâk-ı nakdiyyeyi sancâğımızın iki tarafına iğneleyerek sancâğımızı evrâk-ı nakdiyye ile setr etmeye çalışmışlar ve huzûrlarında icrâ edilen ta‘addüd netîcesinde 803 lira 98,5 guruş Hilâl-i Ahmer’imize bu sûretle teberru‘ eylemişlerdir. Müsâmere hâsılât-ı sâfiyyesi ise 328 lira 40 guruştan ibâret olmuştur.

Mecrûhîn-i gazât için ayrıca şu‘bemizce cem‘ ve tedârik edilen pek çok mikdârdaki çamaşır dahî merkez-i umûmiyemizde irsâl kılınmıştır. Hanımlar şu‘bemiz dahî büyük bir fa‘âliyet göstererek bi’z-zât bini mütecâviz pamuklu i‘mâl eylemişlerdir. Gekbuze’de Hilâl-i Ahmer menfa‘atine şu‘bemizin murâkabesi altında 19, 20 Teşrinievvel 337 târihinde tertîb ve icrâ edilen sünnet düğününde 4305 lira 90 guruş hâsılât olmağla berâber mezkûr düğün esnâsında galeyâna gelen ahâlî-i hamîyyetmendân tarafından sancâğımız üzerine bir tarafı altın kapaklı bir sâ‘atle 290 lira 95 guruş ta‘lîk edilmiştir.

Gekbuze² ahâlî-i muhteremesiyle mezkûr müsâmere ve düğünü tertîb eden kâimmakâm-ı kazâ Kemâl Bey, dispânser tabîbi Mehmed Muhsin Bey, jândârma bölük kumândânı yüzbaşısı Süheyl İzzet Bey, bahriye mümeyyizlerinden Hakkı Bey, baytar Ömer Lütî Bey, Zükûr Mektebi baş mu‘allimi Abbâs Hilmi Efendi, Zükûr Mektebi

² Gebze

mu'allimlerinden Kemâl Bey ve İbrâhim Mustafa Efendi ve Abdi Sezâi Bey, Harbiye Nezâreti me'mûrlarından Hüseyin Efendi, da'vâ vekîli Osmân Zeki Bey, eşrâftan Kâtibzâde Hâfız Ali Efendi, eşrâftan Mollazâde Abidah Efendi, eşrâftan Belediye re'isi İzzet Efendi, eşrâftan Kandilcizâde İsmâil Ağa, eşrâftan Âkifzâde İsmâil Ağa, eşrâftan Hacı Hüseyinzâde Fahri Ağa, eşrâftan Tekdurmaz Hüseyin Ağa, eşrâftan bahçivân Mehmed Ağa ve bir çok hanımlar gibi zevât-ı muhteremenin gösterdikleri ulu hamîyyet ilhâk şâyeste-i şükrân-ı azîmdir.

337 senesinde şu'bemiz tarafından 245 kadar tezkere ve tahrîrât muhtelif mahallere isdâr edilmiştir.

Şu'bemize 337 senesinde büyük yardım eden zevât ve cem'iyetler bervech-i âtîdir:

Guruş

100 000	Şehzâde Abdülkadir Efendi Hazretleri tarafından
4 965	Şehzâde Mehmed Âbid Efendi Hazretleri tarafından

(9)

35 250	Müşîr Doktor Ârif Paşa Hazretleri tarafından
20 000	Şu'bemiz re'isi Süreyyâ Paşa tarafından
18 055	Kadıköy Kırâ'athânesi müste'ciri Ali Asfer Efendi tarafından
7 000	Zühdü Paşa Mahallesi'nde Çerkeş Şeyhzâde Muhyiddin Bey ve haremi hanımefendi tarafından
6 000	Maltepe eşrâfından Kemâhlı Hüseyin Çavuş tarafından
5 250	Doktor Niyâzi İsmet Bey ve âilesi tarafından
5 000	Kızıltoprâk'ta Posta ve Telgrâf Fen Müşâvirliği'nden mütekâ'id Râfet Beyefendi tarafından
5 000	Müşîr merhûm Şevket Paşa haremi hanımefendi tarafından
5 000	Merhûm Reşid Paşa haremi Şekîbe Hanımefendi tarafından
5 000	Bahriye hukûk müşâviri Hâlis Bey delâletiyle Almanya'da bulunan bir vatandaş tarafından
5 000	Şu'bemiz veznedârı Zâhid Beyefendi tarafından
5 000	Şu'bemiz â'zâsından Kâsım Cımcöz Beyefendi tarafından
5 000	Mersinli Cemâl Paşa haremi Bedriye Hanımefendi tarafından

10 000	Kadıköy İskeleyi Hamalları Cem'iyeti tarafından
30 000	Çamlıca İnâs Sultânîsi tarafından
10 000	Kadıköy Arabacılar Cem'iyeti tarafından
3 790	Moda İnâs Numûne Mektebi tarafından
3 815	Mâhfirûz Mektebi tarafından
34 850	Şark Mûsikî Cem'iyeti tarafından 19 Mayıs 337 târihinde verilen müsâmere hâsılâtı
13 395	Kadıköy Sultânîsi tarafından

4 230 Kadıköy otomobilcileri tarafından
3 060 Kuleli İ'dâdî-i Askeriyyesi talebesi tarafından
31 790 Süleymânîye Ahz-ı Askeriyye Şu'besi'nden Safder Beyefendi delâletiyle

(10)

Guruş

74 770 Ca'fer Ağa Mahallesi ahâlî-i hamîyyetmendânı tarafından
88 560 Osman Ağa “ “ “ “
33 775 Hasan Paşa
16 920 İbrahim Ağa
219 600 Zühdü Paşa ve Tuğlacı mahalleleri ahâlî-i hamîyyetmendânı tarafından
51 615 Göztepe mahallesi “ “ “
63 495 Erenköy “ “ “ “
12 390 Nardibanköy³ “ “ “ “
37 530 Rasim Paşa “ “ “ “
8 000 Bostancı “ “ “ “
60 040 Maltepe Karyesi “ “ “ “
51 700 Kartal “ “ “ “
10 500 Yakacık “ “ “ “
12 200 Mecidiye “ “ “ “
5 290 Pendik “ “ “ “
3 000 Osmaniye “ “ “ “
33 590 Yeldeğirmeni Musevî Cem'âtı tarafından

5 800 Kuşdili Tiyatrosunda portakal müzayedesı hasılâtı

25 530 Asya Gazinosunda bir demet çiçek vesaire müzayedesı hasılâtı

11 445 İçerenköyü'nde 29 Eylül 337 tarihinde icrâ kılınan sünnet düğününde

Gazi Edhem Paşa hazretlerinin Dömeke Kal'asına keşide eyledikleri tarihî

Türk sancağına te'allık olunan

5 350 Kuşdili sinema müsteciri Levon Servoçikyan Efendinin 7 Mayıs 337 de

³ Merdivenköy

teberru‘ eylediği sinema hâsılâtı

2 615 27 Eylül 337 de İttihad Spor Klubünde icrâ kılınan idman müsabakası hâsılâtı

(11)

7 620 Mısırlıoğlu Sineması’nda 27 Mayıs 337’de icrâ edilen sinema hâsılâtı
21 660 İçerenköyü’nde 29 Eylül 337 târihinde icrâ kılınan sünnet düğünü hâsılâtı
4 500 Moda Apollon Sineması’nın 2 Kanunievvel 337’deki hâsılâtı

Nizâm-nâmemiz mu‘cebince Hilâl-i Ahmer madâlyalarıyla taltîf iktizâ edip merkez-i umûmiyemize arz olunan zevât ise bervech-i âtîdir:

Şehzâde Abdülkadir Efendi Hazretleri’ne	Altun
Kadıköy Kırâ’athânesi müste’ciri Ali Asfer Efendi’ye	Tunç
Gekbuze kâimmakâmı Kemâl Bey’e	“
Eşrâftan Kâtibzâde Hâfız Ali Efendi’ye	“
“ Âkifzâde Halil Efendi’ye	“
“ Mollazâde Abidâh Efendi’ye	“
Bahriye mümeyyizlerinden Hakkı Bey’e	“
Belediye reîsi İzzet Efendi’ye	“
Eşrâftan Kandilcizâde İsmâil Ağa’ya	“
“ Âkifzâde İsmâil Ağa’ya	“
“ Hacı Hüseyinzâde Fahri Ağa’ya	“
“ Tekdurmaz Hüseyin Ağa’ya	“
“ bahçivân Mehmed Ağa’ya	“

337 senesine âid şu‘bemizin dokuz aylık hulâsa-i vâridâtı bervech-i âtîdir:

1 458 460 gurus Maktû‘ makbûz mukâbili derc olunan i‘ânât
731 581 25 “ Bilâ makbûz şu‘bemizce derc olunan i‘ânât
64 500 “ Maktû‘ makbûz mukâbili merkez-i umûmiyemiz müsâmeresi hâsılâtı
27 700 “ Â‘zâ-yı âmile ta‘ahhüdât senevîsi

2 282 241 25

Hulâsa-i masârifât ise:

1 837 460,05 gurus Merkez-i umûmiyemiz veznesine irsâl edilen

(12)

26 250	“	Anadolu mecrûhîn-i gazâtına şu‘bemizce Feshâne’den mübâya‘a edilen çamaşır bedeli
165 103,20	“	Selimiye Kışlası’ndaki muhâcirîn i‘âşesine sarf edilen
56 924	“	Anadolu mecrûhînine pamuklu i‘mâliçün sarf edilen
99 426	“	Şu‘bemizin masârif te’sîsiyyesi ve müstahdemini masârifâtıyla bedel-i icârı
97 028	“	338 senesine devr edilen

2 282 241,25		

337 senesinde şu‘bemizce derc ve i‘mâl ve mübâya‘a edilen çamaşır ve pamuklu dahî:

686	aded gömlek	Ahâlî-i muhtereme tarafından teberru‘ edilen
686	“ don	“ “ “ “ “
454	çift çorap	“ “ “ “ “
104	aded pamuklu	“ “ “ “ “
224	“ muhtelif eşyâ	“ “ “ “ “
250	“ gömlek	Bedeli ahâlî-i muhtereme tarafından i‘tâ edilip şu‘bemiz tarafından mübâya‘a edilen
250	“ don	Bedeli ahâlî-i muhtereme tarafından i‘tâ edilip şu‘bemiz tarafından mübâya‘a edilen
250	çift çorap	Bedeli ahâlî-i muhtereme tarafından i‘tâ edilip şu‘bemiz tarafından mübâya‘a edilen
1014	aded pamuklu	Bedeli ahâlî-i muhtereme tarafından i‘tâ edilip şu‘be hanımları tarafından i‘mâl edilen

337 senesinde şu‘bemizin mahâllâtdaki heyet-i fa‘âleleriyle mu‘temedleri:

[Ca‘fer Ağa Mahallesi]

Hırka-i sa‘âdette Hacı Ahmed Bey, Bahriye binbaşılığın mütekâ‘id Ahmed Bey, imâm-ı mahalle Mustafa Efendi, tüccârdan Ca‘fer Efendi

[Osmân Ağa Mahallesi]

Kars müstantık-ı sâbıkı Burhan Bey, Divân-ı Muhâsebât mümeyyizlerinden Nâhid Bey, Burdur bidâyet â‘zâ-yı sâbıkasından Sabri Bey, Süvârî yüzbâşısı Nizâmeddin Bey, me’mûrîn-i rusûmiyeden Ahmed İhsan Bey

(13)

[Râsim Paşa Mahallesi]

Mütekâ‘id-i ferîk Hasan Kamil Paşa, Miralây Sâmi Bey, tahsîl şu‘besi me’mûrlarından Sâmi Bey, Süleymâniye Ahz-ı Asker Şu‘besi reîsi Safder Bey, Bahriye binbaşılardan Ya‘kûb Bey, Bahriye binbaşılardan Ziyâ Bey

[Hasan Paşa Mahallesi]

Cem'iyet-i Belediye mümeyyiz-i esbakı Hüsameddin Bey, imâm-ı mahalle İbrâhim Efendi, Muhtâr Necib Bey

[Zühdü Paşa Mahallesi]

Adana vâli-i esbakı Nâzım Bey, mirlivâlıktan mütekâ'id Câvid Paşa, Zühdü Paşa dâmâdı Âgâh Bey, Şûrâ-yı Devlet â'zâlığından mütekâ'id Nazif Surûrî Bey, Doktor Câvid Bey, Meclis-i Meb'ûsân mümeyyizlerinden Ziyâ Bey, muhtâr Gâlib Bey, imâm Ali Rızâ Efendi

[Tuğlacı Mahallesi]

Sarh-ı emîn sâbıkı Hacı Gâlib Bey, sertabîb-i esbak Hacı Ahmed Bey, Divân-ı Muhâsebât müdde'î-i umûmiyesi Fethi Bey, dâvâ vekîli Cemâl Bey, tüccâr Tevfik Bey, muhtâr-ı evvel Fâ'ik Bey, muhtâr-ı sâni Lutfî Bey, imâm İsmâil Efendi

[Göztepe Mahallesi]

Re'fet Paşa Hazretleri'nin hemşîreleri Melek Hanım, Doktor Rıf'at Hüsameddin Paşa haremi Sabiha Hanım, Hüsnü Paşa haremi Nâciye Hanım, musâhib-i esbak Nâdir Ağa, Ankara evkâf müdür-i esbakı Râgıb Bey, müe'zzin Mehmed Efendi

[İbrâhim Ağa Mahallesi]

Mütekâ'idinden Abdülvehhâb Bey, muhtâr-ı sâni Tal'at Bey, iş'âr me'mûru Mustafa Efendi

[Merdivenköy]

Âsaf Bey, Haydar Bey, pehlivân Neş'et Efendi

[İçerenköy]

Kâimmakâm Hidâyet Bey, imâm Tâhir Efendi, İsmâil Efendi

[Kartal]

Muhtâr Cemâl Bey, Hüsnü Efendi

(14)

[Pendik]

İmâm Osmân Efendi, Seyr-i Sefâ'in me'mûrlarından Hafız Hüsnü Efendi

Erenköyü'nde şu'bemiz müte'addidi : Mu'allim Su'âd Bey

Osmâniye Mahallesi'nde şu'bemiz müte'addidi : Muhtâr-ı evvel Osmân Bey

Mecîdiye “ “ “ : Muhtâr-ı sâni Hüseyin Efendi

Bostâncı “ “ “ : Muhtâr-ı evvel Mahmud Bey

Maltepe karyesinde “ “ “ : Baytar kolağâlığından mütekâ'id belediye reîsi Selahaddin Bey

(15)

338 Senesi

Şu‘bemiz bir taraftan derc-i i‘âneye devâm ederek mukarrer etmez vechle şu‘bemizin kış müsâmeresi için îcâb eden tertîbâta tevessül ile 18 Şubat 338 târihinde Kuş Dili Tiyatrosu’nda Mâbeyn İncesaz Heyeti’nin ve Dârü’l-bedâyi’n iştirâkiyle mükemmel bir müsâmere i‘tâ eylemiştir. Hâsılât-ı sâfiyye 524 lira 59 guruş otuz paraya bâli olmuştur.

Hilâl-i Ahmer menfa‘atine olmak üzere şu‘bemizce tab‘ ve ihzârı kararlaştırılan muhtelif fiy’ât ve şekilde mekteb defterleri dahî yirmi altı bin küsur adede olmak üzere ikmâl ettirilerek bu husûsta 686 lira 22,75 guruş sarf edilmiş ve mekteblere tevzî‘ne teşebbüsle piyâsada satılmakta olan defterlerden daha ucuz bir sûrette mevki‘-i fûrûhte konularak bu sûretle hem talebe ve tâlibânın istifâdelerine hizmet edilmiş ve hem de Hilâl-i Ahmer’imize bir menfâ‘at te‘mînine çalışılmıştır.

Çamlıca İnâs Sultâniyesi müdürü Âkil Beyefendi ile müdürresi Sâmiye Hanımefendi ve Heyet-i Ta‘limiyyesi ve tâlibâtı tarafından kendi el işlerinden ve ba‘zı hedâyâdan tertîb edilen piyângo dahî şu‘bemizin murâkabesi tahtında 2 Nisan 338 Pazar günü keşîde edilerek işbu piyângonun hâsılâtı olan bin lira mezkûr tâlibâtın arzusu vechle ve merkez-i umûmiyemiz vâsıtasıyla Ankara’da Mustafa Kemâl Paşa Hazretlerine şühedâ-i îtâm ve arâmiline sarf edildiğine dâ’ir paşa-yı müşârün-ileyhten vurûd eden telgrâf mekteb-i mezkûr idâresine tevdi‘ edilmiştir. Piyângo keşîdesi günü tâlibâtın emek sârf ederek pek mükemmel bir sûrette işlemiş oldukları pek çok zîkıymet elişleri gâyet güzel bir sergi hâlinde teşhîr edilmiş ve delâletiyle celb edilmiş olan mâbeyn mûsîkesi dahî icrâ-yı terennüm ederek pek çok med‘uvvîn dahî hâzır bulunmuş idi. Müdür-i mekteb Âkil Beyefendi tarafından îrâd edilen nutka şu‘bemiz nâmına mukâbil bir nutkla cevâb verilmiş ve tâlibâtın şâyan-ı tebrîk olan el işleriyle hissiyât-ı vataniyyelerine ayrıca arz-ı teşekkür olunmuştur.

(16)

29 Mayıs 338 Ramazan bayramında ahâlî-i muhteremeye tevzî‘ edilecek rozetler için dahî şu‘bemizce tertîbât-ı lâzıme ahz edilmiş ve merkez-i umûmiyemizden edilen müsâ‘ade üzerine umûm-ı Üsküdâr havâliyesiyle Boğaziçi’nin Anadolu sâhilindeki bi’l-cümle karyelere ve Gekbuze’ye ve Yarımca’ya kadar Hilâl-i Ahmer kutularıyla sepetler ve rozetler irsâl edilerek bu sûretle 2889 lira 45 guruş 35 para bir hâsılât te‘mîn kılınmıştır.

29 Haziran 338 târihinde şu‘bemiz tarafından tertîb ve ihzâr edilmiş olan ilkbahar müsâmeremiz maa‘l-esef büyük bir hâsılât te‘mîn edememiş ve bu hâsılât-ı sâfiyye 75 lira sekiz guruşa bâliğ olmuştur.

20 Temmuz 338 târihinde Erenköy İnâs Sultânîsi müdürü Mâhir Beyefendi ile müdüresi Leman Hanımefendi ve tâlibâtı tarafından şu‘bemizin taht-ı murâkabesinde tertîb ve ihzâr edilmiş olan ve tâlibâtın el işleriyle hediye eyledikleri eşyâdan mürekkeb piyângodan dahî 1751 liralık bir vâridât Hilâl-i Ahmer’e teberru‘ edilerek merkez-i umûmiyemiz vesâtetiyle evlâd-ı şühedâ için Ankara’da Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri’ne irsâl kılınmıştır mekteb salonlarında teşhîr edilmiş olan sergi hâlindeki mezkûr eşyâ hakikat hâlde pek dil-firîb bir sûrette tanzîm kılınmış ve salonlar bütün kadın zarâfet ve inceliğiyle tezyîn edilmiş idi. Rengârenk sancâk ve filâmalarla müzeyyen mektebin bahçesinde dahî şu‘bemiz delâletiyle celb edilmiş olan mâbeyn mûzîkası terennüm etmiş ve med‘û hanımlardan pek çoğu hâzır bulunmuş idi. Müdür-i mekteb Mahir Beyefendi tarafından îrâd edilen nutka şu‘bemiz tarafından cevâb verilerek hey‘et-i ta‘limiyye ile tâlibâta tebrîkle berâber teşekkür edilmiştir.

Gerek Ramazan ve gerekse de Kurban Bayramlarından Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti’ne tebrîği mütezammin şu‘bemiz tarafından keşîde edilen telgrâflara bervech-i âtî cevâblar ahz olunmuştur:

1- Dersa‘âdet’te Kadıköy Hilâl-i Ahmer Cem‘iyyet-i Riyâseti’ne
İyd-ı sa‘îd-i fitrın tebrîğini muhtevî telgrâfnâmeleri hey‘et-i umûmiyede kırâ‘at edildi
bu vesîle ile de izhâr edilen hissiyâtın dolayı teşekkür olunur efendim 3-6-338
Büyük Millet Meclisi reîs-i sâni
Hüseyin Raûf

(17)

2- Kadıköy Hilâl-i Ahmer Riyâsetine
Bayram tebrîğini hâvî telgrâfnâmeniz heyet-i umûmiyede okundua arz-ı teşekkür olunur efendim 15 Ağustos 338
Türkiye Büyük Millet Meclisi reîsi
Mustafa Kemâl

27 Ağustos 338 Afyonkarahisârı’nda muzaffer ordumuzun ihrâz eylediği galebe üzerine Hilâl-i Ahmer’imize mu‘âvenet için galeyâna gelen erbâb-ı hamîyyetten derc-i i‘âne zımnında vakt-i fevt etmeksizin şu‘bemiz Boğaziçi sâhilinin Anadolu sâhilindeki karyelerle umûm-ı Üsküdâr ve havâlisine ve Kadıköy mülhakâtıyla Anadolu Şimendüfer hattı boyunca Gekbuze’ye Yarımca’ya kadar olan karyelerde hemen teşkîl edilen hey‘et-i fa‘âleler ve mu‘temed-i zevât ma‘rifetiyle tertîbât-ı lâzime ahz edilerek pek çok mikdârda cem‘-i i‘âneye muvaffakiyyet hâsıl olmuştur.

Bu sene zarfında şu‘bemize en büyük mu‘âvenet eden zevât ile mahallât ve cem‘iyyetler bervech-i âtîdir:

Guruş

- 43 500 Doktor Müşîr Ârif Paşa Hazretleri tarafından
10 000 Serasker merhûm Rızâ Paşa haremî Adeviyye Hanımefendi tarafından
10 000 “ “ “ “ mahdûmu Şükrü Paşa tarafından
10 000 “ “ “ “ “ Ziyâ Bey tarafından
5 000 Posta ve Telgrâf Nezâreti Fen Müşâvirliği’nden mütekâ‘id Re’fet Bey tarafından
5 500 Doktor Niyâzi İsmet Bey ve haremî hanımefendi tarafından
10 000 Bursa vâli-i esbakı Halil Paşa Hazretleri tarafından
5 000 Vanıköyü’nde tüccârdan el-kitâbzâde Reşid Bey tarafından
5 465 Kadıköyü’nde sebzeçi ve sütçü Tevfik Ağa tarafından
20 000 Caddebostân’da pazar kayıkcısı İnebolu’da İlişli Hacı Mahmud oğullarından Japon
İsmâil kaptân tarafından
10 000 Gekbuze eşrâfından Âkifzâde Kadir Ağa tarafından
10 000 “ “ Hacı Mehmed Ağazâde Kadir Ağa tarafından

(18)

guruş

- 5 000 Vanıköyü’nde bandırmalı Hacı Hâfız Sâmi Bey tarafından
12 500 Şu‘bemiz reîsi Süleymân Paşa ile haremî hanım ve kerîmesi hanım tarafından
5 000 Âdile Sultân hazretleri tarafından
6 000 Rukiye “ “ “
50 000 Tüccârdan merhûm İlyâs Bey ve mahdûmu Receb Beyefendi tarafından
9 000 Hâkân merhûm Abdülhamid-i sâninin üçüncü kadını Müşfike ve Nâciye kadın
efendiler tarafından
6 000 Şeyhzâde Mehmed Âbid Efendi tarafından
10 000 Prenses Tevhîde Nedîm Hanımefendi tarafından
10 000 “ “ “ “ birâderi Ali Haydâr Beyefendi tarafından
10 000 “ “ “ “ “ Sâlih Beyefendi tarafından
10 000 Beykoz’da gazinocu Halil Bey tarafından

Mahallât

- 16 350 Vanıköy ahâlî-i muhteremesi tarafından
7 000 Kadıköy Mecîdiye Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından
3 800 “ Osmâniye “ “ “ “ “
3 195 Üsküdâr Arakiyecî Hacı Mehmed Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından
13 250 “ Hayrettin Çavuş “ “ “ “ “
7 820 Erenköy Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından
28 000 Üsküdâr Rum Mehmed Paşa Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından
13 200 “ İhsâniye “ “ “ “ “

13 000 “ Muhâsebe-i Husûsiyyesi tarafından
20 830 İçerenköy ahâlî-i muhteremesi tarafından
56 750 Kadıköy Ca‘fer Ağa Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından
73 595 Zühdü Paşa ve Tuğlacı Mahalleleri “ “ “
11 780 Merdivenköy ahâlî-i muhteremesi tarafından
15 655 Pendik “ “ “
18 635 Selimiye Ahz-ı Asker Şu‘besi tarafından

(19)

52 635 Kadıköy Osmân Ağa Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından
27 920 Anadolu Hisâr “ “ “ “
69 315 Kadıköy Hasan Paşa “ “ “ “
20 010 Kandilli ahâlî-i muhteremesi tarafından
8 000 Maltepe İnzibat Kumândânlığı delaletiyle
25 150 Maltepe ahâlî-i muhteremesi tarafından
101 520 Sahrâ-yı Cedîd Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından
26 595 Su‘âdiye “ “ “ “
16 675 İkbâliye “ “ “ “
2 500 Üsküdâr Evliyâ Hoca Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından
103 000 Anadoluhisâr Göksu Yeni Mahalle “ “ “
78 000 Göztepe ahâlî-i muhteremesi tarafından
16 350 Kozyatağı “ “ “
8 260 Üsküdâr Selman Ağa Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından
8 685 Seyr-i Sefâ’in İdâresi Kadıköy iskele me’mûrları tarafından
12 000 Üsküdâr Ayazma Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından
4 660 “ Salacak “ “ “ “
6 000 “ Kefçedede “ “ “ “
22 435 Bostâncı “ “ “ “
39 550 Üsküdâr Selimiye “ “ “ “
18 225 “ Gülfem Hâtun “ “ “ “
13 935 “ Tavâşî Hasan Ağa Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından
12 165 “ Kazasker Ahmed Efendi “ “ “ “
5 000 Beykoz’da Mahmud Şevket Paşa karyesi ahâlî-i muhteremesi tarafından
20 000 “ Akbaba “ “ “ “
18 685 Anadolu Kavağı “ “ “ “
5 000 Beykoz’da Dereseki “ “ “ “

(20)

guruş
82 980 Beykoz ahâlî-i muhteremesi tarafından
11 420 Anadolu Kavağı “ “ “
16 660 Üsküdâr Ahmed Çelebi Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından

20 530	Kadıköy İbrâhim Ağa	“	“	“	“
7 110	Çamlıca’da Bulgurlu	“	“	“	“
24 135	Kartal karyesi		“	“	“
27 500	Kadıköy Polis Merkez me’mûrîni tarafından				
20 500	Çamlıca’da Ümrâniye karyesi ahâlî-i muhteremesi tarafından				
3 800	Üsküdâr Sinan Paşa Mahallesi	“	“	“	“
7 600	“ Arakiyeci Hacı Ca’fer Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından				
4 000	Çamlıca’da Kısıklı	“	“	“	“
3 280	Üsküdâr Selâmi Ali Efendi	“	“	“	“
5 390	“ Hâce Hüsnâ Hâtun	“	“	“	“
20 000	Tuzla karyesi		“	“	“
40 300	Haydarpaşa Musevî Cem’âtî tarafından				
95 225	Âlemdağı’nda Sultân Çiftliği, Reşâdiye, Âlemdar, Çekmeköy, Küçükbakkâl, Sarıgâzi, Dudullu karyeleri tarafından				
4 200	Üsküdâr Derebâlî Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından				
42 000	“ İnzibât Kumândânlığı’ndan				
10 000	Paşabahçe ve Polonezköy ahâlîsi tarafından				
9 175	Üsküdâr Karadavud Paşa Mahallesi ahâlî-i muhteremesi tarafından				
2 800	“ Vâlide-i Atîk	“	“	“	“
11 600	Kartal kazâsı dâhilinde Kurtköy karyesi ahâlî-i muhteremesi tarafından				
5 700	“ “ “ Dolayoba	“	“	“	“
5 400	“ “ “ Samandıra	“	“	“	“
7 150	Maltepe’de Başbüyük	“	“	“	“
38 000	Haydarpaşa Emniyet Müfettişliği Kontrol Kalemi tarafından				

(21)

6 005	Kartal kazasında Dolayoba karyesi ahali-i muhteremesi tarafından				
5 860	Üsküdar İmrahor Mahallesi	“	“	“	“
3 985	Kartal kazasında Kurna Köy	“	“	“	“
10 408	Üsküdar Pazarbaşı	“	“	“	“
10 530	Gekbuzeye tâbi’ Cum’a karyesi	“	“	“	“
10 500	“ “ Orhanlı	“	“	“	“
20 000	“ “ Tepe viran	“	“	“	“
10 000	“ “ Balçık	“	“	“	“
7 000	“ “ Mudurlu	“	“	“	“
11 750	“ “ Köseler	“	“	“	“
10 600	“ “ Tavşanlı	“	“	“	“
11800	“ “ Demirciler	“	“	“	“

7 300	“	“	Çerkesli	“	“	“	“
7 200	“	“	Akviran	“	“	“	“
11 350	“	“	Denizli	“	“	“	“
3 100	“	“	Kahallı	“	“	“	“
2 700	“	“	Bağcılar	“	“	“	“
4 200	“	“	Kargalı	“	“	“	“
2 600	“	“	Duraklı	“	“	“	“
2 100	“	“	Melemezli?	“	“	“	“
800	“	“	Ayayışlı	“	“	“	“
800	“	“	Kancılı	“	“	“	“
1 800	“	“	Hatibler	“	“	“	“
1 600	“	“	Ahlatlı	“	“	“	“
1 900	“	“	Metayer?	“	“	“	“
6 000	“	“	Yapalı	“	“	“	“
10 000	“	“	Taşköprü nâhiyesinde Himmetli Dîvânı ahâlî-i muhteremesi tarafından				
8 050	“	“	Sunduklu karyesi ahâlî-i muhteremesi tarafından				

(22)

guruş								
10 500	“	“	Taşköprü nâhiyesinde Kaşıklı Divânı		ahâlî-i muhteremesi tarafından			
4 275	“	“	“	“	Osmânlı nâhiyesi	“	“	“
13 050	“	“	“	“	Çavuşlu Divânı	“	“	“
6 110	“	“	“	“	Kara Ya‘kublu Divânı	“	“	“
9 150	“	“	“	“	Şemseddin Divânı	“	“	“
6 580	“	“	“	“	Kutluca Divânı	“	“	“
6 280	“	“	“	“	Na‘ib ve Elmacık Divânı	“	“	“
10 000	“	“	“	“	Karagöllü Divânı	“	“	“
10 000	“	“	“	“	Cu‘ma Divânı	“	“	“
8 500	“	“	Mua‘llim karyesi ahâlî-i muhteremesi tarafından					
8 000	“	“	Ali Hocalar Divânı		“	“		
7 920	“	“	Kırçe Ali	“	“	“		
33 175	“	“	Darıca karyesi		“	“		
30 000	“	“	Tavşancıl		“	“		
30 100	“	“	Aydınlı		“	“		
6 100	“	“	Eskihisâr		“	“		
116 495Gekbuze ahâlî-i muhteremesi tarafından								

9 675 Taşköprü “ “ “
25 000 Hereke “ “ “
50 000 Hereke Fabrikası me‘mûr ve müstahdemîni tarafından
4 400 Molla Fenâri karyesi ahâlî-i muhteremesi tarafından

Müsâmereler

5 825 Üsküdâr Gülfem Hâtun Mahallesinde sünnet düğünü hâsılâtı
7 620 “ Hamza Fakih “ “ “ “
9 350 “ Selimiye Mahallesinde sünnet düğünü hâsılâtı
9 215 “ Karacaahmed Edhem Efendi Kahvesi eğlencesi hâsılâtı

9 215

(23)

guruş
8 860 Üsküdâr Park Sineması hâsılâtı
2 960 “ Tunus Bağı sünnet düğünü hâsılâtı
4 190 “ Vâlîde-i Atîk “ “ “
16 120 “ Karadavud Paşa müsâmeresi hâsılâtı
8 300 “ Selâmi Ali Efendi Mahallesi sünnet düğünü hâsılâtı
5 165 “ At pazarı “ “ “ “
9 405 “ Ayazma “ “ “ “
8 635 “ İcâdiye “ “ “ “
1 135 “ “ sünnet düğününde çiçek hâsılâtı
15 135 Erenköy Sefâ Bahçesi Hilâl-i Ahmer müsâmeresi duhûliyye hâsılâtı
23 650 Üsküdâr Ayazma sünnet düğünü hâsılâtı
3 020 Mısırlıoğlu Sineması’nın 15 Eylül 338 hâsılâtı
3 020 Kuşdili “ 18 “ “ “
12 920 Üsküdâr Kefçedede Mahallesi sünnet düğünü hâsılâtı
12 050 Kartal’da Soğanlık karyesi “ “ “
22 750 “ güreş müsâmeresi hâsılâtı
49 760 İttihâd Spor Kulübü’nde 2 Teşrînisânî 388 Re’fet Paşa Hazretleri’nin teşrîfleri
müsâmeresi hâsılâtı
1 283 Mısırlıoğlu Sineması hâsılâtı
6 003 Apollon Sineması hâsılâtı

Cem‘iyyât ve Mekâtib

17 235 Kadıköy yük arabacıları tarafından
15 000 “ binek “ “

40 000 Üsküdâr otomobilcileri tarafından
6 900 Kadıköy Müslümân otomobilcileri tarafından
17 000 Üsküdâr iskelesi kayıkçıları tarafından
5 000 “ yük iskelesi hamâlları “
9 580 “ arabacıları “

(24)

guruş
5 000 Kadıköy iskele hamâlları “
17 600 Duhân Osmânî Anonim Şirketi Üsküdâr Şu‘besi kaz amelesi tarafından
6 500 Kadıköy kayıkçıları tarafından
10 600 Çamlıca İnâs Sultanîyesi tâlibâtı tarafından
5 340 Kadıköy kuru kahvecileri “
1 825 Kadıköy Sultanî talebesi “
2 350 Kadıköy sucu esnâfı tarafından
1 600 “ aşçı “ “
2 500 “ şekerçi “ “
4 500 Üsküdâr Paşalimanı hamâlları tarafından
4 000 Altunizâde Numûne Mektebi “
3 660 Moda İnâs Numûne Mektebi tarafından
3 000 Bostâncı hanımları “
2 080 Anadolu Demiryolu kumpanyası Müslüman müstahdemîni tarafından
7 780 Gekbuze İnâs Sultanîyesi mu‘allimleri tarafından
10 050 “ Reji İdâresi me’mûr ve müstahdemîni tarafından
7 200 “ me’mûr mu‘allim ve mu‘allimleri tarafından
975 Kartal İnâs Mektebi tâlibâtı tarafından

- Müzayedeler -

13 200 Üsküdâr Arakiyeci Hacı Mehmed Mahallesi’nde loca müzâyesesi
6 315 Erenköy istâsyonunda tavuk müzâyesesi
1 940 “ Sineması’nda çiçek “
6 125 Üsküdâr Gülfem Hâtun sünnet düğününde yorgân müzâyesesi
4 830 “ “ “ arslân heykeli “
5 840 Anadoluhisârı’nda kuzu ve yüzük müzâyesesi
2 880 “ “ horoz ve sâire “

(25)

guruş
2 885 Kandilli’de Cevâd Behcet Bey’in heykeli müzâyesesi
3 360 “ bahçivân Kâmil Ağa’nın tatlı takımı müzâyesesi
1 730 “ Doktor Ömer Nâzım Bey’in heykeli müzâyesesi

- 3 405 Su‘âdiye Mahallesi’nde kuzu müzâyesesi
8 880 Üsküdâr Hamza Fakih Mahallesi’nde Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri’nin resmi müzâyesesi
12 380 Tuğlacı Mahallesi’nde fener müzâyesesi
22 710 Kadıköy arabacıları tarafından karpuz müzâyesesi
7 200 Üsküdâr Kefçedede Mahallesi’nde çiçek “
1 300 “ “ “ baston “
6 030 Bostancı’da karpuz müzâyesesi
13 100 Selimiye sünnet düğününde Edirne’de Selimiye Câmi‘-i Şerîfi şekerlemesi müzâyesesi
3 785 Üsküdâr’da Karacaahmed’de Edhem Efendi Kahvesinde Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri’nin resmi müzâyesesi
920 Üsküdâr’da Karacaahmed’de Edhem Efendi Kahvesinde yüzük müzâyesesi
1 600 “ Gülfem Hâtun Mahallesinde sâ‘at müzâyesesi
80 000 Kanlıca’da oğlak müzâyesesi
25 000 “ heykel “
11 100 Beykoz Yalı Köyü’nde Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri’nin resmi müzâyesesi
1 085 Kadıköy’ünde Ulu Câmi‘-i Şerîfi resmi müzâyesesi
3 660 Üsküdâr İskelesi’nde kurban derisi müzâyesesi
22 885 “ Yeni Câmi-i Şerîf karşısında Vezirzâde Kadrî ve Ahmed Beylerle Şehîme Hanım’ın sancâk müzâyesesi
1 760 Üsküdâr Park Sineması’nda müzâyede hâsılâtı
5 540 Tunus Bağında sünnet düğününde levhâ müzâyesesi
28 500 Kısıklı’da Mahmud Şevket Paşa madâlyası müzâyesesi
6 685 Üsküdâr’da Vâlîde-i Atîk Mahallesi’nde levhâ müzâyesesi
5 800 “ “ “ sünnet düğününde Edirne sabunu müzâyesesi
3 750 “ Karadavud Paşa Mahallesi’nde kurban derisi müzâyesesi

(26)

guruş

- 8 135 Üsküdâr’da Karadavud Paşa Mahallesi’nde 313 Yunân Muhâberesi musavver mendil müzâyesesi
1 460 “ “ “ “ diğer müzâyedeler hâsılâtı
4 610 “ Selamî Ali Efendi Mahallesi’nde heykel müzâyesesi
25 900 “ At Pazarı’nda tosun müzâyesesi
2 960 “ “ “ ayva “
12 750 “ Ayazma sünnet düğününde câmlı köşk müzâyesesi
12 455 “ İcâdiye “ “ Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri’nin resmi müzâyesesi
1 630 Pendik’de portakal müzâyesesi
21 950 Kuşdili Bahçesi’nde 16 Ağustos 338 târihinde Hilâl-i Ahmer sancâğına ta‘lîk olunan
11 100 Mısırlıoğlu Tiyatrosu’nda 6 Eylül 338 târihinde milli sancâğına ta‘lîk olunan
2 540 Kadıköy’ünde şekerleme müzâyesesi
1 153 Merdivenköyü’nde sigara müzâyesesi

- 6 935 Kuşdili Çayırı'nda def müzâyesesi
9 305 Bulgurlu'da Meserret Bahçesi'nde su takımı müzâyesesi
3 420 ⁴Libâde'de çiçeklik müzâyesesi
90 215 Hasan Paşa Mahallesi'nde Misâk-ı Millî levhâsıyla koç ve sâ'ire müzâyesesi
70 000 Beykoz Yalı Köyü'nde tezâhürâtta müzâyesesi hâsılâtı
49 080 Paşabahçesi'nde Mustafa Kemâl Paşa Parkı'nda tezâhürâtta müzâyesesi hâsılâtı
11 355 Üsküdâr'da müzâyede hâsılâtı
1 530 Kadıköyü'nde Âsım Reîs Kahvesi'nde ağızlık müzâyesesi
5 500 Kurukahveci İbrâhim Ağa müzâyesesi
20 805 Kadıköyü'nde Camcı Hüseyin Ağa delâletiyle camlı köşk müzâyesesi
7 700 Kartal'da armut müzâyesesi
22 190 “ kılınç “
6 680 Bulgurlu'da su takımları ve çiçeklik müzâyesesi
41 725 Erenköy'ünde Sefâ Bahçesi'nde Hilâl-i Ahmer müsâmeresinde Mustafa Kemâl Paşa
Hazretleri'nin resmi müzâyesesi

(27)

guruş

- 8 765 Mısırlıoğlu Sineması'nda Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri'nin resmi müzâyesesi
4 015 Üsküdâr Vâlîde-i Atîk Mahallesi'nde karpuz müzâyesesi
57 250 Beykoz meydânında tezâhürâtta müzâyede hâsılâtı
5 500 Üsküdâr Hayreddin Çavuş Mahallesi'nde karpuz müzâyesesi
3 100 Osmân Ağa'da tesbîh müzâyesesi
14 575 Kartal'da ağızlık müzâyesesi
6 260 “ Ankara Marşı tagannîsi müzâyesesi
12 165 Üsküdâr Kazasker Mahallesi'nde müzâyede hâsılâtı
12 280 “ Murad Reîs “ Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri'nin resmi müzâyesesi
10 830 “ Gülfem Hâtun “ sâ'at müzâyesesi
19 800 Gekbuze'de Misâk-ı Millî feneri müzâyesesi
4 000 “ bir aded hindi “
1 550 “ Ovacık karyesinde kurşun kalemi müzâyesesi
1 913 “ Motorlu “ cüz'dân “
2 011 “ Tepecik “ armud “
4 800 Gekbuze'de İzmir'in istirdâdını mübeşşir telgrâf kırâ'ati müzâyesesi
6 600 “ Ulu Câmi'-i Şerîf'in resmi müzâyesesi
4 165 Erenköyü'nde Sefâ Bahçesi'nde İstiklâl Marşı müzâyesesi
2 240 Kandilli'de şeker tabağı müzâyesesi
435 “ horoz “
3165 Üsküdâr Hanımlar Dikişi Yurdu'nda bluz müzâyesesi
1705 Gekbuze'de Taş Köprü nâhiyesinde Tevhîd-i Efkâr Gazetesi müzâyesesi
15000 “ bir çift peç tavuğu ve ördek müzâyesesi

⁴ Libâdiye.

Erbâb-ı hâmiyyetin esâmîsinin muntazaman neşri için şu‘bemizce pek çok gâyet edilmiş ve bi’l-cümle gazetelere dâ’ima i‘lân gönderilmiş ve gazeteler tarafından dahî ba‘zısı neşr ve ba‘zıları neşr edilmemiştir.

(28)

12 Teşrinievvel 338’de Mısırlıoğlu Bahçesi’nde şu‘bemizin tertîb ve îhzâr ettiği sonbahar müsâmeresi dahî pek pârlâk olmuştur. Aynı zamânda operatör Hâlid İzzet, Rıfkı, Osmân Âdil, Feridûn Şevket Beyefendilerin mu‘âvenet ve himmet fâhîrâneleriyle bir çok fikîr-i etfâlik dahî sünnetler icrâ edilmiştir. Hâsılât-ı sâfiyye 1,062 lira 79 guruş olup müsâmere esnâsında maktû makbuz mukâbilinde müzâyedeye vaz‘ olunan fotoğrafçı Ferîd İbrâhim Bey’in ihdâ eyledikleri Mustafa Kemâl Paşa Hazretleri’nin fotoğrafından dahî 695 lira 45 guruş hâsılât te’mîn edilmiştir. Müsâmerede şu‘be hanımlarınız tarafından idâre edilmiş olan maktû makbuz mukâbilindeki büfe hâsılâtı dahî 115 lira 45 guruş bâliğ olmuştur.

Şu‘bemizde telefona dahî lüzûm görülmüş olmağla merkez-i umûmiyemiz tarafından edilen müsâ‘ade üzerine Kadıköy 566 numerosuyla şu‘bemize bir telefon vaz‘ edilmiş ve Kadıköy İnzibât-ı Askerî Kumândânlığı tarafından teberru‘ edilen resmî bir telefonla dahî merâkiz-i resmîyye şu‘bemize rabt edilmiştir.

Sevgili İzmir’imizin istirdâdı münâsebetiyle her tarafında derc edilen i‘ânelerden başka galeyân-ı hamîyyetle icrâ edilmekte olan ve bâlâda hâsılâtı ayrı ayrı muharrer müzâyedelerle Hitân Cem‘iyyetlerine ve müsâmerelere merkez-i umûmiyemizden gelmiş olan ta‘limât dâ’iresinde şu‘bemiz tarafından me‘mûr-ı mahsuslar i‘zâmıyla mezkûr müsâmere ve müzâyedeler ve Hitân Cem‘iyyetleri taht-ı murâkabemizde bulundurulmağa çalışılmıştır.

Kadıköy Moda Park’ta bir heyet-i tertibîyye-i müteşebbise tarafından taht-ı murâkabemizde 22 Eylül 338 târihinde icrâ edilmiş olan müsâmere dahî pek pârlâk olmuş ve koç müzâyedesi hâsılâtı olan 315 lira 15 guruşla berâber hâsılât-ı umûmiyye 675 lira 44 guruş bâliğ olmuştur. Şu‘bemiz heyet-i mürettebe-i mezkûreyi teşkîl eden Zeynep Fatîn Hanımefendi ile Meliha Zeki Hanımefendiye ve Fatîn ve Hikmet Beyefendilere işbu teşebbüslerinden dolayı bi’l-hâssa arz-ı teşekkür ve minnettârî eylemiştir.

Erbâb-ı hamîyyet tarafından müsâmereler ve müzâyedeler ve sâ’ir sûretlerle ve doğrudan doğruya şu‘bemizde teberru‘ edilmiş olan işbu ve sâ’ire ile Çamlıca ve Erenköy Sultânîleri piyângolardan mütebâkî ve sâhibleri tarafından ahz edilmemiş olan birçok el işleri ve resimlerden

(29)

Şu‘bemize müdevvir ve mevcûd pek çok eşyâ i‘ânesiyle Mısırlıoğlu Bahçesi’nde sonbahar müsâmeremizde bir sergi ve piyângo tertîbi şu‘bemizce her ne kadar tasavvur edilmiş ve

merkez-i umûmiyemizden istîzân-ı keyfiyet kılınmış ise de müsâ'ade edilmemiş olduğundan mezkûr eşyânın nakde tahvîli zımnında fûrûhtı için hıfzına karâr verilmiş ve bi'l-âhire 339 senesi Ramazan'ında merkez-i umûmiyemizin hanımlar merkezi tarafından tertîb olunacak piyângoda şu'bemiz nâmına teşhîr ve vaz' edilmek üzere merkez-i umûmiyemizde irsâl ve teslîm kılınmış ise de işbu piyânko dahî şimdilik te'hîr edilmiştir.

31 Teşrînevvel 338 târihinde şu'bemize teşrîf eden Ref'et Paşa Hazretleri'ne lâzım gelen ikrâm ve hürmette kusûr edilmemiş ve müşârün-ileyhe dahî şu'bemizce kendi hatt-ı düstûrlarıyla “Çok sevgili ve azîz Hilâl-i Ahmer'in Kadıköyü'ndeki çok şefik şu'besine nişâne-i hürmet ve takdîr” cümlesi muharrir ve zeyr-i imzâlı fotoğraflarını hediye etmişlerdir. Şu'bemiz hanımlarıyla şu'bemiz â'zâsına ayrı ayrı zeyr-i imzâlı hediye ettikleri fotoğraflarıyla da cümlemizi ihyâ buyurmuşlardır.

Anadolu ve Trakya'daki Yunân mezâlîminden aç ve çıplâk kalmak sûretiyle kurtulmuş olan ahâlî-i müslimeyi kışın şedâdisinden hıfz maksadıyla çamaşır ihdâ edilmesini meş'ur şu'bemiz tarafından gazetelerle edilen i'lân üzerine pek çok mikdârda çamaşır toplanarak merkez-i umûmiyemize irsâl kılınmıştır.

2 Teşrînisânî 339 târihinde Re'fet Paşa Hazretleri'nin taht-ı himâyelerinde İttihâd Spor Kulübü'nde Hilâl-i Ahmer menfa'atine şu'bemizin taht-ı murâkabesinde i'tâ edilmiş olan müsâmerede pek pârlâk olmuş ve hâsılât 497 lira 60 guruşa bâliğ olmuştur. Fenerbahçe ve Altınordu arasındaki futbol maçında berâbere kaldıkları cihetle mükâfâtı olan kupa paşa-yı müşârün-ileyhin emriyle ikinci bir müsâbakada gâlib gelen tarâda verilmek üzere şu'bemizde hıfz edilmektedir. Yevm-i mezkûrda Re'fet Paşa Hazretleri'yle refâkatlerinde bulunan zevât-ı muhtereme şeref-i âlîlerine olmak üzere şu'be reîsi Süreyya Paşa haremi hanımefendi tarafından iki yüz kişilik bir çây ziyâfeti tertîb ve i'tâ edilmiştir.

338 senesinde şu'bemiz tarafından gerek i'tâ edilerek i'âneden ve gerekse cem'-i i'ânâtta görülen büyük hizmetlerinden dolayı Hilâl-i Ahmer madâlyalarıyla taltîfi merkez-i umûmiyemize arz ve inhâ edilen zevât bervech-i âtîdir:

(30)

Doktor Müşîr Ârif Paşa Hazretleri	Gümüş
Posta ve Telgrâf Nezâreti Fen Müşâvirliği'nden mütekâ'id Re'fet Beyefendi'ye	Tunç
Çamlıca İnâs Sultânîsi nâmına	Gümüş
Serasker merhûm Rıza Paşa haremi Adeviyye Hanımefendi'ye	Tunç
Serasker merhûm Rıza Paşa mahdûmu Şükrü Paşa'ya	Tunç
“ “ “ “ “ Ziyâ Bey'e	“
Süleymâniye Ahz-ı Asker Şu'besi reîsi Safder Beyefendi'ye	“
Maltepe belediye reîsi Selahaddin Beyefendi'ye	“
Caddebostân'da pazar kayıkcısı İnebolulu Japon İsmâil kaptâna	“
Anadoluhisâr Yeni Mahalle ahâlî-i muhteremesi nâmına	Gümüş
Bursa vâli-i esbakı Halil Paşa Hazretleri'ne	Tunç

Kızıltoprak'ta Prenses Tevhîde Hanımefendi'ye

“ “ “ “ 'nin birâderi Sâlih Beyefendi'ye “
“ “ “ “ “ Ali Haydâr “ Gümüş

338 senesi zarfında şu‘bemizden muhtelif mahallerle merkez-i umûmiyemize 365 tezkere isdâr edilmiştir.

(31)

Şubemizin 338 Senesi Hulâsa-i Hesâbiyyesi

Vâridât	Masârifât
4 010 281	Maktû makbûz mukâbili
17 600	Âzâ-yı âmile
97 028	Geçen seneden müdevvir
11 369 20	Müzeyyenât satışından
166 546 30	Şu‘bemizin müsâmereleri
	hâsılâtı
24 000	Şu‘be defterleri satışından
275 100	Çamlıca ve Erenköy Sultânî
	Mektepleri piyângoları
30 036	Hâricden verilen
	müsâmereler
8 700	Âyine piyângosu
50 000	Tüccâr İlyâs Beyefendi'den
288 954 35	Şeker bayramında çiçek
	hâsılâtı
2 712 20	Avansdan istirdâd
400	Gekbuze'dan gelen eşyâ-i
	fürûhtî
-----	100
4 982 728 25	186 228 10
-----	-----
	4 982 728 25

(32)

Şu‘bemizin bidâyet-i teşekkülünden itibâren mürûr eden bir sene dokuz ay müddet-i zarfında cem‘ ettiği i‘ânât-ı yekûnî ise:

-----	---
2 282 241 25	337 senesinden dokuz aylık i‘ânât
4 885 700 25	338 senesi
-----	---

7 167 941 50

Yetmiş bir bin altı yüz yetmiş dokuz lira kırk bir buçuk guruşdan ibârettir.

338 senesinde şu‘bemizin mahallâtında imâm ve muhtârân ve hey’et-i ihtiyâriyyelerle temâs ederek ibrâz-ı fa‘âliyyet etmiş olan mu‘temedleri esâmîsi bervech-i âtîdir:

Üsküdâr

İhsâniye	Mahallesi	:	Muhtâr-ı sâni Ömer Fevzi Efendi
Ayazma	“	:	Hasan Fehmi Efendi
Evliyâ Hoca	“	:	İmâm Eşref Efendi
Ahmed Çelebi	“	:	Hasan Tahsin Efendi
Bulgurlu	“	:	Cemil Bey
Çamlıca – Kısıklı	“	:	Ali Nutkî Baba Efendi
Ümrâniye	“	:	Cemil Bey
Hamza Fakih	“	:	Osmân Efendi
Hoca Hesnâ Hâtun Mahallesi	:	:	Muhtâr-ı sâni Sa‘id Efendi
Hayreddin Çavuş	“	:	Hilmi Efendi
Davud Paşa	“	:	Selahaddin Efendi
Durbâlî	“	:	Muhtâr-ı evvel Ekrem Bey
Rum Mehmed Paşa	“	:	İmâm Ali Rızâ Efendi
Selimiye	“	:	Selahaddin Bey
Selâmi Ali Efendi	“	:	Ahmed Hilmi Efendi
Tavâşî Hasan Ağa	“	:	Mehmed Sabri Efendi
Toygar Hamza	“	:	Mustafa Sâ‘im Efendi
Ahmediye	“	:	İmâm vekîli Mehmed Fahreddin Efendi

(33)

Arakiyeci Hacı Mehmed Mahallesi	:	Mehmed Tal‘at ve Osmân Bey
“ Hacı Ca‘fer	“ :	Kerameddin Bey
Kazasker Ahmed Efendi	“ :	Sâlih Efendi
Karadavud Paşa	“ :	Muhtâr Abdülkadir Efendi
Gülfem Hâtun	“ :	Hüseyin Hüsnü Efendi
Kefçe Dede	“ :	Muhtâr Ahmed Efendi
Murad Reîs	“ :	Buns Efendi
Vâlide-i Atîk	“ :	Muhtâr Şeyh Mâcid Efendi

Kadıköy

Ca‘fer Ağa	Mahallesi	:	Hacı Ahmed, Ahmed Beylerle
			İmâm Mustafa Efendi
Osmân Ağa	“	:	Muhtâr Sâmi Bey
Hasan Paşa	“	:	Muhtâr Kâmil Efendi

Zühdü Paşa	“	:	Hakkı Bey
Râsim Paşa	“	:	Safder Bey
İbrâhim Ağa	“	:	İmâm İsmâil Hakkı Efendi ve Sabri Bey
İkbâliye	“	:	İmâm Sâlih Sıdkı Efendi
İçerenköy	“	:	İmâm Tâhir Efendi
Tuğlacı	“	:	İmâm İsmâil Hakkı Efendi ve Muhtâr Lütî Bey
Erenköy	“	:	Mu‘allim Su‘âd Bey
Göztepe	“	:	Râgıb Bey
Göztepe Mehmed Efendi	“	:	Muhtâr Nabi Mehmed Efendi
Sahrâ-yı Cedîd	“	:	Ali Rızâ Efendi
Su‘âdiye	“	:	İmâm Hâfız Hâlid Efendi
Osmâniye	“	:	İmâm Tevfik Efendi
Kozyatağı	“	:	Muhtâr-ı evvel mu‘allim Hâfız Receb Efendi
Merdivenköy	“	:	Hıdır Bey
Mecîdiye	“	:	Sâlih Efendi

(34)

Bostâncı Mahallesi	:	Muhtâr-ı evvel Mahmud Eşref Bey
Bostâncı Yeni Mahalle	“	Kâmil Bey
Maltepe karyesi	:	Selahaddin Bey
Kartal	:	Belediye reîs-i Edhem Bey ve mütekâ‘id Hüseyin Hüsnü Efendi
Pendik	:	İmâm Hâfız Osmân Efendi ile iskele me’mûru Hüseyin Hüsnü Efendi
Gekbuze	:	Kâimmakâm-ı kazâ Rıf‘at Bey, İbrâhim Efendi, Abdullah Efendi, Kâmil Bey, Ahmed Besim Bey, belediye reîs-i Hüseyin Efendi, İsmâil Efendi, Abdülkâdir Efendi
Beykoz	:	Eczâcî Ferîd Bey
Anadoluhisâr Göksu Yeni Mahalle	:	Ahmed Bey
Kandilli	:	Behcet Bey
Anadoluhisârı	:	İmâm Gâlib Efendi
Vaniköyü	:	İmâm Cemâleddin Efendi
Tuzla	:	Muhtâr-ı evvel Mehmed Gâlib Efendi

Semt Teşkilâtı

Hilâl-i Ahmer merkez-i umûmiyemizce verilen karâr üzerine gelen emirde Kadıköy mülhakâtıyla Üsküdâr ve havâlisinde semt teşkilâtını icrâsını muharrer olmasına ve mezkûr emr ve ta‘limâtname mücebince her polis merkez dâ‘iresi bir semt-i add ve i‘tibâr edilerek her

semtte beş zâtın derc-i i'ânât zımnında intihâbını lâzım gelmesine binâen keyfiyet şu'bemizce arız ve amîk-i tedkîk edilmiş ve işbu emre göre tertîbât-ı lâzıme ahz edildiği hâlde Üsküdâr'da üç polis merkez me'mûrluğu va Kadıköyü'nde yalnız bir polis merkez me'mûrluğu mevcûd olduğundan fahrî olarak ta'yîn edilecek cem'an yirmi zâtla Üsküdâr ve Kadıköy mülhakâtının idâresi lâzım geleceği ve hâlbuki bu kadar az ve fahrî â'zâ-yı kirâm ile keyfiyetin kâbil olamayacağı anlaşılmış ve netîcede ise işbu emrin şu'bemiz dâiresi dâhilinde mümkünü't-tatbîk olamayacağına karâr verilmiş olmakla doğrudan

(35)

doğruya her mahallede müstakil bir Hilâl-i Ahmer cem'-i i'âne heyet-i teşkîline şu'bemizce karâr verilerek mahâllât-ı e'imme ve muhtârân ve hey'et-i ihtiyâriyyelerine mahallelerinden ahâlî-i muhtereme tarafından intihâb edilecek onar zâtın isimlerinin şu'bemize irsâli temenni olmuştur.

İşbu tertîbâtımızdan haberdâr olan merkez-i umûmiyemizden semt teşkîlâtı hakkında tanzîm edilmiş olan ta'limâtnâmenin harfî harfine tatbîki husûsunda tekrâr ahz ve telâkki eylemiş olduğumuz emr üzerine yine vukû' bulan mürâca'atımızda mezkûr ta'limâtnâme ile şu'bemizin teşkîlâtı ve tertîbâtı arası bulunmak şartıyla ancak müsâ'ade edilebildiğinden bi'l-mecbûriye vaz'iyete göre üç dört veyâ daha ziyâde mahallât birleştirilmek sûretiyle semt cem'-i i'ânât hey'etleri teşkîline şu'bemizce çalışılmak bervech-i âtî ve krokide gösterildiği vechle 25 aded semt cem'-i i'ânât teşkîl kılınmıştır:

Üsküdâr:

- 1- Hoca Hüsnâ Hâtun Mahallesi'yle Selmân Ağa Mahallesi
- 2- Rum Mehmed Paşa, Görede, Gülfem Hâtun, Karadavud Paşa Mahalleleri
- 3- Tenbel Hacı Mehmed, Evliyâ Hoca, Bulgurlu Mescid, Durbâlî, Togyar Hamza, Solak Sinân, Selâmi Ali Efendi Mahalleleri [İşbu semte Togyar Hamza cem'-i i'ânât heyeti nâmı verilmiştir.]
- 4- Ayazma, Hamza Fakih, Salacak, Sinân Paşa, Ahmed Çelebi, İmrahor Mahalleleri [İşbu semte İmrahor cem'-i i'ânât heyeti nâmı verilmiştir.]
- 5- Kefçedede, Çakırcı Hasan Paşa, Hayreddin Çavuş, Tavâşî Hasan Ağa, Debbâğlar Mahalleleri
- 6- Selimiye ve İhsâniye Mahalleleri [İşbu semte Selimiye cem'-i i'ânât heyeti nâmı verilmiştir.]
- 7- Vâlide-i Atîk, Murad Reîs, Arakiyeci Hacı Ca'fer, Arakiyeci Hacı Mehmed, Kazasker Ahmed Efendi, Pazarbaşı, Aşçıbaşı Mahalleleri [İşbu semte Vâlide-i Atîk cem'-i i'ânât heyeti nâmı verilmiştir.]
- 8- İcâdiye
- 9- Altunizâde

(36)

10- Kısıklı, Bulgurlu, Ümraniye mahalleleri [işbu semte Çamlıca cem‘-i i‘anat heyeti nâmı verilmiştir.]

11- Kuzguncuk

12- Burhaniye

Kadıköy:

1- Ca‘fer Ağa

2- Osman Ağa, Rasim Paşa mahalleleri [işbu semte Osman Ağa cem‘-i i‘anat heyeti nâmı verilmiştir.]

3- Hasan Paşa, İkbaliye mahalleleri

4- İbrahim Ağa, Mecidiye, Osmaniye mahalleleri

5- Zühdü Paşa, Tuğlacı mahalleleri [işbu semte Zühdü Paşa cem‘-i i‘anat heyeti nâmı verilmiştir.]

6- Göztepe

7- Nardibanköy

8- Sahrayı Cedid, Suadiye, Kozyatağı mahalleleri [işbu semte Erenköy cem‘-i i‘anat heyeti nâmı verilmiştir.]

9- Bostancı

10- İçerenköy

11- Maltepe

12- Kartal

13- Pendik

14- Gekbuze teşkilâtı derdest-i icrâdır.

Şubemizin Gayesi

Fahriyâ-i ifâyı vazife eden şubemizin gayesi Hilâl-i Ahmerimizin iânesine bir helâl getirmemek şartıyla:

1 Hilâl-i Ahmer şubemizi kiradan kurtararak Kadıköyü’nde münasib bir binâ sahibi olmak.

(37)

2 İşbu binânın altında bir eczâhâne küşâdıyla ve hemen masrafına tekâbül edecek bir nisbette gâyet ucûz bir fiy’atla veyâ meccânen fukarâ-yı ahâlîye ilâc tedârik ve tevzî‘ eylemek.

3 Binâ dâhilinde gerek şu‘be â‘zâları doktor beyler vâsıtasıyla ve gerekse hâricden lütfen şu‘bemize muâvenet edecek hazik doktorlar i‘ânesiyle bir mu‘âyenehâne küşâdı ile her

gün muhtelif hastalıklara dâ'ir mu'ayyen sa'âtlerde işbu doktor beylere meccânen fukarâ-yı ahâlîyi mu'âyene ve tedâvî ettirmek.

4 Köyümüzde vukû'a gelecek kazalara imdâd ve mu'âvenet eylemek.

5 Bu gibi eczâhâne ve mu'âyenehâneyi Kartal'da ve Üsküdârda dahî te'sîs etmekten ibârettir.

Merkez-i umûmiyemizce şu'bemize ta'yîn edilmiş olan vazîfe: Çalışıp çabalayıp büyük emek sarf ederek i'âne toplamak ve onu merkez-i umûmiyemiz veznesine teslim etmek olup işbu tahsildârlık vezîfesiyle ma'nen büyük bir hıfz vicdânı his eylediğimiz hâlde bile, yine işbu vazîfe ile yalnız müktefî olmağa vicdânen râzı ve kâ'il olamayan şu'bemiz bâlâda ma'rûz bu gibi küçük Hilâl-i Ahmer mü'esseseleri vücûda getirerek mıntıkamız dâhilinde i'tâyı i'âne eden zevât-ı hamîyyetmendâne verdikleri i'ânenin semeresini fukarâ-yı ahâlîye böylece mu'âvenet ederek kısmen hiç olmazsa yakından ve mahallen göstermek ve Hilâl-i Ahmerimize bir şeref kazandırmaktadır.

Hilâl-i Ahmerimizden şimdiye kadar her türlü i'âneyi şu'bemize esirgememiş olan ahâlî-i muhteremenin şu gâyemizde vâsıl olmak husûsunda elbet ve elbet derîğ mu'âvenet eyleyeceklerinden şu'bemiz gâyet emîndir.

Hilâl-i Ahmerimiz için şu'bemize i'âne veren zevât-ı muhteremeden ve derc-i i'âne zımnında şu'bemize ma'nen maddeten mu'âvenet ve hizmet eyleyen mahâllâtteki refîkâ-yı mesâ'imizden Allah râzı olsun.

EK 2

**Hilal-i Ahmer Cemiyeti Kadıköy Şubesinin 1337-1338 Yılı Faaliyetleri Adlı
Eserin Tıpkıbasım Tam Metni**

هول اعمره معاريف هر مملكتك بور مير

قاضي كوي هلال احمر شعبه سنك تاريخچه مي و خلاصه اجرا آتي

۱۳۳۷ - ۱۳۳۸

مطبعة بحريه

۱۳۳۹

قاضی کوی هلال احمر شعبه سنک تاریخچه سی و خلاصه اجرا آتی

۱۳۳۷ - ۱۳۳۸

۸ تیسان ۳۴۷ تاریخچه قاضی کوینده بازار بولنده عزت افندی آیارتلمنده اطبا تعاون جمعیت علمیه سنه عايد سالونده دوقتور حتی شنایی پاشا ، مرحوم دوقتور ابراهیم پاشا ، روسه والی اسبقی عزیمی بك ، مأمورین خارجیه دن کامل بك ، مطبوعات مدیر اسبقی فضلی نجیب بك ، دوقتور نشئت عمر بك ، معمار کمال بك ، دوقتور عاطف بك ، دوقتور مصطفی انور بك ، غاز تجاری سامی بك ، بقال اصنافندن رضا افندی ، حاجی احمد بك ، متقاعدین عسکریه دن مرحوم سالم بك ونجار یعقوب افندی وبعده شعبه اعضاسی انتخاب ایدلش اولان ذوات ودها برچوق ذوات محترمه عقد اجتماع ایدرك آناتولی مجاهد سنه اشتراك ایتمك خصوصنده قاضی کوی اهالی محترمه سنک آرزوسی اوزرینه قاضی کوینده بر هلال احمر شعبه سنک تشکیلی ضمننده مذاکره دنصکیره شعبه اعضاسنه عايد نامزدلر اسامیسی برسیاه تحته اوزرینه تباشیر ایله یازیلهرق رأی حتی ایله سکز ذات انتخاب ایدلش وفخرباً ایفای وظیفه ایده جک اولان اشبو سکز ذاتک اسامیسی بعده بر کاغده یازیلهرق فضلی نجیب بك طرفندن تبرکاً مضبوطه سی تنظیم وحاضرون مذکور مضبوطین امضا ایدرك هلال احمر مرکز عمومیه سنه ارسال ایشلردر .

شعبه اعضاسی اولهرق انتخاب ایدلش اولان : سرعسکر مرحوم رضا پاشا زاده ثریا پاشا ، زهدی پاشا زاده زاهد و رفعت بکر ، قاسم جمجوز بك ، دوقتور اسم وحمدی سعاد بکر ، سلطانی مکتی مدیری نیازی بك وبقال اصنافندن عبداللطیف افندی دخی آره لرنده بالاجتماع ثریا پاشا رئیس ، نیازی توفیق بك کاتب ، زاهد بك وزنه دار انتخاب ایدلشدر .

..

اولجه بالقان حربی ائناسنده قاضی کوبنده دیشچی خوشبان افندیك خانه سنده اعیاندن مرحوم نائل بك ايله صلاح الدین عالی بك مرحوم و مجلس مالی اعضالغندن متقاعد جبل پاشا و خوشبان افندیك مرکب بر هلال احمر هیئت تشکیل قلمش و بش آلتیوز لیرا قدر نقد و بك چوق مقدارده اشیا جمع ایدیله یلمش ایسه ده آجیق بر سینه متجاوز بر مدت پایداری اولمش و بالقان حربندن صکره قاضی کوی هلال احمر شعبه سی یکیدن تشکیل قلمه رق اوج بجق آی قدر ایشای وظیفه ایلشدر .

اشبو شعبه ؛ داماد صلاح الدین عالی بك مرحوم رئیس ، صاروخان مبعوف صبری بك كاتب ، دوقتور بسم بك وزنده دار ، توفیق صامر و آگاه بکارله زهت پاشا اعضا اولق اوزره تشکیل قلمش ایدی . مذکور اوج بجق آی ظرفنده اوجیوز الی لیرا قدر بر اعانه جمع اولنه یلمش ایسه ده هلال احمر خانلر مرکزی طرفندن اولجه مستقلاً قاضی کوبنده تشکیل قلمش اولان خانلر شعبه سینه ویرلش اولان آجیق وزنه مقبوضلرندن طولانی بر عزت نفس مسئله سی ظهور ایتکله شعبه اعضا لری استعفا لری و بر مشلردر .

بوکره ۳۳۷ سنه سنده تکرار تشکیل ایدلش اولان قاضی کوی هلال احمر شعبه سی هان ایشای وظیفه ایه ایدار ايله بر قاق کون عزت افندی آبارتماشنده اجتماع ایدوب جمع اعانه یه مباشرت ایش واک مناسب بر شعبه محلی اولق اوزره قاضی کوی اسکله سی جوارنده موقیخانه جاده سنده قاضی کوی چاپخانه سنك اوزرنده کان اوطه لرندن بریسی استیجار ایدرك نقل مکان ايله سوقاق طرفنه و قیویه لازمکن لوحه لر بالتعلیق مرکز عمومیدن ارسال ایدلش اولان هلال احمر بایراغی اوطه نك پنجره سی اوکته کشیده ایدرك شعبه یی کشاد ایلشدر .

بو صره لرده ایکنجی این اوکی ظفری مناسب بئیله حیناً غلبانه کان اهالی محترمه هلال احمره معاونت ضمنتده شعبه مزه مراجعت ایتکله باشلامش اولدقلرندن کندی لریته ده ا زیاده بر تسهلات ابرازی ایچون محلاتده درج اعانه ایتک اوزره شعبه مزجه هر محله دن امام و مختاران و هیئت اختیاریه دن مناسب ذوات بالانتخاب مالی شعبه لر احداث ایدلش و بووجه له جمع اعانه یه چالشمشدر . شعبه مزه مربوط اولان جعفر آغا ، عثمان آغا ، راسم پاشا ، حسن پاشا ، اقبالیه ، ابراهیم آغا ، مجیدیه ، عثمانیه ، زهدی پاشا ، طوغله چی ، کوز تپه ، ارنگوی ، سحرای جدید ، قوز پتاشی ، سعادیه ، ایچ ارنگوی ،

بوستانی، مالیه، قرتال، بندک کبی محلاته لازمکن تشکیلات بو صورتله اکیل ایدیلرک آز زمانده پک چوق اعانه جمعنه موفقیت حاصل اولمشدر .

بنه اهالی محترمه به تسهیلات لازمه ابرازی ضمننده اسکله جوارنده جاده اوزرنده کان صایش بارقلرندن بر یسی دخی استسکرا ایدیلرک اورایه بر مأموره خانم تعیین ایدلش وهلال احمره عائد مزینات اشباسیله دفتر سیقاره وساره فروختی وهلال احمره اعانه اعطاسنی آرزو ایدنلره همان هلال احمر مقبوضنی قطع وظیفه سیله مذکور مأموره توظیف ایدلش ایدی . هر نه قدر مأموره خانم آلی آی قدر ایشای وظیفه ایلش ایسهده امید ایدیلن فائده وکار تأمین ایدیلهمدیکندن مقاوله مدتک ختامنده مذکور باراقه ترک ایدلشدور .

شعبه مزک بدایت نشکلنده اهالی محترمه به مقبوض مقابلنده اعانه اعطاسنی اعلان ضمننده طبع ایتدیرلش اولان دیوار اعلانلری مختلف محلاتده دیوارلره یاپشدیرلش واهالی محترمه بنه اعانه به تشویق مقصدیله ال اعلانلری دخی توزیع قلمشدور .

اهالی محترمه کبی اصناف ایله مقازه ودکان صاحبلی دخی برر کونلک حاصلاتی هلال احمر مزه ترک ایتمکله ابراز حمیت ایلشلردور . شعبه مز منفعته شرق موسیقی جمعیتی طرفندن ترتیب ایدیلن قونسر ایله بتون سپور قلوبلرینک اشتراکیله اتحاد سپور قلوبنده اجرا ایدیلن معظم بر ادمان بایرامی و مصرلی اوغلی بفتحیه سننده کذا ترتیب ایدیلن مسامره شایان ذکر وشکراندر .

رمضان بایرامنده مرکز عمومیمزدن جلب ایدیلن قوطیلر ایله سیتلر منتظم بر پرغرام تحتنده کوچک خانملرله کوچک افندیلره توزیع ایدیلرک هلال احمر چیچککاری توزیع واعانه جمع ایدلش وشعبه مزه یقین بولنان فطوغرافخانهده اشبو کوچک خانملرله کوچک افندیلرک فطوغرافلری آلدیریلرک برای تشویق کندیلرینه هدیه ایدلش و هر قوطو محتویانی آبری آبری بالتمداد قوطو صاحبلیرینه مقطوع مقبوض اعطا قلمشدور .

۸ حزیران ۳۳۷ تاریخنه مصادف اولان اشبو رمضان بایرامنده چیچک حاصلاتی ۱۱۲۴ لیرایه بالغ اولمشدر . شعبه مزه مربوط اوللق اوزره نظامنامه داخلیمز موجبجه خانملر شعبه سنده احتیاج حاصل اولدیفندن بو خصوصده شعبه مزه دعوت ایدیلن هلال احمر اعضای عامله خانملری طرفندن انتخاب ایدلش اولان خانملر شعبه مز دخی همان ایقای وظیفه به ایتدار ایلشدور . اشبو خانملر شعبه مز ؛ نایاب عزیمی خانم افندی

رئیس و رعنا ثانی خانم افندی کاتبه و آسیه رشاد خانم افندی وزنه دار ، عایشه کامل ، نیره بسیم ، ناجیه جمجوز ، خدیجه فائق ، مرزوفه توفیق خانم افندی بلرده اعضا اولمق اوزره تشکیل ایشدر .

یونان مظالمندن سلیمیه قشله منه النجا ایدن بیک سکزیوز قدر مهاجرین اسلامیه به معاونت ضمیمه عزت افندی آبارتماننده اجتماع ایدن جمعیات خیریه به شعبه مزجده مرخص کوندربله رک مذکور معاونته مهاجرینک اعاشه سی نقطه نظرندن اشتراک ایدلمشدر . سلیمیه ده کی مهاجرینه هر نه قدر هلال احمر مرکز عموم مجزجه کونده بر مقدار اتمک توزیع قلمقمده ایدلمشده مهاجرین مدیریتی هفته ده آنجق ایکی کون صیجاق بک توزیع ایدلمشدر بیکدن شعبه مز هفته ده متباقی بش کونلک یعنی آیدم بکرمی ایکی کونلک صیجاق بیک دخی تأمین شمننده اصحاب حمیه مراجعته قرار و برمش و تجربه شمننده بایبلان ایلک تشبثده اون آلتی لیرا قدر بر مصرفله بیک سکزیوز مهاجرین ایچون بر کونلک صیجاق بک احضارینه موفقیت حاصل اولمقله ماهیه اون آلتی لیرا اعانه اعطا ایدم جک قاضی کوشنده بکرمی ایکی ذاتک الده ایدلمشده چالشمش و ۱۵۸ کون بو صورتله ایشو مهاجرینک اعاشه سی تأمین قلمشدر .

مهاجرین اعاشه سیچون ذوات آتیه اعطای اعانه ایشلدر :

غروش	
قاضی کوی مهردار قلوبی اعضای کرامی طرفندن	۱۵ ۰۰۰
اسمی سوبله مین بر خانم افندی طرفندن	۱۲ ۲۰۰
حسن پاشا محله سی اهالی محترمه سی طرفندن	۹ ۲۵۰
مالیه اهالی محترمه سی طرفندن	۹ ۹۸۰
مشیر دوققور عارف پاشا حضرتلری طرفندن	۲ ۵۰۰
قربان بارامنده مهاجرین اعاشه سیچون توزیع ایدیلان روزنه حاصلاتی	۹۵ ۶۴۰
مصرلی اوغلی سینه ماسی مستأجری نیازی بکک ترک ایدلمش ایکی کونلک حاصلات	۳ ۳۷۵
شعبه مز رئیس ثریا پاشا طرفندن	۳ ۲۰۰
جعفر آغا محله سی اهالی محترمه سی طرفندن	۹ ۵۰۰
سرعسکر رضا پاشا مرحوم حرمی عدویه خانم افندی طرفندن	۱ ۶۰۰
سرعسکر رضا پاشا مخدومی شکری پاشا طرفندن	۱ ۶۰۰

غروش	۸ ۶۰۰	سرعسكر رضا پاشا مرحوم مخدومی ضیا بك طرفندن
	۳ ۲۰۰	تجاردن ارضروملی نجیب بك افندی طرفندن
	۱ ۶۰۰	معدیجی عثمان بك حرمی لطفیه خانم افندی طرفندن
	۱ ۵۰۰	بروسه مبعوث اسبقی محمدوح بك افندی طرفندن
	۲ ۰۰۰	تونسلی جیلانی بر رمضان بك افندی طرفندن
	۱ ۶۰۰	صائب بك افندی طرفندن
	۱ ۶۰۰	كرستهجی حاجی سید افندی حفیدی نشئت بك افندی طرفندن
	۱ ۶۰۰	جرکش شیخی زاده محی الدین بك افندی طرفندن
	۱ ۰۰۰	مهندس فرید بك زوجیه سی فاطمه فریده خانم افندی طرفندن
	۱ ۰۰۰	هاران شیخی زاده مدحت بك افندی طرفندن
	۲ ۶۰۰	مخصصات ذابیه اداره سی معتمدلری طرفندن
	۱ ۸۰۰	سعاده محله سی اهالی محترمه سی طرفندن
	۹۰۰	شعبه من وزنه داری زاهد بك افندی طرفندن
	۹۰۰	شعبه من اعضاءین قاسم جمجوز بك افندی طرفندن
	۳ ۳۶۰	بلغورلی اهالی محترمه سی طرفندن دو کون انساننده
	۲ ۱۰۰	ارنگوی اهالی محترمه سی طرفندن
	۸ ۹۶۰	ذوات مختلفه طرفندن
	۱۶۲ ۱۶۰	

ذوات آئیده عیناً تبرعاده بولمشلردز :

۷۹ قیه	برنج	عدلیه وزنه داری مرحوم حسین افندی حرمی خانم افندی طرفندن
۱۰۱	فصولیه	عدلیه وزنه داری مرحوم حسین افندی حرمی خانم افندی طرفندن
۱	عدد قیون	تجاردن عثمان بك افندی طرفندن
۱۰۰ قیه	فصولیه	بقال رجب کانی بك افندی طرفندن
۱۰	صوفان	» » » » » »
۸	آمر بقان یاغی	» » » » » »

۵	قیه طوز	بقال رجب کانی بك طرفندن
۱	عدد قیون	مرسینلی جمال پاشا حریمی بدریه خانم افندی طرفندن
۱	» »	مقاعد فریق حسن کامل پاشا حضرتلری طرفندن
۱	» »	مرحوم بهجت بك کریمسی هادیه خانم افندی طرفندن
۱	» »	کیره سونلی حسن افندی طرفندن
۱	» »	مشیر دو قنور عارف پاشا حضرتلری طرفندن
۲۷۵	قیه فضولیه	بقال هاشم بك افندی طرفندن
۱	عدد قیون	شعبه من رئیس تریا پاشا طرفندن
۱	» »	شعبه من اعضاسندن قاسم جمجوز بك افندی طرفندن
۱	» »	مرکز عمومیمز اعضاسندن عزیمی بك افندی دلاتیله بر خانم افندی طرفندن
۳۲	پارچه اشیا	معارف ناظر اسبقی زهدی پاشا کریمسی لطفیه خانم افندی طرفندن

۱ عدد قیون متقاعدیندن شکری بك افندی طرفندن

شعبه من دلاتیله جمع ایدیلن بر جوق چاشیر و سائر دخی مهاجرین مذکوره به توزیع قلدینی کی یکی طوغتمنده اولان چو جقار ایچون هلال احمر خانلر مرکزیندن جوجوق قوندافلری دخی جلب ایدلمشدر . مهاجرین مذکوره سلبیه قشله سنده دنیایه کلن چو جقارینک اکثریتی بر خاطره اولوق اوزره سلیم و سلیمه نامرلیله نسیمیه ایدلمشدر .

شعبه من طرفندن احضار ایدیلن صبحاقی میکارک توزیعنه شعبه من اعضاسی ایله شعبه خانم افندیلری نظارت ایدلمشدر .

شعبه منجه ویریه جک مسامره عددی دخی بالتعین ایلک بهار ، یاز ، صوک بهار قیش مسامره لری نامرله سنده دوت مسامره تک اعطاسنه قرار ویرلمشدر .

۳۳۷ سنه سی صوک بهار مسامره سی ۱۵ ایلول ۳۳۷ نوبختنده مصرلی اوغلی بغچه سنده اعطا ایدیلرک عینی زمانده اجرا ایدیلن سنت دو کوننده سلبیه ده کی اولاد مهاجریندن بر چوغنک سنتلری اوپراتور فریدون شوکت ، خالد عزت بك افندیلر طرفندن تبرکاً و فخریاً اجرا قلمشدر . بك پارلاق بر درجه ده اجرا ایدلمش اولان

اشبو مسامره ختامنده سنجاق نشيده مى اوزرينه اهالى محترمه عادن ياريش ايدو جه سنه اوراق تقديه سنجاقمىزك ايكي طرفه ايكنه ليارك سنجاقمىزى اوراق تقديه ايله ستر ايتمكه چالشمىلر وحضورلرنده اجرا ايديلن تعداد تبجه سنده ۸۰۳ ليرا ۹۸,۵ غروش هلال احمرمزه بوصوله تبرع ايشلردو . مسامره حاصلات صافيه مى ايسه ۳۳۸ ليرا ۴۰ غروشدن عبارت اولمشدو .

مخروحين غزات ايجون آبروجه شعبه مزجه جمع وندارك ايديلن يك چوق مقدار . ده كي چاشير دخى مركز عمومىمزه ارسال قلممشدو . خاتملر شعبه مز دخى بيوك بر فعاليت كوستره رك بالذات بيكي متجاوز ياموقلى اعمال ايشلردو . ككبوزه ده هلال احمر منفعتنه شعبه مزك مراقبه مى آلتنده ۱۹ و ۲۰ تشرين اول ۳۳۷ تاريخنده ترتيب و اجرا ايديلن سنت دوكوننده ۴۳۰۵ ليرا ۹۰ غروش حاصلات اولمغه برابر مذكور دوكون ائناسنده غلبانه كلن اهالى محتمندان طرفندن سنجاقمىز اوزرينه بر طرفى آلتون قياقلى بر ساعتله ۲۹۰ ليرا ۹۵ غروش تعلق ايدلمشدو .

ككبوزه اهالى محترمه سيله مذكور مسامره و دوكون ترتيب ايدن قائم مقام قضا كال بك . ديس بانمير طبيي محمد محسن بك ، زاندارمه بلوك قوماندان يوزباشى سهيل عزت بك ، بحريه ميوزلرندن حقى بك ، بيطر عمر لطفى بك ، ذكور مكنتى باش معلمى عباس حلقى افندى ، ذكور مكنتى معلملرندن كال بك و ابراهيم مصطفى افندى و عبدى سزاق بك ، حريه نظارنى مامورلرندن حسين افندى ، دعوى و كبلى عثمان ذكى بك ، اشرافدن عاكف زاده خليل افندى ، اشرافدن كاتب زاده حافظ على افندى ، اشرافدن منلازاده عبده افندى ، اشرافدن بلديه رئيسى عزت افندى ، اشرافدن قنديلجي زاده اسماعيل آغا ، اشرافدن عاكف زاده اسماعيل آغا ، اشرافدن حاجى حسين زاده فخرى آغا ، اشرافدن تك طورماز حسين آغا ، اشرافدن بفيچوان محمد آغا و رچوق خاتملر كي ذوات محترمه نك كوستردكلرى علو حيت الحق شايد شكران عظيممدره ۳۳۷ سنه سنده شعبه مز طرفندن ۲۴۵ قدر نذكره و تحريرات مختلف محلله اصدار ايدلمشدو .

شعبه مز ۳۳۷ سنه سنده بيوك ياردم ايدن ذوات و جمعيتلر بوجه آتيدو :

غروش

۱۰۰ ۰۰۰ شهزاده عبدالقادر افندى حضرتلى طرفندن

۴ ۹۶۵ محمد عابد " " "

قاضى كوى هلال احمر شعبه سى اعضاسى
 دوقنور بىم بك نيازى توفيق بك ثريا پاشا زاهد بك
 دوقنور حمدى سعاد بك قاسم جيجوز بك رفعت بك

قاضی کوی ہلال احمر خانلو شعبہ سی اعضا سی
 فیرہ بسیہ خانم نایاب عزری خانم عایشہ کامل خانم وعنا ثانی خانم
 نابعیہ جمبوز خانم مرزوقہ توفیق خانم آسبہ رشاد خانم

غروش	
مشیر دو قنور عارف پاشا حاضر تلری طرفندن	۳۵ ۲۵۰
شعبه منر رئیس تریا پاشا طرفندن	۲۰ ۰۰۰
قاضی کوی قراخانه سی مستأ جری علی اصغر افندی طرفندن	۱۸ ۰۵۵
زهیدی پاشا محله سنده چرکش شیشی زاده محی الدین بك و حرمی خانم افندی طرفندن	۷ ۰۰۰
مالیه اشرفندن کاحلی حسین چاوش طرفندن	۶ ۰۰۰
دو قنور نیازی عصمت بك و عائله سی طرفندن	۵ ۲۵۰
فرلطور اقدمه پوسته و تلغراف فن مشاورا کندن متقاعد رائف بك افندی طرفندن	۵ ۰۰۰
مشیر مرحوم شوکت پاشا حرمی خانم افندی طرفندن	۵ ۰۰۰
مرحوم رشید پاشا حرمی شکیه خانم افندی طرفندن	۵ ۰۰۰
بحریه حقوق مشاوری خالص بك دلاتیله آلمانیا ده بولنان بر وطنداش طرفندن	۵ ۰۰۰
شعبه منر وزنه داری زاهد بك افندی طرفندن	۵ ۰۰۰
شعبه منر اعضا سندن قاسم جمجوز بك افندی طرفندن	۵ ۰۰۰
مرسینلی جمال پاشا حرمی بدریه خانم افندی طرفندن	۵ ۰۰۰
قاضی کوی اسکله سی حاللری جمعیتی طرفندن	۱۰ ۰۰۰
چاملیجه اناث سلطانیسی طرفندن	۳۰ ۰۰۰
قاضی کوی صر به جیلر جمعیتی طرفندن	۱۰ ۰۰۰
موده اناث نمونه مکتبی طرفندن	۳ ۷۹۰
ماه فیروز مکتبی طرفندن	۳ ۸۱۵
شرق موسیقی جمعیتی طرفندن ۱۹ مایس ۳۳۷ تاریخنده و بریلان مسامره حاصلانی	۳۴ ۸۵۰
قاضی کوی سلطانیسی طرفندن	۱۳ ۳۹۵
قاضی کوی او طوموویا جیلری طرفندن	۴ ۲۳۰
قله لی اعدادی عسکر یسی طلبه سی طرفندن	۳ ۰۶۰
سالمانیه اخذ عسکر شعبه سندن صفدر بك افندی دلاتیله	۳۱ ۷۹۰

غروش	۷۴ ۷۷۰	جعفر آغا محله سی اهالی حیتمندانی طرفندن
»	۸۸ ۵۶۵	» » » عثمان آغا
»	۳۳ ۷۷۵	» » » حسن پاشا
»	۱۶ ۹۲۰	» » » ابراهیم آغا
زهدی پاشا و طوغله جی محله لری اهالی حیتمندانی طرفندن	۲۱۹ ۶۰۰	
» » » محله سی	۵۱ ۶۱۵	کوز تپه
» » » »	۶۳ ۴۹۵	اونکوی
» » » »	۱۲ ۲۹۰	زردبان کوی
» » » »	۳۷ ۵۳۰	راسم پاشا
» » » »	۸ ۰۰۰	بوستانچی
» » » »	۶۰ ۰۴۰	مالیه قریه سی
» » » »	۵۱ ۷۰۰	قرتال
» » » »	۱۰ ۵۰۰	بقه جق
» » » »	۱۲ ۲۰۰	مجیدیه
» » » »	۵ ۲۹۰	پندک
» » » »	۳ ۰۰۰	عثمانیه
یل دکرمنی موسوی جماعتی طرفندن	۳۳ ۹۵۰	
قوش دیلی تیار و سنده پورتقال مزایده سی حاصلاتی	۵ ۸۰۰	
آسیا غازی نو سنده بردمت چیچک و ساثره مزایده سی حاصلاتی	۲۵ ۵۳۰	
ایچ اونکوینده ۲۹ ایلول ۳۳۷ تاریخنده اجرا قلنان سنت دو کوئنده	۱۱ ۴۴۵	
غازی ادهم پاشا حضرت تلیزینک دومکه قلعه سینه کشیده ایلدکلی تاریخچی		
ترك سنجاغنه تعلیق اولنان		
قوش دیلی سینه ما مستاجر لئون سروچکین افندیینک ۷ مایس ۳۳۷ ده	۵ ۳۵۰	
تبرع ایلدیکی سینه ما حاصلاتی		
۲۷ ایلول ۳۳۷ ده اتحاد سپور قلوبنده اجرا قلنان ادمان مسابقه سی	۲ ۶۱۵	
حاصلاتی		

۷ ۶۲۰	مصرلی اوغلی سینه ماسنده ۲۷ مایس ۳۳۷ ده اجرا ایدیلن سینه ما حاصلاتی
۲۱ ۶۶۰	ایچ ارنکوبنده ۲۹ ایلول ۳۳۷ تاریخنده اجرا فلنان سنت دو کونی حاصلاتی
۴ ۵۰۰	موده آپولون سینه ماسنک ۲ کانون اول ۳۳۷ ده کی حاصلاتی

نظامنامه من موجینجه هلال اخر مدالیه لریله قاطبی اقتضا ایدوب مرکز عمومیمزه
عرض اولتان ذوات ایسه بروجہ آتیدر :

آلتون	شهزاده عبدالقادر افندی حضر قلوبنه
»	قاضی کوی قرائتخانه سی مستاجری علی اصغر افندی به طونج
»	ککبوزه قائم مقامی کمال بکه
»	اشرافدن کاتب زاده حافظ علی افندی به
»	» هاکف زاده خلیل افندی به
»	» منلا زاده عبدالله افندی به
»	بحریه عمیرلردن حقی بکه
»	بلدیہ رئیس عزت افندی به
»	اشرافدن قندیلیجی زاده اسماعیل آغایه
»	» هاکف زاده اسماعیل آغایه
»	» حاجی حسین زاده فخری آغایه
»	» تک طورماز حسین آغایه
»	» بفچوان محمد آغایه

۳۳۷ سنه سنه عائد شعبه مرکز طقوز آلیق خلاصه واردانی بروجہ آتیدر :

۱ ۴۵۸ ۴۶۰	غروش مقطوع مقبوض مقابلی درج اولتان اعانات
» ۱۳۱ ۵۸۱ ۲۵	بلا مقبوض شعبه مزجه درج اولتان اعانات
» ۶۴ ۵۰۰	مقطوع مقبوض مقابلی مرکز عمومیمز مسامره سی حاصلاتی
» ۲۷ ۷۰۰	اعضای عامله تعهدات سنویسی
۲ ۲۸۲ ۲۴۱ ۲۵	

خلاصه مصارفات ایسه :

۱ ۸۳۷ ۴۶۰,۰۰ غروش مرکز عمومیمز وزنه سنه ارسال ایدیلن

غروش	۲۶ ۲۵۰	غروش آناطولی مجروحین غنائنه شعبه منجه فسخانه دن مبايعه
		ایدیلن چاشیر بدلی
۱۶۵ ۱۵۳,۲۰	د	سليميه قشله سنده کی مهاجرین اعاشه سنه صرف ایدیلن
۵۶ ۹۲۴	د	آناطولی مجروحیننه پاموقلی اعمال چون صرف ایدیلن
۹۹ ۴۲۶	د	شعبه منزه مصارف تاسیسیه سی و مستخدمین مصارفائیله
		بدل ایجاری
۹۷ ۰۲۸	د	۳۳۸ سنه سنه دور ایدیلن
۲ ۲۸۲ ۲۴۱,۲۵		

۳۳۷ سنه سنده شعبه منجه درج و اعمال و مبايعه ایدیلن چاشور و پاموقلی دخی :

۶۸۶	عدد کوملك	اهالی محترمه طرفندن تبرع ایدیلن
۶۸۶	د	دون
۴۵۴	چفت چوراب	د
۱۰۴	عدد پاموقلی	د
۲۲۴	د	مختلف اشیا
۲۵۰	د	کوملك بدلی اهالی محترمه طرفندن اعطا ایدیلوب شعبه منزه طرفندن مبايعه ایدیلن
۲۵۰	د	دون
۲۵۰	چفت چوراب	د
۱۰۱۴	عدد پاموقلی	د
		شعبه خانلری طرفندن اعمال ایدیلن

۳۳۷ سنه سنده شعبه منزه محلاتده کی هیئت فعاله لریله معتمدلری :

[جعفر آغا محله سی]

خرقه سعادنده حاجی احمد بك ، بحریه بیکیباشیلقندن متقاعد احمد بك ، امام
محله مصطفی افندی ، تجارندن جعفر افندی

[عثمان آغا محله سی]

قارص مستنطق سابق برهان بك ، دیوان محاسبات میزلندن ناهد بك ، بوردور
بدایت اعضای سابقه سندن صبری بك ، سواری یوزباشیسی نظام الدین بك ، مأمورین
رسومیه دن احمد احسان بك

[رادم پاشا محله سی]

متقاعد فریق حسن کامل پاشا ، میر آلائی سامی بك ، تحصیل شعبه سی مأمور لرندن
سامی بك ، سلیمانیه اخذ عسکر شعبه سی رئیس صدقدور بك ، بحریه بیکباشیلرندن
یعقوب بك ، بحریه بیکباشیلرندن ضیا بك

[حسن پاشا محله سی]

جمعیت بلدیہ نمیز سابق حسام الدین بك ، امام محله ابراهیم افندی ، مختار نجیب بك

[زهدی پاشا محله سی]

آطنه والی اسبقی ناظم بك ، میر لوالقندن متقاعد جاوید پاشا ، زهدی پاشا دامادی
آگاه بك ، شورای دولت اعضا الغندن متقاعد نظیف سروری بك ، دوقتور جاوید
بك ، مجلس مبعوثان میز لرندن ضیا بك ، مختار غالب بك ، امام علی رضا افندی

[طوغله چی محله سی]

صره امین سابقی حاجی غالب بك ، سر طیب اسبقی حاجی احمد بك ، دیوان
محاسبات مدعی عمومیس فیضی بك ، دعوی و کیلی جمال بك ، تجار توفیق بك ، مختار
اول فائق بك ، مختار ثانی لطفی بك ، امام اسماعیل افندی

[کوز تیه محله سی]

رأفت پاشا حضر تلیزینك همشیره لری ملك خانم ، دوقتور رفعت حسام الدین پاشا
حرمی صبیحه خانم ، حسنی پاشا حرمی ناجیه خانم ، مصاحب اسبقی نادر آغا ، آقره
اوقاف مدیر اسبقی راغب بك ، مؤذن محمد افندی

[ابراهیم آغا محله سی]

متقاعدیندن عبدالوهاب بك ، مختار ثانی طلعت بك ، اعشار مأموری مصطفی
افندی

[زردبان کوی]

آصف بك ، حیدر بك ، پهلوان نشئت افندی

[ایچ ارنکوی]

قائم مقام هدایت بك ، امام طاهر افندی ، اسماعیل افندی

[قرئال]

مختار جمال بك ، حسنی افندی

[پندك]

امام عثمان افندی ، سیر سفائن مأمور لرندن حافظ حسنی افندی
 ارنکوسنده شعبه من معتمدی : معلم سعاد بك
 عثمانیه محله سنده شعبه من معتمدی : مختار اول عثمان بك
 مجیدیه : مختار ثانی حسین افندی
 بوستانچی : مختار اول محمود بك
 مالتیه قریه سنده : بیطر قول اغالغندن متقاعد بلدیہ رئیس
 صلاح الدین بك

۳۳۸ سنه سی

شعبه من بر طرفدن دوج اعانهیه دوام ایدرک مقرر آتمز وجهله شعبه منک قیش مسامره سی ایچون ایجاب ایدن ترتیباته نوسل ایله ۱۸ شباط ۳۳۸ تاریخنده قوش دیلی تیار و سنده مابین ایچیه ساز هیئتک و دارالبدا بک اشتراکیله مکمل بر مسامره اعطا ایشدر . حاصلات صافیه ۵۲۴ لیرا ۵۹ غروش اوتوز یارمه بالغ اولمشدر .

هلال احمر منفعتنه اولمق اوزره شعبه منجه طبع و احضاری قرارلشدیریلن مختلف فیثات و شکله مکتب دفترلری دخی یکرمی آلتی بیک کسور عددده اولمق اوزره اکیال ایدریله رک بو خصوصده ۶۸۶ لیرا ۲۲۷۵ غروش صرف ایدلش و مکتبلره توزیعنه تشبثله پیاسه ده صالقمده اولان دفترلردن ده اوجوز بر صورتده موقع فروخته قونیلهرق بو صورتله هم طلبه و طالبانک استفاده لرینه خدمت ایدلش و همده هلال احمر منزه بر منفعت تأمیننه چالشمشدر .

چاملیجه انات سلطانیسی مدیری عاقل بک افندی ایله مدیره سی سامیه خانم افندی و هیئت اعلامیه سی و طالبانی طرفندن کندی ال ایشلرندن و بعض هدایادن ترتیب ایدیلن پیاتقو دخی شعبه منک مراقبه سی تحتنده ۲ نisan ۳۳۸ بازار کونی کشیده ایدیلهرک ایشبو پیاتقونک حاصلاتی اولان بیک لیرا مذکور طالبانک آرزوسی وجهله و مرکز عمومیمز واسطه سیله آنقرده مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه شهدا ایتم و ارامنه صرف ایدلمک اوزره ارسال قلمش و مبلغ منورنک وصول و ما وضع لهنه صرف ایدلیکنه دار پاشای مشارالیه دن ورود ایدن تلغراف مکتب مذکور اداره سنه تودیع ایدلشمشدر . پیاتقو کشیده سی کونی طالبانک امک صرف ایدرک بک مکمل بر صورتده ایشلمش اولدقلری بک چوق ذیقیمت ال ایشلری غایت کوزل بر سرکی حالنده تشهیر ایدلش و شعبه من دلالتیه جلب ایدلش اولان مابین موسیقیه سی دخی اجرای ترنم ایدرک بک چوق مدعوین دخی حاضر بولنش ایدی . مدیر مکتب عاقل بک افندی طرفندن ایراد ایدیلن نطقه شعبه من نامه مقابل بر نطقه جواب و برلش و طالبانک شایان تبریک اولان ال ایشلریله حسیات و طنبه لرینه آیروجه عرض تشکر اولنمشدر .

۲۹ مایس ۳۳۸ رمضان بایرامنده اهای محترمه به توزیع ایدیه‌جک روزه‌تیر ایچون دخی شعبه‌مزجه ترتیبات لازمه اخذ ایدیش و مرکز عمومیه‌زدن ایدیلن مساعده اوزرینه عموم اسکدار حوالیه‌یه بوغاز ایچنک اناطولی ساحلنده کی بالجه قریه‌لره و کیکبوزیه و یاربجه‌قدر هلال احمر قوطولریله سیتلر و روزه‌تیر ارسال ایدیه‌جک بو صورتله ۲۸۸۹ لیرا ۵۴ غروش ۳۵ پاره بر حاصلات تأمین قلمشدر .

۲۹ حیران ۳۳۸ تاریخنده شعبه‌مز طرفندن ترتیب و احضار ایدیش اولان ایلك بهار مسامره‌مز مع الاسف بیوک بر حاصلات تأمین ایدیه‌مه‌ش و حاصلات صافیه ۷۵ لیرا سکنز غروش بالغ اولمشدر .

۲۰ تموز ۳۳۸ تاریخنده ارنکوی انک سلطانیسی مدبری ماهر بک افندی ایله مدیره‌سی لمان خانم افندی و طالباتی طرفندن شعبه‌مزک تحت مراقبه‌سنده ترتیب و احضار ایدیش اولان و طالباتک ال ایشلریله هدیه ایلدکلی اشیانیدن مرکب بیانقودن دخی ۱۷۵۱ لیرالقی بر واردات هلال احمره تبرع ایدیه‌جک مرکز عمومیه‌مز واسطیه‌یه اولاد شهید ایچون آقره‌ده مصطفی کمال پاشا حاضر تیرینه ارسال قلمشدر مکتب‌صالونلرنده تشهیر ایدیش اولان سرکی حالنده کی مذکور اشیاء حقیقت حالده‌جک دلفریب بر صورتده تنظیم قلمش وصالونلر بتون قادین ظرافت و اینجه‌لیکله تزیین ایدیش ایدی . دنکارنک سنجاق و فلامه‌لرله مزین مکتبک بقچه‌سنده دخی شعبه‌مز دلالتیه جلب ایدیش اولان مابین موزیکه‌سی زنجایش و مدعو خانلردن یک جوغی حاضر بولنش ایدی . مدیر مکتب ماهر بک افندی طرفندن ایراد ایدیلن لطقه شعبه‌مز طرفندن جواب وریله‌جک هیئت تعلیمیه ایله طالباته تبریکله برابر تشکر ایدیشدر .

کرک رمضان و کرک‌سسه قریان بایراملرنده تورکیا بیوک ملت مجلسی حکومته تبریکی متضمن شعبه‌مز طرفندن کشیده ایدیلن تلغرافلره بوجه آتی جوابلر اخذ اولمشدر :

۱ - در سعادنده قاضی کوی هلال احمر جمعیتی ریاسته

عید سعید فطرک تبریکی محتوی تلغرافنامه‌لری هیئت عمومیه‌ده قرائت ایدیلدی بو وسیله ابده اظهار ایدیلن حسیاتدن دولانی تشکر اولنور افندم ۳ - ۶ - ۳۳۸

بیوک ملت مجلسی رئیس ثانیه‌سی

مصطفی رؤف

قاضی کوی ہلال احمر شعبہ سبلہ خانہ شعبہ سی

۳۳۷ سنه‌سی رمضان بارای حلال احمر چیچکی توزی خاطره‌سی

غروش

۵ ۰۰۰	وانی کوبنده باندروم علی حاجی حافظ سامی بك طرفندن
۱۲ ۵۰۰	شعبانز رئیس ثریا پاشا ایله حریمی خانم و کریمه سی خانم طرفندن
۵ ۰۰۰	عادل سلطان حضرتلری طرفندن
۶ ۰۰۰	وقیه " " " "
۵۰ ۰۰۰	تجارندن مرحوم الیاس بك و مخدومی رجب بك افندی طرفندن
۹ ۰۰۰	خاقان مرحوم عبد الحمید ثانیك او چنجی قادینی مشفق و ناجیه قادین افندی لر طرفندن
۶ ۰۰۰	شهزاده محمد عابد افندی حضرتلری طرفندن
۱۰ ۰۰۰	پرنسبس توحیده ندیم خانم افندی طرفندن
۱۰ ۰۰۰	" " " " برادری علی حیدو بك افندی طرفندن
۱۰ ۰۰۰	" " " " صالح بك افندی طرفندن
۱۰ ۰۰۰	بکقوزده فازینوچی خلیل بك طرفندن

محلات

۱۶ ۳۵۰	وانی کوی اهالی محترمه سی طرفندن
۷ ۰۰۰	قاضی کوی مجیدیه محله سی اهالی محترمه سی طرفندن
۳ ۸۰۰	" " " " عثمانیه " " " "
۳ ۱۹۵	اسکدار عراقیه جی حاجی محمد محله سی اهالی محترمه سی طرفندن
۱۳ ۲۵۰	" " " " خیرالدین چاووش " " " "
۷ ۸۲۰	ارنگوی محله سی اهالی محترمه سی طرفندن
۲۸ ۰۰۰	اسکدار روم محمد پاشا محله سی اهالی محترمه سی طرفندن
۱۳ ۲۰۰	" " " " احسانیه " " " "
۱۳ ۰۰۰	" " " " محاسبه خصوصیه سی طرفندن
۲۰ ۸۳۰	ایچ ارنگوی اهالی محترمه سی طرفندن
۵۶ ۷۵۰	قاضی کوی جعفر آغا محله سی اهالی محترمه سی طرفندن
۷۳ ۵۹۵	زهدی پاشا و طوغله جی محله لری " " " "
۱۱ ۷۸۰	زردبان کوی اهالی محترمه سی طرفندن
۱۵ ۶۵۵	" " " " پندك " " " "
۱۸ ۶۳۵	سلیمیه اخذ عسکر شعبه سی طرفندن

۵۲	۶۳۵	قاضی کوی عثمان آغا محله سی اهالی محترمه سی طرفندن
۲۷	۹۲۰	آناطولی حصار
۶۹	۳۱۵	قاضی کوی حسن پاشا
۲۱	۰۱۰	قندیلی اهالی محترمه سی طرفندن
۸	۰۰۰	مالته انضباط قوماندانلی دلالته
۲۵	۱۵۰	مالته اهالی محترمه سی طرفندن
۱۰۱	۵۲۰	صحرای جدید محله سی اهالی محترمه سی طرفندن
۲۶	۵۹۵	سعادیه
۱۶	۶۷۵	اقبالیه
۲	۵۰۰	اسکدار اولیا خواجه محله سی اهالی محترمه سی طرفندن
۱۰۳	۰۰۰	آناطولی حصار کوکسو یکی محله
۷۸	۰۰۰	کوز نه اهالی محترمه سی طرفندن
۱۶	۳۵۰	قوزیتاغی
۸	۲۶۰	اسکدار سلمان آغا محله سی اهالی محترمه سی طرفندن
۸	۶۸۵	سیر سفائن اداره سی قاضی کوی اسکله مأمورلری طرفندن
۱۲	۰۰۰	اسکدار آیازمه محله سی اهالی محترمه سی طرفندن
۴	۶۶۰	صله جق
۶	۰۰۰	کفچه دده
۲۲	۴۳۵	بوستانچی
۳۹	۵۵۰	اسکدار سلیمیه
۱۸	۲۲۵	کلفم خاتون
۱۳	۹۳۵	طوائی حسن آغا محله سی اهالی محترمه سی طرفندن
۱۲	۱۶۵	قاضی سکر احمد افندی
۵	۰۰۰	بکقوزده محمود شوکت پاشا قریه سی اهالی محترمه سی طرفندن
۲۰	۰۰۰	آق بابا
۱۸	۶۸۵	آناطولی قواغی
۵	۰۰۰	بکقوزده دره سکی

غروش	۸۲ ۹۸۰	بکقوز	اهالی* محترمه سی طرفندن
	۱۱ ۴۲۰	آناطولی فناری	» » »
	۱۶ ۶۶۰	اسکدار احمد چلبی محله سی اهالی* محترمه سی طرفندن	
	۲۰ ۵۳۰	قاضی کوی ابراهیم انا »	» » »
	۷ ۱۱۰	چاملیجده بلغورلی »	» » »
	۲۴ ۱۳۵	قرنال قریه سی »	» » »
	۲۷ ۵۰۰	قاضی کوی پولیس مرکز مأمورینی طرفندن	
	۲۰ ۵۰۰	چاملیجده عمرانیه قریه سی اهالی* محترمه سی طرفندن	
	۳ ۸۰۰	اسکدار سنان پاشا محله سی »	» » »
	۷ ۶۰۰	عراقیه جی حاجی جعفر محله سی اهالی* محترمه سی طرفندن	
	۴ ۰۰۰	چاملیجده قسقلی »	» » »
	۳ ۲۸۰	اسکدار سلامی علی افندی »	» » »
	۵ ۳۹۰	» خاجه حسنا خاتون »	» » »
	۲۰ ۰۰۰	طوزله قریه سی »	» » »
	۴۰ ۳۰۰	حیدر پاشا موسوی جماعتی طرفندن	
	۹۵ ۲۲۵	علم طاغنده سلطان جفتلی ، رشادیه ، علمدار ، چکمه کوی ، چوک	
		بقال ، صاری غازی ، دودولای قریه لری طرفندن	
	۴ ۲۰۰	اسکدار دربالی محله سی اهالی* محترمه سی طرفندن	
	۴۲ ۰۰۰	» انضباط قوماندانلقندن	
	۱۰ ۰۰۰	پاشا بقیچه و پولوتز کوی اهالی سی طرفندن	
	۹ ۱۷۵	اسکدار قره داوود پاشا محله سی اهالی* محترمه سی طرفندن	
	۲ ۸۰۰	» والدۀ عتیق »	» » »
	۱۱ ۶۰۰	قرنال قضای داخنده قورد کوی قریه سی اهالی* محترمه سی طرفندن	
	۵ ۷۰۰	» » » دولای اوبه »	» » »
	۵ ۴۰۰	» » » صاندره »	» » »
	۷ ۱۵۰	مالته ده باشی بیوک »	» » »
	۳۸ ۰۰۰	حیدر پاشا امنیت مفتشاسکی قونترول قلمی طرفندن	

عروش	قرتال قضااسنده دولای اوبه قریه سی اهالی محترمه سی طرفندن	۶ ۰۰۵
اسکدار امراخور محله سی	» » »	۵ ۸۶۰
قرتال قضااسنده قورنه کوی	» » »	۳ ۹۸۵
اسکدار بازار باشی	» » »	۱۰ ۴۰۸
ککبوزه به تابع جمعه قریه سی	» » »	۱۰ ۵۳۰
» » » اورخانی	» » »	۱۰ ۵۰۰
» » » تپه ویران	» » »	۲۰ ۰۰۰
» » » بالچی	» » »	۱۰ ۰۰۰
» » » موطوری	» » »	۷ ۰۰۰
» » » کوسه لر	» » »	۱۱ ۷۵۰
» » » طاوشانی	» » »	۱۰ ۶۰۰
» » » دمبرجیلر	» » »	۱۱ ۸۰۰
» » » چرکسلی	» » »	۷ ۳۰۰
» » » آق ویران	» » »	۷ ۲۰۰
» » » دکزلی	» » »	۱۱ ۳۵۰
» » » قاخلای	» » »	۳ ۱۰۰
» » » باغجیلر	» » »	۲ ۷۰۰
» » » قارغلی	» » »	۴ ۲۰۰
» » » طوراقلی	» » »	۲ ۶۰۰
» » » لمزلی	» » »	۲ ۱۰۰
» » » اییشلی	» » »	۸۰۰
» » » قانچللی	» » »	۸۰۰
» » » خطیبیلر	» » »	۱ ۸۰۰
» » » اخلاطلی	» » »	۱ ۶۰۰
» » » تپه متایر	» » »	۱ ۳۰۰
» » » بلپه لی	» » »	۶ ۰۰۰
طاشکوبری ناحیه سنده همتملی دیوانی اهالی محترمه سی طرفندن	» » »	۱۰ ۰۰۰
سوندوکی قریه سی اهالی محترمه سی طرفندن	» » »	۸ ۰۰۰

غروش									
۱۰ ۵۰۰	»	»	»	»	»	»	»	طاشکوپری ناحیه سنده قاشقلی دیوانی اهالی محترمه سی طرفندن	
۴ ۲۷۵	»	»	»	»	»	»	»	عثمانلی ناحیه سی	»
۱۳ ۰۵۰	»	»	»	»	»	»	»	چاوشلی دیوانی	»
۶ ۱۱۰	»	»	»	»	»	»	»	قره بمتوبلی دیوانی	»
۹ ۱۵۰	»	»	»	»	»	»	»	شمس الدین دیوانی	»
۶ ۵۸۰	»	»	»	»	»	»	»	قودلیجه دیوانی	»
۶ ۲۸۰	»	»	»	»	»	»	»	نائب و الما جق دیوانی	»
۱۰ ۰۰۰	»	»	»	»	»	»	»	قره کوللی دیوانی	»
۱۰ ۰۰۰	»	»	»	»	»	»	»	جمعه دیوان	»
۸ ۵۰۰	»	»	»	»	»	»	»	معلم قریه سی اهالی محترمه سی طرفندن	
۸ ۰۰۰	»	»	»	»	»	»	»	علی خواجهر دیوانی	»
۷ ۹۲۰	»	»	»	»	»	»	»	قرچه علی	»
۳۳ ۱۷۵	»	»	»	»	»	»	»	دارینجه قریه سی	»
۳۰ ۰۰۰	»	»	»	»	»	»	»	طاوشانجیل	»
۳۰ ۱۰۰	»	»	»	»	»	»	»	آبدینلی	»
۶ ۱۰۰	»	»	»	»	»	»	»	اسکی حصار	»
۱۱۶ ۴۹۵	»	»	»	»	»	»	»	کسکبوزه اهالی محترمه سی طرفندن	
۹ ۶۷۵	»	»	»	»	»	»	»	طاشکوپری	»
۲۵ ۰۰۰	»	»	»	»	»	»	»	هرکه	»
۵۰ ۰۰۰	»	»	»	»	»	»	»	هرکه فابریقه سی مأمور و مستخدمین طرفندن	
۴ ۴۰۰	»	»	»	»	»	»	»	منلا فناری قریه سی اهالی محترمه سی طرفندن	

مسامره لر

۵ ۸۲۵	»	»	»	»	»	»	»	اسکدار کلغم خاتون محله سنده سنت دوکونی حاصلاتی	
۷ ۶۲۰	»	»	»	»	»	»	»	حوزه فقیه	»
۹ ۳۵۰	»	»	»	»	»	»	»	سیلمیه محله سنده سنت دوکونی حاصلاتی	
۹ ۲۱۵	»	»	»	»	»	»	»	قره جه احمد ادهم افندی قهوه سی اکلنجه سی حاصلاتی	
۹ ۲۱۵	»	»	»	»	»	»	»		

غروش	۸ ۸۶۰	اسکدار پارق سینه ماسی حاصلاتی
تونس باغی سنت دو کونی حاصلاتی	۲ ۹۶۰	»
والده عتیق » » »	۴ ۱۹۰	»
قره داوود پاشا مسامره سی حاصلاتی	۱۶ ۱۲۰	»
سلامی علی افندی محله سی سنت دو کونی حاصلاتی	۸ ۳۰۰	»
آت بازاری » » » »	۵ ۱۶۵	»
آیازمه » » » »	۹ ۴۰۵	»
ایجادیه » » » »	۸ ۶۳۵	»
سنت دو کوننده چیچک حاصلاتی	۱ ۱۳۵	»
ارنکوی صفا بفتح سی هلال احمر مسامره سی دخولیه حاصلاتی	۱۵ ۱۳۵	»
اسکدار آیازمه سنت دو کونی حاصلاتی	۲۳ ۶۵۰	»
مصرلی اوغلی سینه ماسک ۱۵ ایلول ۳۳۸ حاصلاتی	۳ ۰۲۰	»
قوش دبی » » » ۱۸ »	۳ ۰۲۰	»
اسکدار کفچه دده محله سی سنت دو کونی حاصلاتی	۱۲ ۹۲۰	»
قرتالده صوغا نلق قریه سی » » »	۱۲ ۰۵۰	»
کورهش مسامره سی حاصلاتی	۲۲ ۷۵۰	»
اتحاد سپور قلوبنده ۲ تشرین ثانی ۳۸۸ رأفت پاشا حضر تلرینک تشریف لری مسامره سی حاصلاتی	۴۹ ۷۶۰	»
مصرلی اوغلی سینه ماسی حاصلاتی	۱ ۲۸۳	»
آبوللون سینه ماسی حاصلاتی	۶ ۰۰۳	»
جمعیات و مکاتب		
قاضی کوی بوک عربیه جیلری طرفندن	۱۷ ۲۳۵	»
» » » » »	۱۵ ۰۰۰	»
اسکدار او طومویلی جیلری طرفندن	۴۰ ۰۰۰	»
قاضی کوی مسلمان او طومویلی جیلری طرفندن	۶ ۹۰۰	»
اسکدار اسکله سی قایه جیلری طرفندن	۱۷ ۰۰۰	»
» بوک اسکله سی حمالاری »	۵ ۰۰۰	»
» عربیه جیلری »	۹ ۵۸۰	»

غروش	۵ ۰۰۰	قاضی کوی اسکله حاللری
دخان عثمانلی آنونیم شرکتی اسکدار شعبه سی قز عمله سی طرفندن	۱۷ ۶۰۰	
قاضی کوی قایقچیلری طرفندن	۶ ۵۰۰	
چاملیجه انات سلطانیمی طالبانی طرفندن	۱۰ ۶۰۰	
قاضی کوی قوری قهوه جیلری	۵ ۳۴۰	
قاضی کوی سلطان طبله سی	۱ ۸۲۵	
قاضی کوی صوچی اصنافی طرفندن	۲ ۳۵۰	
آشچی	۱ ۶۰۰	
شکرچی	۲ ۵۰۰	
اسکدار پاشا لیمانی انترپو حاللری طرفندن	۴ ۵۰۰	
آلتونی زاده نمونه مکتبی	۴ ۰۰۰	
موده انات نمونه مکتبی طرفندن	۳ ۶۶۰	
بوستانچی خانلری	۳ ۰۰۰	
اناطولی تیمور بولی قومانیه سی مسلمان مستخدمینی طرفندن	۲ ۰۸۰	
کنکبوزه انات سلطانیمی معلملری طرفندن	۷ ۷۸۰	
رژری اداره سی مأمورین و مستخدمینی طرفندن	۱۰ ۰۵۰	
مأموز معلم و معلملری طرفندن	۷ ۲۰۰	
قوتال انات مکتبی طالبان طرفندن	۹۰/۵	

— مزایده لر —

اسکدار عراقیجی حاجی محمد محله سنده لوحه مزایده سی	۱۳ ۲۰۰	
ارنگوی استاسیوننده طاووق مزایده سی	۶ ۳۱۵	
سینه ماسنده چیچک	۱ ۹۴۰	
اسکدار کلفم خاتون سنت دو کونده بورغان مزایده سی	۶ ۱۲۵	
آرسلان هیکی	۴ ۸۳۰	
آناطولی حصارنده قوزو و یوزوک مزایده سی	۵ ۸۴۰	
خروس و سازه	۲ ۸۸۰	

۳۳۷ سنه سی رمضان پیرامی هلال احمر چیچک توزیعی خاطره سی
عونیہ جلال خانم غرام زاهد بک ماجده جلال خانم

قاضی کوی حلال احمر شہبہ سنگ صوگ بہار مسامرہ می خاطرہ سیدر ۱۵ اپلول ۳۳۷

غروش	
۲ ۸۸۵	قندبلبلده جواد بیج بکک هیکلی مزایده سی
۳ ۳۶۰	» بفتحوان کامل آغانک طاتلی طاقی مزایده سی
۱ ۷۳۰	» دو قنور عمر ناظم بکک هیکلی مزایده سی
۳ ۴۰۰	سمادیه محله سنده قوزو مزایده سی
۸ ۸۸۰	اسکدار حمزه فقیه محله سنده مصطفی کال پاشا حضر تلیرنک رسمی مزایده سی
۱۲ ۳۸۰	طوغله جی محله سنده فنار مزایده سی
۲۲ ۷۱۰	قاضی کوی عرب جیلری طرفندن قارپوز مزایده سی
۷ ۲۰۰	اسکدار کفچه دده محله سنده جیچک
۱ ۳۰۰	» » » باستون
۶ ۰۳۰	بوستانجی ده قارپوز مزایده سی
۱۳ ۱۰۰	سلیمیه سنت دو کوننده ادرنه ده سلیمیه جامع شریفی شکرلمه سی مزایده سی
۳ ۷۸۵	اسکدار ده قره جه احمدده ادهم افندی قهوه سنده مصطفی کال پاشا
	حضر تلیرنک رسمی مزایده سی
۹۲۰	اسکدار ده قره جه احمدده ادهم افندی قهوه سنده بوزوک مزایده سی
۱ ۶۰۰	» کلفم خاتون محله سنده ساعت مزایده سی
۸۰ ۰۰۰	قا کلیجه ده اوغلاق مزایده سی
۲۵ ۰۰۰	» هیکل
۱۱ ۱۰۰	بکقوز یالی کوبنده مصطفی کال پاشا حضر تلیرنک رسمی مزایده سی
۱ ۰۸۵	قاضی کوبنده اولو جامع شریفی رسمی مزایده سی
۳ ۶۶۰	اسکدار اسکله سنده قوربان دریمی مزایده سی
۲۲ ۸۸۵	» یکی جامع شریف قارشو سنده وزیرزاده قدری واحمد بکارله شریجه
	خانمک سنجاق مزایده سی
۱ ۷۶۰	اسکدار پارق سینه ماسنده مزایده حاصلاتی
۵ ۵۴۰	تونس باغنده سنت دو کوننده لوحه مزایده سی
۲۸ ۵۰۰	قسقلی ده محمود شوکت پاشا مدالیه سی مزایده سی
۶ ۶۸۵	اسکدار ده والدۀ عتیق محله سنده لوحه مزایده سی
۵ ۸۰۰	» » » سنت دو کوننده ادرنه صابونی مزایده سی
۳ ۷۵۰	» قره داوود پاشا محله سنده قوربان دریمی مزایده سی

غروش	
۸ ۱۳۵	اسکدارده قره داوود پاشا محله سنده ۳۱۳ یونان محاربه سنی مصور مندیله مزایده سی
۱ ۴۶۰	» » » دیگر مزایده لر حاصلاتی
۴ ۶۱۰	» سلامی علی افندی محله سنده هیکل مزایده سی
۲۵ ۹۰۰	» آت بازار بنده طوسون مزایده سی
۲ ۹۶۰	» » آتوا »
۱۲ ۷۵۰	» ایازمه سنت دو کوننده جاملی کوشک مزایده سی
۱۲ ۴۵۰	» ابجدیه » مصطفی کال پاشا حضرت تلوینک رسمی مزایده سی
۱ ۶۳۰	پندکده پورتقال مزایده سی
۲۱ ۹۵۰	قوش دبیلی بقیچه سنده ۱۶ اغستوس ۳۳۸ تاریخنده هلال احمر سنجاغنه تعلیق اولنان
۱۱ ۱۰۰	مصرلی اوغلی نیاز و سنده ۶ ایلول ۳۳۸ تاریخنده ملی سنجاغنه تعلیق اولنان
۲ ۵۴۰	قاضی کوبنده شکرله مزایده سی
۱ ۱۵۳	نردبان کوبنده سیغاره مزایده سی
۶ ۹۳۵	قوش دبیلی چار بنده دف مزایده سی
۹ ۳۰۵	بلغورلیده مسرت بقیچه سنده صو طاقی مزایده سی
۳ ۴۲۰	لباده ده چیچکک مزایده سی
۹۰ ۲۱۵	حسن پاشا محله سنده میناق ملی لوحه سیله قوچ و ساره مزایده سی
۷۰ ۰۰۰	بکقوز یالی کوبنده تظاهر انده مزایده حاصلاتی
۴۹ ۰۸۰	پاشا بقیچه سنده مصطفی کال پاشا یار قنده تظاهر انده مزایده حاصلاتی
۱۱ ۳۵۵	اسکدارده مزایده حاصلاتی
۱ ۵۳۰	قاضی کوبنده عاصم رئیس قهوه سنده آغزلق مزایده سی
۵ ۵۰۰	قوری قهوه جی ابراهیم آغا مزایده سی
۲۰ ۸۰۵	قاضی کوبنده حاجی حسین آغا دالتیله جاملی کوشک مزایده سی
۷ ۷۰۰	قرناله آرمود مزایده سی
۲۲ ۱۹۰	» قانیج »
۶ ۶۸۰	بلغورلیده صو طاقلی و چیچکک مزایده سی
۴۱ ۷۲۵	ارنکوبنده صفا بقیچه سنده هلال احمر مسامره سنده مصطفی کال پاشا حضرت تلوینک رسمی مزایده سی

مصرلی اوغلی سینه ماسنده مصطفی کمال پاشا حضر تلیزینک رسمی مزایده سی	۸ ۷۶۵
اسکدار والدہ عتیق محله سنده قارپوز مزایده سی	۴ ۰۱۵
بکقوز میدانده تظاهر اتده مزایده حاصلاتی	۵۷ ۲۵۰
اسکدار خیرالدین چاووش محله سنده قارپوز مزایده سی	۵ ۵۰۰
عثمان آغاده تسبیح مزایده سی	۳ ۱۰۰
قرتالده آغزاق مزایده سی	۱۴ ۵۷۵
» آنقره مارشی تغنیسی مزایده سی	۶ ۲۶۰
اسکدار قاضی عسکر محله سنده مزایده حاصلاتی	۱۲ ۱۶۵
» مراد رئیس » مصطفی کمال پاشا حضر تلیزینک رسمی مزایده سی	۱۲ ۲۸۰
» کلغم خاتون » ساعت مزایده سی	۱۰ ۸۳۰
ککبوزده میناق ملی فناری مزایده سی	۱۹ ۸۰۰
» بر عدد هندی »	۴ ۰۰۰
» اوواجق قریه سنده قورشون قلمی مزایده سی	۱ ۵۵۰
» موطورلی » جزؤدان »	۱ ۹۱۳
» تپه جک » آرمود »	۲ ۰۱۱
ککبوزده از میرک استردادینی مبشر قلعراف قرائتی مزایده سی	۴ ۸۰۰
» اولو جامع شریفک رسمی مزایده سی	۶ ۶۰۰
ارنسکوبینده صفا بغچه سنده استقلال مارشی مزایده سی	۴ ۱۶۵
قندبلایده شکر طباعی مزایده سی	۲ ۲۴۰
» خروس »	۴۳۵
اسکدار خانلر دیکیش یوردنده بلوز مزایده سی	۳ ۱۶۵
ککبوزده طاش کوپری ناحیه سنده توحید افکار قزیه سی مزایده سی	۱ ۷۰۵
» بر چفت پیچ طاووغی واوردک مزایده سی	۱۵ ۰۰۰

ارباب حیتک اسامیسنک منتظماً نشری ایچون شعبه مزجه پک چوق غیرت ایداش
و بالجله غزته لره دائماً اعلان کوندراش وغزته لر طرفدن دخی بعضیه سی نشر و بعضی لری
نشر ایدلامشدیر .

۱۲ تشرین اول ۳۳۸ ده مصرلی اوغلی بغچه سنده شعبه مزك ترتيب و احضار
 ابتدیی صوك بهار مسامره سی دخی بك پارلاق اولمشدر . عینی زمانده اوپرتور خالد
 عزت ، رفقی ، عثمان عادل ، فریدون شوكت بك افندیلرك معاونت و همت فاخرانه لرله
 برچوق فقیر اطفالك دخی سنتری اجرا ایدلمشدر . حاصلات صافیه ۱,۰۶۲ لیرا ۷۹
 غروش اولوب مسامره ائناسنده مقطوع مقبوض مقابلنده مزایده به وضع اولنان
 فطوغرافچی فرید ابراهیم بك اهدا ایلدکری مصطفی کال پاشا حضرتلرینک فطوغرا-
 فندن دخی ۶۹۵ لیرا ۴۵ غروش حاصلات تأمین ایدلمشدر . مسامره ده شعبه خانلر من
 طرفندن اداره ایدلمش اولان مقطوع مقبوض مقابلنده کی بوفه حاصلاتی دخی ۱۱۵
 لیرا ۴۵ غروشه بالغ اولمشدر .

شعبه مزده تلفونه دخی لزوم کورولمش اولغله مرکز عمومیمز طرفندن ایدیلن
 مساعده اوزرینه قاضی کوی ۵۶۶ نومروسیله شعبه مزه برتلفون وضع ایدلمش وقاضی
 کوی انضباط عسکری قوماندانلی طرفندن تبرع ایدیلن رسمی برتلفونه دخی مراکز
 رسمیه شعبه مزه ربط ایدلمشدر .

سوکلی ازمیزمرك استردادای مناسبیله هر طرفده دوج ایدیلن اغانلردن بشقه
 غلبان حیثله اجرا ایدلمکده اولان و بالاده حاصلاتی آیری آیری محرر مزایده لرله
 ختان جمعیتلرینه و مسامره لره مرکز عمومیمزدن گلش اولان تعلیمات دائره سنده
 شعبه مز طرفندن مأمور مخصوصلر اعزامیله مذکور مسامره و مزایده لر و ختان
 جمعیتلری تحت مراقبه مزده بولندیرلمغه چالشمشدر .

قاضی کوی موده بارقده برهئت ترتیبه متشبثه طرفندن تحت مراقبه مزده ۲۲
 ایلول ۳۳۸ تاریخنده اجرا ایدلمش اولان مسامره دخی بك پارلاق اولمش و قوچ
 مزایده سی حاصلاتی اولان ۳۱۵ لیرا ۱۵ غروشه برابر حاصلات عمومیه ۶۷۵ لیرا
 ۴۴ غروشه بالغ اولمشدر . شعبه مز هیئت مرتبه مذکوره بی تشکیل ایدن زینب فطین
 خانم افندی ایله ملیحه زکی خانم افندی به و فطین و حکمت بك افندیلره اشبو تشبثلردن
 طولانی بالخاصه عرض تشکر و منتداری ایلمشدر .

ارباب عیت طرفندن مسامره لر و سائر صورتلرله و طوغربدن طوغری به
 شعبه مزه تبرع ایدلمش اولان اشبا و سائر ایله چاملیجه و ارنکوی ساطانیلری بیاتقو-
 لردن متبای و صاحبلری طرفندن اخذ ایدلماش اولان برچوق ال ایشلری و رسملردن

شعبه مزه مدور و موجود بك چوق اشيا اعانه سيله مصرلى اوغلى بئجه سنده صوك بهار مسامره مزده بر سركى و بياقو ترتيبى شعبه مزجه هر نه قدر تصور ايدلمش و مركز عمومى مزدن استيدان كيفيت قلمش ايسده مساعده ايدلماش اولديغندن مذكور اشيانك نقده تحويلى ضمنتده فروخى ايجون حفظنه قرار و يرلمش وبلاخره ۳۳۹ سنه سى ره ضاننده مركز عمومى مزك خانلر مركزى طرفندن ترتيب اولنه جق بياقوده شعبه مز نامنه تشهير ووضع ايدلمك اوزره مركز عمومى مزه ارسال و تسليم قلمش ايسده اشبو بياقو دخى شمدىلك تاخير ايدلمشدر .

۳۱ تشرين اول ۳۳۸ تاريخنده شعبه مزه تشريف ايدن رافت پاشا حضرتلرته لازمك اكرام و حرمتده قصور ايدلماش و مشاراليه دخى شعبه مزه كندى خط دستلرله « چوق سو كيلي و عزيز هلال احمر ك قاضى كوينده كى چوق شفيق شعبه سنده نشانه حرمت و تقدير » جمله سى محرر و زيرى امضالى فطوخر افلرني هديه ايتمشدر . شعبه مز خانلرله شعبه مز اعضاسنه آبرى آبرى زيرى امضالى هديه ايتدكلى فطوخر افلرله ده جمله مزى احبا بيورمشدر .

آناطولى و تراكياده يونان مظالمندن آج و چيلاق قالمق صورتيه قورتولاش اولان اهالى مسلميني قيشك شدايندن حفظ مقصديله چاشر اهدا ايدلمسنى مشر شعبه مز طرفندن غزنه لرله ايديلن اعلان اوزرينه بك چوق مقداره چاشر طوبلنه رق مركز عمومى مزه ارسال قلمشدر .

۲ تشرين ثاني ۳۳۹ تاريخنده رافت پاشا حضرتلرينك تحت حايه لرنده اتحاد سپور قلوبنده هلال احمر منفعتنه شعبه مزك تحت مراقبه سنده اعطا ايدلمش اولان مسامره ده بك بارلاق اولمش و حاصلات ۴۹۷ ليرا ۶۰ غروشه بالغ اولمشدر . فنار باغچه والتون اردو ارسنده كى فوتبول ماچنده برابر قالدقلى جهتله مكافاتي اولان قوبه پاشاي مشاراليه كى امريله ايكنجي بر مسابقه ده غالب كن طرفه و يرلك اوزره شعبه مزده حفظ ايدلمكده در . يوم مذكوره رافت پاشا حضرتلرله رفاقتلرنده بولنان ذوات محترمه شرف عاليه لرله اولق اوزره شعبه رئيسى ثريا پاشانك حرمى خانم افندى طرفندن ايكيز كشيلىك بر چاي ضيافتي ترتيب و اعطا ايدلمشدر .

۳۳۸ سنه سنده شعبه مز طرفندن كرك اعطا ايدلكلى اعانه دن و كرك سه جمع اعاننده كوريلن بيوك خدمتلرندن طبولاني هلال احمر مداليه لريله تلطيفي مركز عمومى مزه عرض و انما ايديلن ذوات بروجه آتيدر :

دوقنور مشیر عارف پاشا حضر تلوینہ
 پوستہ و تفراف نظارتی فن مشاور لیکنندن متقاعد رافت بك افندی به
 چاملیجه اناث سلطانیدی نامنه
 طونج سرعسکر مرحوم رضا پاشا حریمی عدویه خانم افندی به
 طونج سرعسکر مرحوم رضا پاشا مخدومی شکری پاشا به
 » » » » ضیا بیکه
 » سلیمانیه اخذ عسکر شعبه سی ویدی صفدر بك افندی به
 » مانتیه بلدیہ ویدی صلاح الدین بك افندی به
 » جاده بوستاننده بازار قاشچیسی اینه بولی ژابون اسماعیل قپودانه
 کوش اناطولی حصار یکی محله اهای محترمه سی نامنه
 طونج بروسه والی اسبقی خلیل پاشا حضر تلوینہ
 » قزلطور اقدہ پرنسبس توحیده خانم افندی به
 » افندیك برادری صالح بك افندی به
 » » » » علی حیدر »
 کوش متعهد الیاس بك افندی به

۳۳۸ سنه سی ظرفنده شنبه من طرفندن مختلف محالره مرکز عمومیمزه ۳۶۵
 تذکره اصداور ایداشدر .

شعبه مركز ۳۳۸ سنه سی خلاصه حسابیه سی

مصارفات	واردات
مركز عموی وزنه سنه تسلیات ۴ ۵۳۳ ۵۲۶ ۰۵	مقطوع مقبوض مقابلی ۴ ۰۱۰ ۲۸۱
شعبه نك مستخدمین معاشاتی ۳۲ ۲۷۷	اعضای عامله ۱۷ ۶۰۰
بدل ایجار ۴۵ ۳۲۵	کچن سنه دن مدور ۹۷ ۰۲۸
مکتب دفترلری ۶۸ ۶۲۲ ۳۰	مزینات صائیشندن ۱۱ ۳۶۹ ۲۰
اودون ۱ ۴۸۱ ۲۰	شعبه منك مسامره لری ۱۶۶ ۵۴۶ ۳۰
متفرقه ۱۲ ۶۹۶	حاصلاتی
تعمیرات ۵ ۰۶۲ ۲۰	شعبه دفترلری صائیشندن ۲۴ ۰۰۰
قرطاسیه و غزنه لر ۴ ۲۶۵	چاملیجه وارنکوی سلطان ۲۷۵ ۱۰۰
چاملیجه وارنکوی سلطان ۱۱ ۴۸۵	مکتب لری پیانقرلری
نیلری پیانقر و مصرفی	خارجدن ویریلن مسامره لر ۳۰ ۰۳۶
خرچ راه و ممتد لر مصارفاتی ۳۳ ۷۹۰ ۲۰	آینه پیانقوسی ۸ ۷۰۰
دمیر باش اشیا ۱۹ ۱۲۴ ۲۰	تجار الیاس بك افندی دن ۵۰ ۰۰۰
سیغورطه ۲ ۵۳۰	شکر بابرمانده چیچک ۲۸۸ ۹۵۴ ۳۵
مسامره لر و مزاید لر ۲۶ ۲۱۴ ۲۰	حاصلاتی
مصارفاتی	آوانس دن استرداد ۲ ۷۱۲ ۲۰
ساخته اوراق نقدیه ۱۰۰	ککبوزده دن کان اشیا ۴۰۰
۳۳۹ سنه سنه دور اولنان ۱۸۶ ۲۲۸ ۱۰	فروختی
۴ ۹۸۲ ۷۲۸ ۲۵	۴ ۹۸۲ ۷۲۸ ۲۵

شعبه مزك بدايت تشكيلندن اعتباراً مرور ايدن بر سنه طقوز آي مدت ظرفنده
جمع اينديكي اعانات يکون ايسه :

۲۵	۲۴۱	۲۸۲	۲	۳۳۷	سنه سندن طقوز آيلق اعانات
۲۵	۷۰۰	۸۸۵	۴	۳۳۸	سنه سي
۵۰	۹۴۱	۱۶۷	۷		

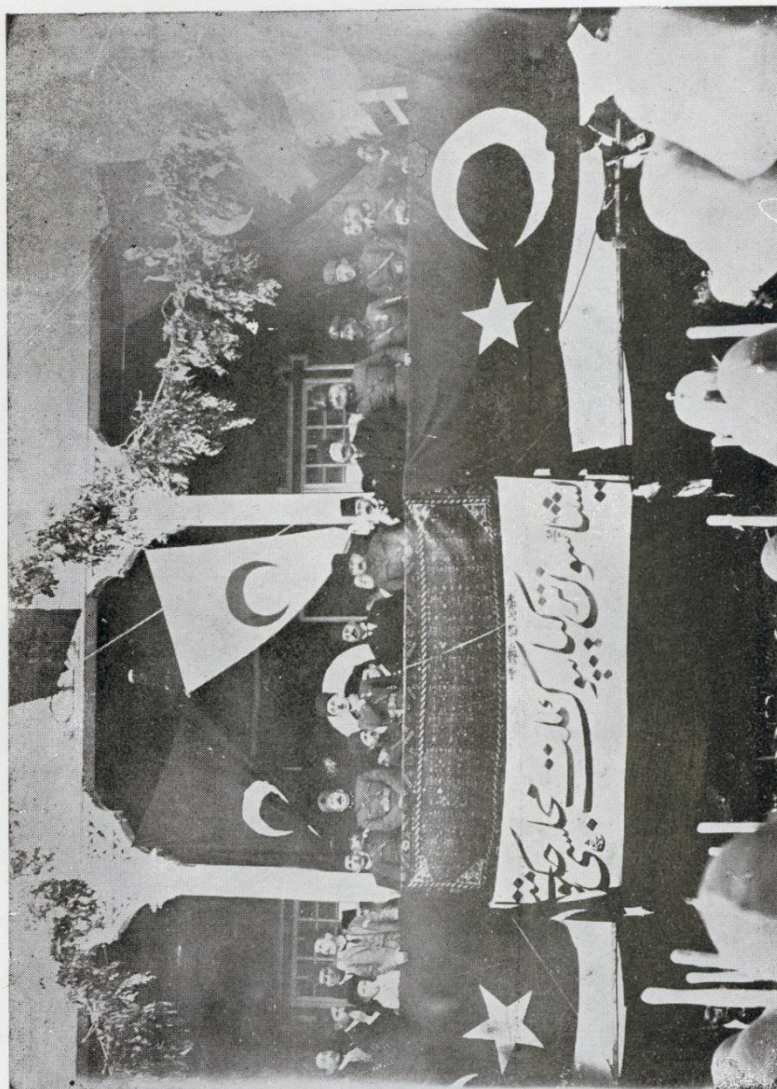
يتمش بر بيك آلتبوز يتمش طقوز ليرا قرق بر بحق غروشدن عبارتدر .

۳۳۸ سنه سنده شعبه مزك محلاتده امام و مختاران و هيئت اختياريه لرله تماس ايدرك
ابراز فعاليت ايتمش اولان معتمدلري اسامي سي بروجه آتيدر :

اسكدار	
احسانيه	مجلسي :
آيازمه	حسن فهمي افندي :
اوليا خواجه	امام اشرف افندي :
احمد چلي	حسن تحسين افندي :
بولغورلي	جيل بك :
چامليجه - قسقللي	علي نطق بابا افندي :
عمرانيه	جيل بك :
حمزه فقيه	عثمان افندي :
خواجه حسنا خاتون مجلسي	مختار ثاني سعيد افندي :
خيرالدين چاووش	حلمي افندي :
داوود پاشا	صلاح الدين افندي :
دربالي	مختار اول اكرم بك :
روم محمد پاشا	امام علي رضا افندي :
سليميه	صلاح الدين بك :
سلامي علي افندي	احمد حلمي افندي :
طواشي حسن اغا	محمد صبري افندي :
طويقار حمزه	مصطفى صائم افندي :
احديه	امام وكيلى محمد فخرالدين افندي :

قاضي كوي هلال اجر شعبه نك صوك بهار مسامره سق خاطر سيدر ۱۵ ايلول ۳۳۷

۳۳۸ تاريخنده هلال احمر منفته بك محترم قوماندانلر مزدن رافت باشا حضور تلوسيك
حضورنده اجرا ايدلين سيور مسامره سي خاطره سي

عراقیه جی حاجی محمد محله سی :	محمد طلعت و عثمان بك
» حاجی جمفر » :	گرام الدین بك
قاضی مسكر احمد افندی :	صالح افندی
قره داوود پاشا :	مختار عبدالقادر افندی
كفم خاتون :	حسین حسینی افندی
كفچه دده :	مختار احمد افندی
مراد رئیس :	بونس افندی
والده عتیق :	مختار شیخ ماجد افندی

قاضی کوی

جمفر آغا	محله سی :	حاجی احمد ، احمد بكارله امام مصطفی افندی
عثمان آغا	» :	مختار سامی بك
حسن پاشا	» :	مختار كامل افندی
زهدی پاشا	» :	حق بك
راسم پاشا	» :	صفدر بك
ابراهیم آغا	» :	امام اسماعیل حق افندی و صبری بك
اقباله	» :	امام صالح صدق افندی
ایچ ارنگوی	» :	امام طاهر افندی
طوغله جی	» :	امام اسماعیل حق افندی و مختار لطفی بك
ارنگوی	» :	معلم سعاد بك
كوز تپه	» :	راغب بك
كوز تپه محمد افندی	» :	مختار ثانی محمد افندی
سحرای جدید	» :	علی رضا افندی
سعادیه	» :	امام حافظ خالد افندی
عثمانیه	» :	امام توفیق افندی
قوز بتاغی	» :	مختار اول معلم حافظ و جب افندی
زردبان کوی	» :	حیدر بك
مجیدیه	» :	صالح افندی

بوستانچی	محله سی :	مختار اول محمود اشرف بك
بوستانچی یکی محله	:	کامل بك
مالتیه قریه سی	:	صلاح الدین بك
قرتال	:	بلدیہ رئیس ادهم بك و متقاعد حسین حسنی افندی
پندك	:	امام حافظ عثمان افندی ایله اسکله مأموری حسین حسنی افندی
کسکبوزه	:	قائم مقام قضا رفعت بك ، ابراهیم افندی ، عبداه افندی ، کمال بك . احمد بسم بك . بلدیہ رئیس حسین افندی ، اسماعیل افندی ، عبدالقادر افندی
بکقوز	:	اجزاجی فرید بك
آناطولی حصار کو کسویکی محله :	:	احمد بك
قندیللی	:	بهجت بك
آناطولی حصار	:	امام غالب افندی
وانی کوی	:	امام جمال الدین افندی
طوزله	:	مختار اول محمد غالب افندی

سمت تشکیلاتی

هلال احمر مرکز عمومیمزجه ورپلن قرار اوزرینه کلن امرده قاضی کوی ملحقانله اسکدار و حوالیسندده سمت تشکیلاتی اجرایی محرر اولسنه و مذکور امر و تعلیماتمه موجبجه هر پولیس مرکز دائره سی بر سمت عد و اعتبار ایدیلهرک هر سمتده بش ذاتک درج اعانات ضمنتده انتخابی لازمکلسنه بناء کیفیت شعبه مزجه عربض و عمیق تدقیق ایدلمش و اشبو امره کوره ترتیبات لازمه اخذ ایدلیکی حالده اسکدارده اوچ پولیس مرکز مأمورلنی و قاضی کوبنده یالیکز بر پولیس مرکز مأمورلنی موجود اولدیغندن فیخری اوله رق تعیین ایدیلهرک جمعاً یکرمی ذاتله اسکدار و قاضی کوی ملحقانک اداره سی لازمکله چکی و حالبوکه بو قدر آز و فخری اعضای کرام ایله کیفیتک قابل اوله میه جنی آکلاشلمش و نتیجه ده ایسه اشبو امرک شعبه مز دائره سی داخاندده ممکن التطبيق اوله میه جغه فرار ویرلمش اولقله طوغریدن

طوغری به هر محله ده مستقل بر هلال احمر جمع اعانات هیئتی تشکیلته شعبه مزجه قرار و بر بهر يك محلات ائمه و مختاران و هیئت اختیار به لرینه محل لردن اهالی محترمه طرفندن انتخاب ایدیله جك اوز ذاك اسملرینك شعبه مزه ارسالی تمی اولمشدر .

اشبو ترتیباً مژدن خبردار اولان مرکز عمومیمزدن سمت تشکیلانی حقنده تنظیم ایدلمش اولان تعلیماتیه نك حرفی حرفه تطبیقی خصوصتده تکرار اخذ و تلقی ایلش اولدیقمز امر اوزرینه ینه وقوعبولان مراجعتمزده مذکور تعلیماتیه ايله شعبه مزك تشکیلانی و ترتیبانی آره سی بولنق شرطیله آنجق مساعدده ایدیله بیلدیکندن بالمجبوریه وضعیت کوره اوج درت و یادها زیاده محلات برلشدیرلمك صورتیله سمت جمع اعانات هیئتلری تشکیلته شعبه مزجه چالشمش و بروجه آتی و قرو کیده کوسترلدیکی وجهله ۲۵ عدد سمت جمع اعانات هیئتی تشکیل قلمشدر :

اسکدار :

- ۱ — خواجه حسنا خاتون محله سیله سلمان آغا محله سی
- ۲ — روم محمد پاشا ، کرده ده ، کلفم خاتون ، قره داوود پاشا محله لری
- ۳ — تئبل حاجی محمد ، اولیا خواجه ، بلغورلی مسجد ، دربالی ، طویغار حمزه ، صولاق سنان ، سلامی علی افندی محله لری [اشبو سمت طویغار حمزه جمع اعانات هیئتی نامی ویرلمشدر]
- ۴ — آیازمه ، حمزه فقیه ، صله جق ، سنان پاشا ، احمد چلبی ، امراخور محله لری [اشبو سمت امراخور جمع اعانات هیئتی نامی ویرلمشدر]
- ۵ — کفتچه دده ، چاقرجی حسن پاشا ، خیرالدین چاووش ، طواشی حسن آغا ، دباغلر محله لری
- [اشبو محل لردن مرکب سمت احمدیه جمع اعانات هیئتی نامی ویرلمشدر]
- ۶ — سلیمیه واحسانیه محله لری [اشبو سمت سلیمیه جمع اعانات هیئتی نامی ویرلمشدر]
- ۷ — والده عتیق ، مراد رئیس ، عراقیه جی حاجی جعفر ، عراقیه جی حاجی محمد ، قاضیمسکر احمد افندی ، بازار باشی ، آتخی باشی محله لری [اشبو سمت والده عتیق جمع اعانات هیئتی نامی ویرلمشدر]
- ۸ — ایچادیه
- ۹ — آلتونی زاده

- ۱۰ — قسقلی ، بولغورلی ، عمرانیه محلهلری [اشبو سمتہ جاملیجہ جمع اعانات ہیئتئ نامی ویرلمشدر]
- ۱۱ — قوزغنجق
- ۱۲ — برہانیہ
- قاضیکوی :
- ۱ — جعفر آغا
- ۲ — عثمان آغا ، راسم پاشا محلهلری [اشبو سمتہ عثمان آغا جمع اعانات ہیئتئ نامی ویرلمشدر]
- ۳ — حسن پاشا ، اقبالیہ محلهلری
- ۴ — ابراہیم آغا ، مجیدیہ ، عثمانیہ محلهلری
- ۵ — زہدی پاشا ، طوغلہجی محلهلری [اشبو سمتہ زہدی پاشا جمع اعانات ہیئتئ نامی ویرلمشدر]
- ۶ — کوز تپہ
- ۷ — زردبان کوی
- ۸ — سحرای جدید سعادیہ قوز بتاغی [اشبو سمتہ ارنکوی جمع اعانات ہیئتئ نامی ویرلمشدر]
- ۹ — بوستانجی
- ۱۰ — ایچ ارنکوی
- ۱۱ — مالتپہ
- ۱۲ — قرئال
- ۱۳ — پندک
- ۱۴ — کلکبوزہ تشکیلاتی در دست اجرادر .

شعبہ مزک غایہ سی

فخریاً اہلای وظیفہ ایدن شعبہ مزک غایہ سی ہلال احمر مزک اعانہ سنہ بر خلل کیرمامک شرطیلہ :

۱ ہلال احمر شعبہ مزکی کیرادن قورنارہ رق قاضی کو بندہ مناسب بر بنا صاحبی اولوق .

۳۳۸ سنه سی رمضان بایرامی هلال احمر چیچی توزی
خاطره سی

قاضی کوی هلال احمر شعبه سی اعضا سنان وزنادار زاهد بک
کریمه سی مرغوبه زاهد خانم و غندوی غرام زاهد مک

۳۳۸ سنه سی رمضان بایرامی هلال احمر چیچکی توزیعی خاطره سی
 قاضی کوی هلال احمر شبهه سی اعضا سندن دو قنور بسم بک حقیده سی
 فاخره کوثر خانم و بهاء الدین پاشا کریمه سی جاوده خانم

۲ اشبو بنانك آلتنده براجزاخانه كشاديله وهمان مصر فنه تقابل ايدە جك بر نسيئده غايت اوجوز برفيئانه ويا بجائاً فقرای اهالی به علاج نداوك ونوزيع ايلك .

۳ بنا داخلنده كرك شعبه اعضالری دوقتور بكار واسطه سيله وكر كسه خارجدن لطفاً شعبه مزه معاونت ايدە جك خازق دوقتورلر اعانه سيله بر معاينه خانه كشادی ايله هر كون مختلف خسته لقلره دائر معين ساعتلرده اشبو دوقتور بكاره بجائاً فقرای اهالی بي معاينه وتداوی ايتديرمك .

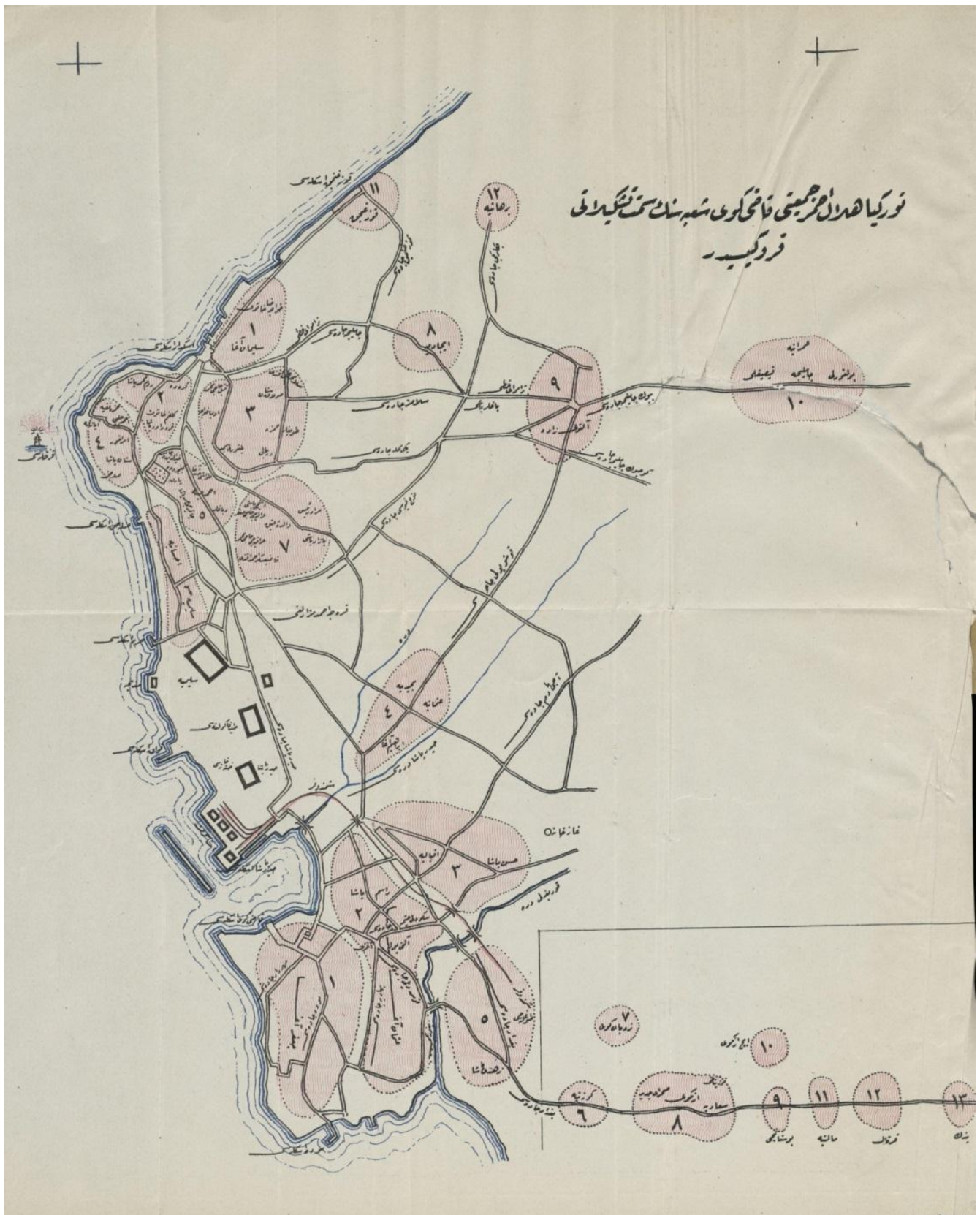
۴ كويعزده وقوعه كله جك قضايله امداد ومعاونت ايلك .

۵ بو كی اجزاخانه و معاينه خانه ي قرتالده واسككدارده دخی تأسيس ايتمكدن عبارتدر .

مرکز عمومیمزجه شعبه مزه تعیین ایدلمش اولان وظیفه : چالشوب جبالیبوب بیوك امك صرف ایدرك اعانه طویلق و آتی مرکز عمومیمز وزنه سته تسلیم ایتك اولوب اشبو تحصیلدارلق وظیفه سيله معناً بیوك برخظ وجدانی حس ایلدیکمز حالده بيله ، یته اشبو وظیفه ايله یالکیز مکنتی اولغه وجداناً راضی وقائل اوله میان شعبه مز بالاده معروض بوکچی یچوك هلال احمر مؤسسسه لری وجوده کتیره رك منطقه مز داخلنده اعطای اعانه ایدن ذوات حیتمندانه وپردکاری اعانه نك ثمره سی فقرای اهالی به بویه چه معاونت ایدرك قسمماً هیچ اولمازسه یقیندن ومحلاً کوسترمك و هلال احمر مزه بر شرف قزاندومقدر .

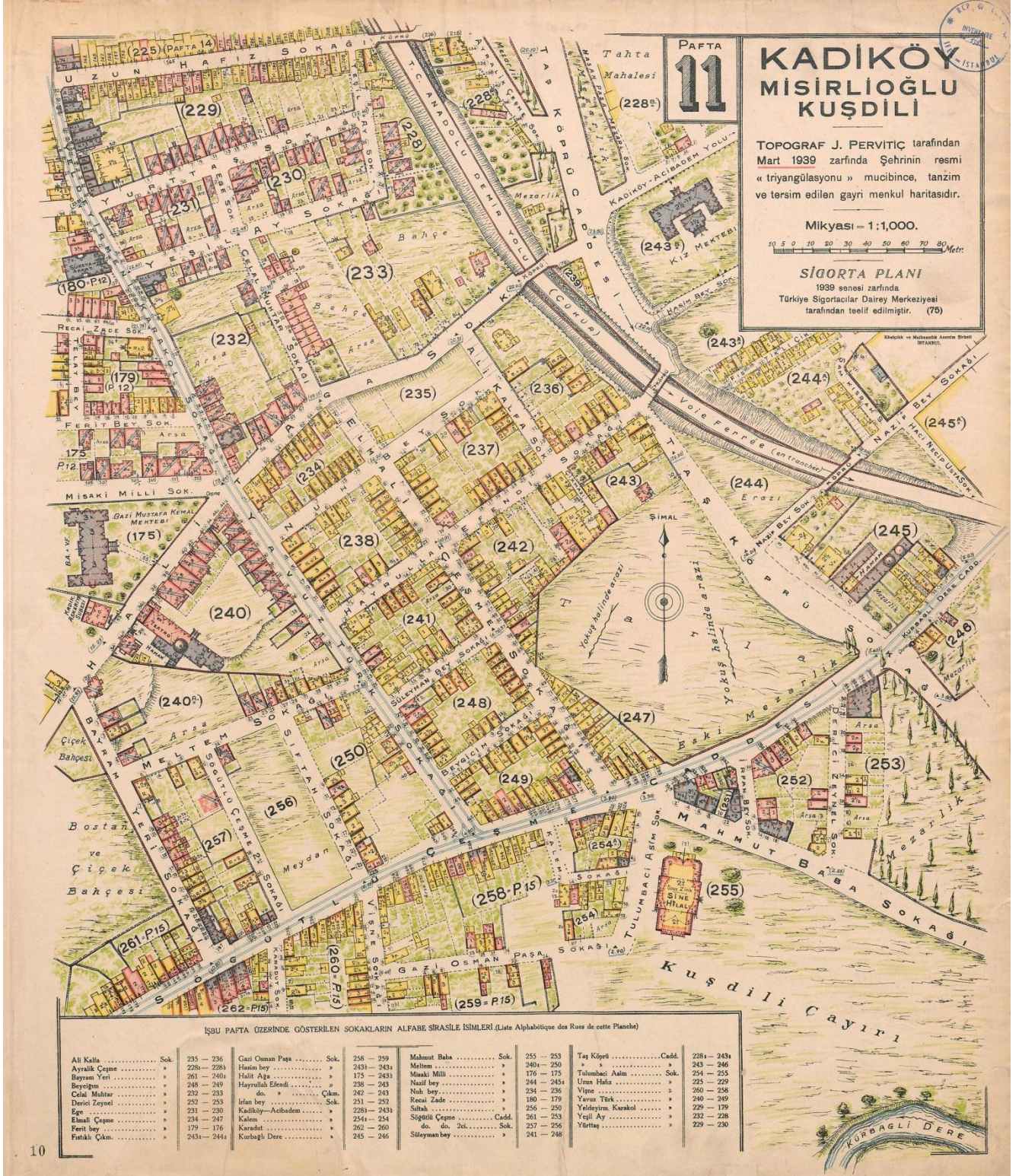
هلال احمر مزدن شمدی به قدر هر درلو اعانه ی شعبه مزه اسیرکه مامش اولان اهالی محترمه نك شو غایه مزده واصل اولق خصوصنده البت والبت دریغ معاونت ایلجه جک لرندن شعبه مز غایت امیندر .

هلال احمر مز ایچون شعبه مزه اعانه ویرن ذوات محترمه دن ودرج اعانه ضمنتده شعبه مزه معناً ماده معاونت و خدمت ایلین محلاتده کی رفقای مساعیمزدن الله راضی اولسون .

EK 3
Kadıköy Mısırlıoğlu /Kuşdili Sigorta Planı,
Hilal-i Ahmer Cemiyeti Rozet ve Madalya Örnekleri

Kadıköy Mısırlıoğlu / Kuşdili Sigorta Planı

Kaynak: İlhan Tekeli v.d. Jacques Pervititch Sigorta Haritalarında İstanbul, İstanbul, Axa Oyak, 2000, s.217.

Hilal-i Ahmer Cemiyeti Rozet Örnekleri

ANUY00029

ANUY00030

ANUY00030E001

Kaynak: “İsa Akbaş Koleksiyonu” SALT Araştırma, (Çevrimiçi) <https://archives.saltresearch.org/>, 3 Nisan 2019.

Hilal-i Ahmer Cemiyeti Madalya Örnekleri

ANUDM00291

ANUDM00293

ANUDM00294

ANUDM00296

Kaynak: “İsa Akbaş Koleksiyonu” SALT Araştırma, (Çevrimiçi) <https://archives.saltresearch.org/>, 3 Nisan 2019.